

Prvi semestar

I.

Kazneno pravo - opći dio I (Pretpostavke kažnjivosti)		
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Petar Novoselec	
Status kolegija	Obvezni – I. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta		3
Broj sati po semestru		20
Ciljevi kolegija		
<p>Zadatak je nastave iz predmeta Kazneno pravo - opći dio I (Pretpostavke kažnjivosti) produbljivanja znanja iz ključnog dijela kaznenopravne dogmatike. U tu svrhu nužan je komparativni pristup kako bi polaznici studija dobili uvid u neke značajnije strane kaznenopravne sustave (njemački, austrijski, švicarski, francuski, angloamerički itd.). Potrebno je ukazati na novija kretanja u suvremenoj dogmatici općeg dijela kaznenog prava i njihov utjecaj na hrvatsko kazneno zakonodavstvo te na potrebu da im se prilagodi i praksa hrvatskih sudova. Naročito treba produbiti ona područja koja su u našoj dosadašnjoj literaturi i judikaturi bila nedovoljno obrađena (problem uzročnosti, nove ideje o nužnoj obrani i krajnjoj nuždi, teškoće vezane uz zablude, pogotovo zabludu o protupravnosti koja se teško prihvaća u sudskoj praksi) ili općenito predstavljaju novost u suvremenom kaznenom pravu (teorijsko utemeljenje odgovornosti pravnih osoba ili pitanje krivnje kod zapovjedne odgovornosti).</p>		
Sadržaj kolegija (20 sati)		
<ul style="list-style-type: none">- pojam kaznenog djela, njegovi elementi i njegovo značenje u kaznenopravnoj dogmatici;- radnja;- biće kaznenog djela, s posebnim osvrtom na problematiku uzročnosti i nečinjenje;- protupravnost i razlozi isključenja protupravnosti (s posebnim naglaskom na nužnu obranu i krajnju nuždu);- krivnja i njezini elementi (ubrojivost, namjera ili nehaj i svijest o protupravnosti);- zablude u kaznenom pravu;- zapovjedna odgovornost i problem krivnje;- odgovornost pravnih osoba i načelo krivnje;- posebne pretpostavke kažnjivosti (objektivni uvjeti kažnjivosti i beznačajno djelo);- harmonizacija općeg dijela kaznenog prava u europskim razmjerima;		
Obveze studenata		
<p>Nastava se izvodi na predavanjima, pri čemu se pretpostavlja da polaznici već vladaju temeljnim pojmovima kaznenopravne dogmatike pa se nastavnikovo izlaganje odmah usmjerava na prikaz ključnih pitanja o kojima je bilo riječi. Polaznik mora tijekom prvog semestra izraditi seminarski rad na temu koja je u vezi s nastavnim gradivom, a na temelju prethodnih konsultacija s nastavnikom. Provjera znanja provodi se na ispitu koji polaznik polaže nakon odslušanih predavanja i prihvaćenog seminarskog rada. Ispit mora biti tako koncipiran da se ne ograničava na provjeravanje znanja iz dodiplomskog studija, nego treba pokazati do koje je mjere polaznik stekao uvid u moderna strujanja na području kaznenopravne dogmatike i je li sposoban da nova znanja primjenjuje i na praktičnim primjerima.</p>		
Obvezna literatura		
<p>Novoselec, Kazneno pravo, opći dio, Zagreb 2004.s Bačić, Kazneno pravo, opći dio, peto izdanje, Zagreb 1998.</p>		
Osnovna izborna literatura		

Domaća:

- *Bačić/Pavlović*, Komentar Kaznenog zakona, Zagreb 2004.
 - *Bojanić*, Prekoračenje granica nužne obrane, Zagreb 1999
 - *Bojanić*, Značajnije promjene na području krivnje prema trećoj noveli Kaznenog zakona, HLJKPP 2/2003
 - *Derenčinović*, Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela, Zagreb 2003
 - *Grozđanić*, Neke izmjene u području krivnje prema Prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, u knjizi: Bačić i dr. Konačni prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, važnije izmjene i dopune, Zagreb 2003
 - *Kambovski*, Problematika na propuštanjeto vo krivično pravo, Skopje 1982
 - *Zlatarić*, Krivični zakonik u praktičnoj primjeni, I. svezak, Zagreb 1956
- Strana (preporuča se da se polaznik specijalističkog studija upozna barem s jednim udžbenikom reprezentativnim za neki nacionalni kaznenopravni sustav, a dokorskog barem s dva takva udžbenika, od kojih se svaki odnosi na jedan sustav):
- *Jescheck/Weigend*, Lehrbuch des Strafrechts, Allgemeiner Teil, 5. Auflage, Berlin 1996
 - *Roxin*, Strafrecht, Allgemeiner Teil, Band II: Grundlagen, Aufbau der Verbrechenslehre, 3. Auflage, München 1997
 - *Stefani/Levasseur/Bouloc*, Droit pénal général, 18e édition, Paris 2003
 - *Trechsel/Noll*, Schweizerisches Strafrecht, Allgemeiner Teil, 5. Auflage, Zürich 1998
 - *Triffterer*, Österreichisches Strafrecht, Allgemeiner Teil, 2. Auflage, Wien 1994.

II.

	Kazneno procesno pravo – opći dio I	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Davor Krapac	
Status kolegija	Obvezni – I. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta		3
Broj sati po semestru		20
Ciljevi kolegija		
<p>Predmet Kazneno procesno pravo – opći dio studente uvodi u produblјivanje poznavanja kaznenoprocесne regulative kao optimalnog normativnog rješenja sučelјavanja tendencije za funkcionalnošću kaznenog progona i postupka te tendencije zaštite prava građana u povijesnom i poredbenopravnom aspektu. U uvjetima globalizacije i međunarodne integracije za studente su od značaja i posebna znanja o načelima pod kojima se na području Europske unije sve snažnije pristupa harmonizaciji nacionalnih kaznenih postupaka i tješnjoj suradnji zemalјa članica u progonu kaznenih djela protiv zajedničkih interesa. Teorijski instrumentariј za procјenu te regulative do sada se temelјio na tradicionalnom učenјu u tri tipa kaznenog postupka (koје studenti opširno i produblјeno proučavaju) ali se nakon nedavnih istraživanja u poredbenom pravu, poglavito radova profesora Damaške sa sveučilišta Yale u SAD, obogatio novim pristupom koji povezuje elemente strukture državne vlasti sa regulatornom i dominatornom funkcijom države kako bi u tom povezivanјu identificirao i analizirao cilјeve kaznenog procesa i njihovo povratno djelovanje na njegove sastavne elemente.</p>		
Sadržaj kolegija (20 sati)		
<p>Tipovi kaznenog postupka. Tradicionalna teorijska podјela: akuzatorni, inkvizitorni i mješoviti tip. Akuzatorni tip kaznenog postupka: suvremeni engleski kazneni postupak (ustrojstvo i nadležnosti kaznenih sudova, engleska porota, stranke u kaznenom postupku, uloga policije, dokazno pravo, tijek kaznenog postupka u prvom stupnju, pravna sredstva i pravni lijekovi). Temeljne značajke engleskog kaznenog postupka. «Europeizacija» nacionalnih kaznenih postupaka te izgradnja tzv. «područja slobode, sigurnosti i pravde» Europske zajednice i Europske unije.</p> <p>Nove teorije o tipovima kaznenog postupka kao teorijskim modelima njegove analize: pravnosociološke teorije, teorija o nadzoru nad kriminalitetom, teorija <i>M. Damaške</i> o strukturnim modelima državne vlasti i njihovoj vezi sa cilјem kaznenog postupka.</p>		
Obveze studenata		
<p>Nastava se izvodi na predavanјima uz pretpostavku da su studentima osnove predmeta poznate s dodiplomskog studija. Osim pohađanja predavanja, student je dužan izraditi seminarski rad na temu povezanu s gradivom, pretežno iz povijesnopravne domene. Znanje se provjerava na ispitu koji na pravičan način treba pokazati stečena znanja studenta. Svrha ispita nije potraga za pogreškama i prazninama u znanјu, nego demonstracija studentskog poznavanja i razumijevanja programom propisanog i od ispitivača jasno naznačenog gradiva te posjedovanje analitičkih, kritičkih i prezentacijskih pravničkih sposobnosti.</p>		
Obvezna literatura		
<p><i>D. Krapac</i>, Kazneno procesno pravo, Institucije, knjiga I., Narodne novine, II. izdanje, Zagreb 2003.</p> <p><i>D. Krapac</i>, zakon o kaznenom postupku i drugi izvori hrvatskoga kaznenog postupovnog prava, V. izdanje, narodne novine, Zagreb 2003.</p> <p><i>D. Krapac i suradnici</i>: kazneno procesno pravo. Primjerovnik, Narodne novine, Zagreb 2002.</p> <p><i>D. Krapac</i>, Engleski kazneni postupak, Pravni fakultet u Zagrebu, 1995.</p> <p><i>V. Bayer</i>, Kazneno procesno pravo – odabrana poglavlјa, knjiga II: Povijesni razvoj kaznenog procesnog prava, MUP RH, Zagreb 1985.</p>		
Osnovna izborna literatura		

V. Ljubanović, Kazneno procesno pravo. Izabrana poglavlja, Pravni fakultet Sveučilišta «J. J. Strossmayer», Osijek, 2002, str. 277-410.

Literatura na stranim jezicima: preporuča se polaznicima barem jedno sistematsko djelo s područja nekog kaznenoprocenog sustava, odabrano u konzultaciji sa nastavnikom. Bibliografija tih djela nalazi se u literaturi pod b).

III.

	Kriminologija I	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Željko Horvatić	
Status kolegija	Obvezni – I. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta		2
Broj sati po semestru		10
Ciljevi kolegija		
<p>Što se tiče općih znanja koja se stječu predmetom KRIMINOLOGIJA može se smatrati da se ona odnose prije svega na njenu povijest koja dobrim dijelom podudara sa sadržajima iz povijesti filozofije i cjelokupnom problematikom razvitka antropoloških znanstvenih spoznaja, dakle onih koja se odnose na bitne činjenice o čovječanstvu kao cjelini brojnih svakog za sebe originalnih ali svima zajedničkim općih potreba povezanih ljudskih bića u društvenim zajednicama. Posebnim znanjima mogla bi se smatrati ona koja se odnose na pojedinosti o ličnosti osobe koja može biti ili već jest delinkvent kao biološko-psihološko jedinstvo karakteristika koje se temelje na općim primarnim i posebnim potrebama svakog socijaliziranog ljudskog bića. To su fragmenti znanja iz područja biologije, medicine, genetike, psihologije, sociologije i drugih nepravničkih disciplina i znanosti.</p> <p>Veza tih općih i posebnih znanja s drugim predmetima studija prepoznaje se i dokazuje odnosom kriminološke znanosti prvenstveno s kaznenim pravom i kaznenim procesnim pravom. Povijest znanosti materijalnog kaznenog prava posebno od XVIII. st. pojavom tzv "klasične škole" (C. Beccaria) dobrim se dijelom podudara sa odgovarajućim razdobljem povijesti kriminologije. / Neki anglosaksonski kriminolozi C. Beccariu smatraju ne samo utemeljiteljem klasične škole kaznenog prava već i prvim pravim kriminologom/ Osim toga, u suvremenom kaznenom zakonodavstvu mogu se prepoznati rezultati kriminoloških spoznaja o uzrocima kriminalnog ponašanja i specijalno preventivnim sankcijama za njihovo otklanjanje (npr.sigurnosne mjere) Jednako tako nema ni jednog suvremenog kaznenog zakona koji ne sadrži propise o izboru vrste i mjere kazne uzimanjem u obzir kriminoloških spoznaja o kriminogenezi koja je rezultirala kaznenim djelom (olakotne okolnosti s obzirom na posebne osobne i društvene prilike počinitelja, što je jedan od najvažnijih dijelova endogene i egzogene etiologije u kriminologiji) Kriminološka tipologija delinkvenata dobro povezuje kriminologiju s kriminalistikom i kaznenim procesnim pravom, a u tom se pravu također mogu prepoznati brojni sadržaji koji se odnose na ličnost počinitelja i njegovu procesnu poziciju. Također i viktimološki sadržaji u kriminologiji sa procesnim položajem žrtve kaznenog djela itd. S obzirom na ove i druge brojne odnose kriminologije i pravnih predmeta znanja iz predmeta kriminologije značajno doprinose ukupnosti kaznenopravnog obrazovanja.</p>		
Sadržaj kolegija (10 sati)		
Određivanje predmeta i pojma kriminologije, mjesto kriminologije u sustavu znanosti, povijesni razvitak kriminologije (preteče kriminologije od antičkog razdoblja filozofije do kraja XVIII. st. prva prava kriminološka istraživanja i oblikovanje spoznaja u XIX st. razvitak kriminologije u XX. st. teorije i škole), odnos suvremene kriminologije i onog dijela viktimologije koja se odnosi na žrtve kažnjivih ponašanja.		
Obveze studenata		
Od ukupnog broja sati nastave približno se u 1/3 vremena održavaju predavanja, u 1/3 vremena polaznici studija nakon izbora određenih tema sami iznose svoja saznanja i stajališta o odabranim sadržajima iz predmeta a 1/3 vremena se iskorištava za kriminološke eksperimente, bilo ponavljanjem nekih ranijih istraživanja zbog provjere rezultata s različitim skupinama ispitanika, bilo s novim programom istraživanja.		
Znanje se provjerava tijekom rasprava o pojedinim temama, na usmenim kolokvijima nakon svakog semestra i završenog nastavnog procesa o dijelu predmeta I. i II. te pismenim i		

usmenim ispitom koji obuhvaća cjelokupno gradivo i sve sadržaje iz KRIMINOLOGIJE I. - III. Taj se ispit tako i naziva -ISPIT IZ KRIMINOLOGIJE I.- III. Student koji osim što je je ispunio opće uvjete studija može pristupiti ispitu iz KRIMINOLOGIJE I.-III. samo ako je uspješno kolokvirao sadržaje iz KRIMINOLOGIJE I. II.

Obvezna literatura

Aristotel, Politika (pr. Ladan) Zagreb,
Rousseau, Društveni ugovor (prijev.)
Beccaria, C. O zločinima i kaznama (prijev. Cvitanić, Split
Elliot, M. Zločin u savremenom društvu (prijev.) Sarajevo
Ferri,E. Sociologia criminale /Torino 1929. (talij.)
Goeppinger,H. Kriminologie, Munchen, 1997 (nj.)
Gassin, R. Criminologie, Pariš 1994. (fr.)
Horvatić,Z. Osnove kriminologije, Zgb. 1998
Henting,H. Zločin, uzroci i uslovi (prijev.) Sarajevo
Kaiser,G. Kriminologie, Heidelberg, 2003. (nj.)
Lombroso,C. L uomo delinquente, Torino, 1879 . (talij.)
Oxford Handbook of Criminology, Oxford 1997. (engl.)
Platon, Država (prijev.)
Platon , Država (prijev.)
Quinney, R. Class, state and Crime, NY 1977. (engl.)
Sellin, T. Culture, Conflict and Crime NY. 1938. (engl.)
Schneider,H.J. Kriminologie, Berlin-NY 1997. (nj.)
Singer,M. Kriminologija, Zgb 1994.
Swaaningen, R. i dr. Critical Criminology, 1997. (engl.)
Šeparović,Z. Kriminologija i socijalna patologija, Zgb. 2001
ŠilovićJ. Uzroci zločina, Zgb 1913.

Osnovna izborna literatura

Adler, F. Mueller, G.O.W. Criminology, 2001. (engl.)
Andrew, K. Crime Victims: An Introduction to Victimology 5.th ed. 2004. (engl.) Bavcon, Lj. i dr.
Socijalna patologija, Ljubljana, 1969. Ljubljana (slov.)
Bouzat, P. Pinatel, J. Traite de droit penal et de criminologie, Pariš, 2003. (fr.)
Brown, S. i dr. Criminology 5.ed. Ch. 2004. (engl.)
Doerner, W. Lab, S. Victimology, NY 2002. (engl.)
Evans, Ph. Motivation, London 1975. (engl.)
Fattaft, A.E. Victim est elle coupable, Montreal, 1971. (fr.)
Henting, H. The Criminal and the Victim, New Haven, 1948. (engl.)
Hurvitz, S. Criminology, Kopenhagen-London, 1952. (engl.)
Lejins, P. Kriminogeneza, JRKKP 2-3/ 1978.
Shalev, J. Criminology: A Contemporary Handbook, Ch. 2000. (engl.)
Szabo, D. i dr. Aktuelni problemi primijenjene kriminologije, JRKKP, 1/1971.
Tard, G. Laws of Imitation, NY 1890. (engl.)
Vodopivec,K. i dr. Kriminologija, Zgb, 1966.
Vouk,V. Tipovi prijestupnika, NZ 11/1972.
Williams, F. McShane, M. Criminological Theorv, Boston, 1999. (engl)

IV.

	Sudska psihijatrija I	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Dragica Kozarić-Kovačić	
Status kolegija	Obvezni – I. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta		2
Broj sati po semestru		10
Ciljevi kolegija		
<p>Studente se upoznaje s osnovama psihijatrijskih poremećaja, njihovom epidemiologijom, uzrocima, kliničkim slikama, liječenjem, kriminalitetom, forenzičko-psihijatrijskim značenjem u kaznenopravnim postupcima i utjecajem psihičkih poremećaja na sposobnost shvaćanja i mogućnost upravljanja tempore criminis, te primjenom sigurnosnih mjera i prisilnom hospitalizacijom.</p>		
Sadržaj kolegija (10 sati)		
<p>Pravni sadržaj forenzičke psihijatrije (razvoj posebnog statusa nebrojivih delikvenata u kaznenom pravu, pravni okviri psihijatrijskih vještačenja u kaznenom postupku, prisilna hospitalizacija osoba s težim duševnim poremećajima, psihijatrijska vještačenja u drugim pravnim postupcima)</p> <p>Opća psihopatologija (svijest, opažanje, afektivitet, volja, pažnja, psihomotorika, pamćenje, nagoni, mišljenje, inteligencija, poremećaji doživljavanja vlastite osobe)</p> <p>Odabrana poglavlja iz specijalne psihopatologije u forenzičkoj psihijatriji (demencija i poremećaji starije životne dobi, duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani zlouporabom psihoaktivnih tvari, stanje akutne opijenosti, alkoholizam i alkoholom uvjetovani poremećaji, shizofrenija, sumanuti poremećaji, inducirani sumanuti poremećaj, poremećaji raspoloženja, neurotski i somatiformni poremećaji, reakcije na teški stres i poremećaji prilagođavanja, psihijatrijski aspekti seksualnosti, poremećaji ličnosti, duševna zaostalost ili mentalna retardacija, psihički poremećaji i poremećaji ponašanja u djetinjstvu i adolescenciji, delikti u afektu, epilepsija, simuliranje, liječenje mentalnih poremećaja, psihijatrijska ekspertiza)</p>		
Obveze studenata		
Predavanja uz kazuističke prikaze u okviru vježbi (10 sati predavanja + 10 sati vježbi). Usmeno polaganje ispita.		
Obvezna literatura		
<p>Kozarić-Kovačić Dragica, Grubišić-Ilić Mirjana, Grozdanić Velinka. Forenzička psihijatrija, 2. izdanje. Zagreb: Medicinska naklada, 2005.</p> <p>Kozarić-Kovačić Dragica. Medicinski i pravni aspekti za zaštitu djece od zlouporabe droga i zlostavljanja. Zagreb: UNICEF, 2001.</p> <p>Kozarić-Kovačić Dragica, Borovečki Andreja. Malingering PTSD. In: Thomas A. Corrales, ed. Focus on Post-Traumatic Stress Disorder Research. Hauppauge, NY: Nova Science Publishers, Inc., 2005: 185-208.</p>		
Osnovna izborna literatura		
<p>Kozarić-Kovačić Dragica, Borovečki Andreja, Udovičić Sonja, Kocijan-Hercigonja Dubravka. Simulirani PTSP. Društvena istraživanja 2003; 12: 541-561.</p> <p>Kozarić-Kovačić Dragica, Sila Ante. Afektivni poremećaji u forenzičnoj psihijatriji kod ispitanika u krivičnim i civilnim predmetima. Penološke teme 1990; 1-2: 27-41.</p> <p>Kozarić-Kovačić Dragica, Sila Ante. Hitni prijemi psihijatrijskih bolesnika. Acta med iug 1990; 5: 589-604.</p> <p>Kozarić-Kovačić Dragica, Sila Ante. Prisilna hospitalizacija psihijatrijskih bolesnika. Acta med iug 1990; 5: 605-615.</p> <p>Kozarić-Kovačić Dragica. Vještačenja alkoholičara u civilnim predmetima. Penološke teme 1991; 7:</p>		

83-87.

Kozarić-Kovačić Dragica. Relacije jačine ega i agresivnosti alkoholičara počinitelja krivičnih djela i hospitalno liječenih alkoholičara. *Penološke teme* 1991; 6: 81-86.

Kocijan-Hercigonja Dubravka, Kozarić-Kovačić Dragica, Hercigonja-Novković Vesna. Zlostavljanje djece tijekom brakorazvoda. *Pediatrics Croatica* 2003; 47: 165-167.

Žarković-Palijan Tija, Kovačević Dragan, ur. *Iz forenzičke psihijatrije*. Zagreb: Ceres, 2001.

Kozarić-Kovačić Dragica. Alkoholičari počinitelji kaznenih djela protiv života i tijela. Zagreb: MUP RH, 1996.

Kozarić-Kovačić Dragica, Nenadić-Šviglin Korona, Ljubin Tajana. Sociopatološka obilježja narkomana i osoba s poremećajem ličnosti - počinitelja kaznenih djela. Zagreb: MUP RH, 1996.

V.

	Sudska medicina	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Josip Škavić	
Status kolegija	Obvezni – I. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta		2
Broj sati po semestru		10
Ciljevi kolegija		
<p>Uputiti studente u temeljna znanja iz područja sudske medicine, kolegija koji (uz sudsku psihijatriju) povezuje medicinsku i pravnu znanost. Obrađuju se spoznaje o tanatologiji, nasilnom oštećenju zdravlja, identifikaciji, vještačenju, te liječničkoj deontologiji. Studenti tijekom kolegija usvajaju teorijske temelje koji im omogućuju kvalitetniju suradnju sa sudskomedicinskim vještakom za potrebe kaznenog i parničnog postupka.</p>		
Sadržaj kolegija (10 sati)		
<p><u>Tanatologija</u>: Definicija smrti i pojavnici oblici, Prividna smrt, agonija, Znakovi smrti, postmortalne promjene, Sudskomedicinska obdukcija. <u>Nasilno oštećenje zdravlja – forenzička traumatologija</u>: Mehaničke ozljede: nespecifične (oguljotine, krvni podljevi, odignuća kože, ozljede kostiju i zglobova, razdori, raskinuće i zgnječenje) i specifične (rane nagnječine, rezne rane, rane sjekotine, ubodne rane, strijelne rane, eksplozivne ozljede, ugrizne rane), Asfiktične ozljede, Utapanje, Fizikalne ozljede: djelovanje povišene i snižene temperature na organizam, ozljede nastale djelovanjem električne energije, Prometni traumatizam, Kaznena djela protiv spolnosti, Čedomorstvo, Protupravni prekid trudnoće. <u>Sudska toksikologija</u>: Intoksikacija alkoholom. <u>Identifikacija</u>: Identifikacija mrtvih osobau, Identifikacija pomoću analize DNA. <u>Vještačenje</u>: Vještak i vještačenje prema Zakonu o kaznenom postupku, Vještačenje tjelesnih ozljeda, Utvrđivanje roditeljstva. <u>Liječnička deontologija</u>, Kaznena odgovornost liječnika.</p>		
Obveze studenata		
Nastava obuhvaća 10 sati predavanja. Tijekom nastave ne provjerava se znanje. Znanje se provjerava usmenim ispitom.		
Obvezna literatura		
1. Zečević D, Škavić J, (ur.): Osnove sudske medicine za pravnike. Zagreb: Barbat, 1996.		
Osnovna izborna literatura		
1. Zečević D (ur.): Vještačenje težine tjelesnih ozljeda u krivičnom postupku. Zagreb: Informator, 1985.		
2. Čović M, Zečević D, (ur.): Vještačenja u cestovnom prometu. Zagreb: Informator, 1987.		
3. Zečević D i sur. Sudska medicina i deontologija. 4. izd. Zagreb: Medicinska naklada, 2004.		

VI.

	Sudska psihologija	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Marina Ajduković	
Status kolegija	Izborni – I. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta		2
Broj sati po semestru		10
Ciljevi kolegija		
<p>Osnovni cilj kolegija je senzibilizacija polaznika za značaj psiholoških spoznaja u provođenju kaznenog prava. Polazeći od toga studenti će upoznati psihološke temelje iskaza, obilježja forenzičnog intervjua te psihološke procese pri odlučivanju u različitim fazama kaznenog procesa. Biti će osposobljeni da s potrebnom kritičnosti koriste psihologijsku literaturu i psihologijske forenzične nalaze u funkciji provođenja kaznenog prava. U tu svrhu koristiti će se prikaz suvremenih istraživanja i slučajeve iz pravosudne prakse.</p>		
Sadržaj kolegija (10 sati)		
<p>Upoznavanje s metodama sudske psihologije kroz prikaz najsuvremenijih istraživanja u području psihologije iskaza i psiholoških aspekata odlučivanja u kaznenom postupku. Detaljan prikaz spoznaja o psihološkim aspektima iskaza – percepcija, pamćenje, iskazivanje. Učinak traume očevidaca ili/i oštećenih na iskaza. Specifičnosti iskaza djece. Korištenje suvremenih psiholoških spoznaja u intervjuiranju osumnjičenika i oštećenih kaznenim djelom. Obilježja forenzičkog intervjua. Uloga psihologa vještaka u kaznenom postupku. Kriteriji za procjenu vjerodostojnosti iskaza. Psihološki aspekti odlučivanja u kaznenom pravu. Odabrane teme iz sudske psihologije.</p>		
Obveze studenata		
<p>Kolegij se provodi kroz 10 sati nastave u kojima se predavanja izmjenjuju s raspravom među polaznicima pri čemu se potiče kritičko pristup. U nastavi će se koristiti uz potrebna etička prikaz slučajeve iz prakse (barem dva) te će se kritički analizirati do 3 suvremenih psihologijskih istraživanja iz područja od značaja za sudsku psihologiju.</p>		
Obvezna literatura		
<p>Memon, A., Vrij, A. i Bull, R. (2003.) Psychology and Law: Truthfulness, accuracy and credibility. Wes Sussex: John Wiley & Sons.</p>		
Osnovna izborna literatura		

VII.

	Kaznenopravni položaj osoba s duševnim smetnjama	
Ime nositelja kolegija	Doc. dr. sc. Zlata Đurđević	
Status kolegija	Izborni – I. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta		2
Broj sati po semestru		10
Ciljevi kolegija		
<p>Sadržaj predmeta je pravni položaj počinitelja kaznenih djela s duševnim smetnjama. Radi se o multidisciplinarnom području u kojem se prožima pravo i psihijatrija. Pravi sadržaji odnose se na materiju kaznenog prava, kaznenog procesnog prava i prava prisilnog smještaja kojim se uređuje pravni položaj počinitelja kaznenih djela. Predmet se izučava iz povijesnog aspekta, poredbenog aspekta kroz kazneno i psihijatrijsko pravo drugih zemalja, standarde o zaštiti prava osoba s duševnim smetnjama koje je postavila judikatura Europskog suda za ljudska prava te iz pozitivnopravnog aspekta kroz relevantne zakonske propise Republike Hrvatske. Potreba za posebnim izučavanjem ovog pravnog područja uočena je 1998. godina kada je stupio na snagu Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama koji je po prvi puta cjelovito regulirao pravni položaj osoba s duševnim smetnjama u RH. Njegovo donošenje bilo je potaknuto izmjenama u kaznenopravnom položaju nebrojivih počinitelja uvedenim Kaznenim zakonom iz 1997. godine koji je ukinuo sigurnosne mjere prema nebrojivim počiniteljima i uređenje njihovog prisilnog smještaja prepustio izvankaznenom području odnosno Zakonu o zaštiti osoba s duševnim smetnjama. Stoga je nužno za dobivanje kompletne slike o pravnom položaju nebrojivih počinitelja kod nas uz kaznenopravne propise obraditi i materiju prava prisilnog smještaja koja se na njih odnosi odnosno glavu VII. ZZODS-a koji propisuje kazneni postupak prema nebrojivim počiniteljima.</p> <p>Kaznenopravni položaj osoba s duševnim smetnjama predavao bi se kao izborni predmet u okviru specijalističkog i doktorskog poslijediplomskog studija iz kaznenopravnih znanosti. Kao što i proizlazi iz njegovog naslova sadržaj predmeta osim kaznenopravnog područja dodiruje i dijelove sudske psihijatrije. Za uspješno savladavanje gradiva potrebno je da studenti imaju prethodno znanje gradiva iz predmeta Kazneno pravo, Kazneno procesno pravo, Ustavno pravo i sudske psihijatrije. Dodirni predmeti na poslijediplomskom studiju su sudska psihijatrija, sudska psihologija i kriminologija.</p> <p>Predmet pruža specijalističko znanje iz područja kaznenog prava, kaznenog procesnog prava i prava prisilnog smještaja koje je potrebno sucima, državnim odvjetnicima, policajcima i drugim državnim službenicima kao i odvjetnicima koji sudjeluju u kaznenom postupku ili postupku prisilnog smještaja prema osobama s duševnim smetnjama.</p>		
Sadržaj kolegija (10 sati)		
<u>Uvodni dio</u>		
<p>Temeljni pojmovi: kaznenopravni položaj i osoba s duševnim smetnjama; načela postupanja s osobama s duševnim smetnjama; pravni izvori; prisilni i dobrovoljni smještaj; prava pacijenata; informirani pristanak; prava i dužnosti osoba s duševnim smetnjama.</p>		
<u>Povijesni razvoj pravnog i medicinskog položaja osoba s duševnim smetnjama</u>		
<p>Prapovijest. Stari vijek: starovjekovna medicina i duševne smetnje, Platonovi i Aristotelovi stavovi, duševne smetnje, običajno pravo germanskih plemena, svjetovno kazneno pravo kasnog srednjeg vijeka. Novi vijek: dijabolizacija i kazneni progon osoba s duševnim smetnjama, novovjekovna medicina i duševne smetnje, Foucaultova teorija <i>Constitutio Criminalis Carolina</i>, Benedict Carpozov. Prosvjetiteljstvo do modernog doba: medicinski položaj u XVIII. i XIX. stoljeću, klasična škola, pozitivistička škola, sociološka škola i neoklasična škola, kazneno zakonodavstvo u prvoj polovini XX. stoljeća. Povijesni razvoj kaznenopravnog položaja počinitelja s duševnim smetnjama u Engleskoj.</p>		

Europsko konvencijsko pravo prisilnog smještaja: judikatura čl. 5. i 6. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda

Značaj Europskog suda za ljudska prava za uređenje pravnog položaja osoba s duševnim smetnjama. Materijalnopravne pretpostavke za prisilni smještaj: duševna smetnja, opasnost, dokazivanje duševne smetnje i opasnosti liječnikovim mišljenjem. Procesnopravne pretpostavke za prisilni smještaj: pravo na sudsko osporavanje zakonitosti prisilnog smještaja, periodična kontrola materijalnopравnih pretpostavki za prisilni smještaj, pravo na brzu odluku, pravo na obavijest, pravo na osobna saslušanje, pravo na pravnog zastupnika. Pretpostavke izvršenja prisilnog smještaja.

Positivnoporedbeni pregled pravnog položaja počinitelja s duševnim smetnjama

Dva temeljna modela pravnog položaja počinitelja kaznenih djela s duševnim smetnjama u svijetu: kazneni i civilni. Pravni položaj počinitelja s duševnim smetnjama u Njemačkoj, Francuskoj, Engleskoj i Kanadi kroz sljedeće četiri kategorije: a) krivnja i duševne smetnje, b) opasnost, c) procesni aspekti, d) psihijatrijskopravne mjere. Cilj je uočiti specifičnosti, kvalitete i nedostatke pravnog položaja u pojedinim državama.

Kaznena odgovornost i kazneni postupak prema počiniteljima s duševnim smetnjama u Republici Hrvatskoj

Krivnja. Neubrojivost. Smanjena ubrojivost. Opasnost. Sigurnosne mjere. Vještačenje duševnih smetnji. Raspravna nesposobnost: pojam, utvrđivanje, prekid istrage, odgoda glavne rasprave. Kazneni postupak prema neubrojivim okrivljenicima: istraga, optužnica, glavna rasprava, odluke kaznenog suda. Posebne procesne garancije. Pritvor neubrojivih okrivljenika. Osuđenici s duševnim smetnjama. Reforma kaznenopravnog položaja počinitelja s duševnim smetnjama od 1993. do danas.

Postupak prisilnog smještaja neubrojivih pacijenata

Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama. Opasnost. Prijelaz iz kaznenog postupka u postupak prisilnog smještaja. Privremeni izlazak. Postupak otpusta i produljenja s prisilnog smještaja. Uvjetni otpust, prestanak i opoziv uvjetnog otpusta. Reforma postupka prisilnog smještaja prema neubrojivim počiniteljima od 1993. do danas.

Obveze studenata

Nastava se izvodi u obliku predavanja u trajanju od 10 sati i konzultacija.

Predavanja posreduju gradivo predmeta u klasičnoj verbalnoj formi prema metodološkom načelu da se ona ne smiju ograničiti na puku pozitivnopravnu dogmatiku, nego trebaju uključiti i izlaganja o drugim teorijama koje se odnose na realnost prava. Na predavanjima se potiče i aktivno sudjelovanje studenata kroz primjere, pitanja i sl. Raspravljaju se slučajevi iz prakse te potiče studente da kroz presude Europskog suda za ljudska prava i domaćih sudova primijene znanja.

Znanje se provjerava tijekom nastave kroz interakciju nastavnika i studenata, te kroz pisani i usmeni dio ispita. Svrha ispita je da na pravičan način pokaže stečena znanja studenta a ne potraga za pogreškama i prazninama u znanju. Na ispitu student treba demonstrirati poznavanje i razumijevanje programom propisanog i od ispitivača jasno naznačenog gradiva te posjedovanje analitičkih, kritičkih i prezentacijskih pravničkih sposobnosti.

Ispit je usmeni i pismeni. Pismeni dio ispita se sastoji od dva dijela: a) pismenu zadaću u kojem se provjerava teorijsko znanje koje je ispredavano, b) analiza predmeta pred Europskim sudom pravde u kojem student mora samostalno pravno i činjenično analizirati i riješiti pravna pitanja koja se javljaju u presudi Europskog suda pravde. Usmeni dio ispita vezan je uz pismeni i predstavlja njegovu usmenu nadogradnju na način da student usmeno argumentira i pojašni odgovore koje je dao u pismenom dijelu.

Obvezna literatura

Đurđević, Zlata (2002) *Pravni položaj počinitelja kaznenih djela s duševnim smetnjama*, Zagreb: Sveučilišna tiskara, izabrana poglavlja

Goreta Miroslav i sur. (2005) *Psihijatrijska vještačenja: kazneno pravo*, I dio, Zagreb: Medicinska

naklada.

Goreta, M. / Peko-Čović, I. / Buzina, N. / Majdančić, Ž. (2004) *Aktualna pitanja forenzičko-psihijatrijskih vještačenja seksualnih delinkvenata*, HLJKPP br. 1, 201-216.

Goreta, Miroslav (1988) Analiza društvene opasnosti psihički poremećenih delinkvenata u okvirima institucionalnih mjera sigurnosti, *Penološke teme*, 3-4, 221-233.

Goreta, M. / Peko-Čović, I. / Buzina, N. / Mužinić-Masle, L. / Majdančić, Ž. (2002) Prisilno zadržavanje i prisilni smještaj s forenzičkopsihijatrijskog aspekta, *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu*, br. 1., 63-83.

Goreta, Miroslav (1999) Kritički osvrt na položaj nebrojivih bolesnika u novom hrvatskom zakonodavstvu – psihijatrijski pristup, *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu*, br. 2, 565-574.

Goreta, Miroslav / Jukić, Vlado (ur.) *Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama*, Zagreb: Medicinska naklada

Goreta, Miroslav / Turković Ksenija (ur.) (1998) *Psihijatrija i zakon*, Zagreb: Psihijatrijska bolnica Vrapče

Grozdanić, Velinka (1988) Tragovi razvoja posebnog statusa neuračunljivog delinkventa u povijesti krivičnog prava starog i srednjeg vijeka, *Zbornik Pravnog fakulteta u Rijeci*, br. 9, 37-52.

Grozdanić, Velinka (1996) Pravni položaj osoba s duševnim smetnjama u Hrvatskoj, *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu*, br. 2, 501-510.

Grozdanić, Velinka / Kurtović, Anita (1999) Smanjena ubrojivost prema novom zakonskom uređenju, *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu*, 2, 519-530.

Horvatić, Željko (1985) Krivična odgovornost duševno abnormalnih delinkvenata u anglo-američkom pravu, *Zbornik Pravnog Fakulteta u Rijeci*, god. 6, 61-87.

Krapac, Davor (1998) Ograničenja prava na osobnu slobodu u postupcima državnih tijela prema osobama s duševnim smetnjama, u: *Psihijatrija i zakon*, Zagreb: Psihijatrijska bolnica Vrapče, 11-24.

Šenuđula-Jengiđ, Vesna i dr. (2000) Terapijski izlazi – ograničenja u predikciji opasnosti i rizika, u: Goreta, Miroslav / Jukić, Vlado (ur.) *Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama*, Zagreb: Medicinska naklada, 284-298.

Novoselec, Petar (2004) *Opći dio kaznenog prava*, Zagreb: Sveučilišna tiskara, 203-226; 417-426.

Tripalo, Dražen (2002) Novosti u posebnim postupcima i skraćenom postupku, *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu*, br. 2, 301-325.

Turković, K., Dika, M., Goreta, M., Đurđević, Z. (2001) *Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama: Komentar s priložima*, Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Psihijatrijska bolnica Vrapče, izabrana poglavlja

Propisi

Ustav Republike Hrvatske od 22. XII. 1990. pročišćeni tekst NN 55/2001

Europska konvencija o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda (NN MU 6/1999 i 8/1999)

Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama (pročišćeni tekst u: ING REGISTAR br. 19 od 15 X. 2002. - Dodatak 2002, str. 255-270)

Zakon o kaznenom postupku (NN 110/97, 27/98, 58/99, 112/99, 58/02 i 143/02, pročišćeni tekst NN 62/03)

Kazneni zakon (NN 110/97, 27/98, 129/00)

Obiteljski zakon (NN 162/98)

VIII.

	Politika suzbijanja kažnjivih ponašanja	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Leo Cvitanović	
Status kolegija	Izborni – I. Semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta		2
Broj sati po semestru		10
Ciljevi kolegija		
<p>Opća znanja: upoznavanje s glavnim sadržajima politike suzbijanja kriminaliteta kao znanstvene discipline te praktične djelatnosti (zakonodavne, sudbene i izvršne vlasti); znanje o temeljnim problemima prevencije i suzbijanja kriminaliteta u suvremenom ljudskom društvu te mjestu i ulozi kaznenopravnog instrumentarija u modernom kriminalnopolitičkom sustavu; opći svjetski i europski trendovi u modernoj politici suzbijanja kriminaliteta.</p> <p>Posebna znanja: načela izgradnje modernog, komplementarnog i konzistentnog sustava politike suzbijanja kriminaliteta, posebno načela izgradnje suvremenog kaznenopravnog sustava; alternativni instrumentarij politike suzbijanja kriminaliteta kao nerepresivne, pravne ali i izvanpravne praktične djelatnosti.</p>		
Sadržaj kolegija (10 sati)		
<p>Uvod. O nazivu 'politika suzbijanja kriminaliteta'. Pojam politike suzbijanja kriminaliteta. Politika suzbijanja kriminaliteta u sustavu znanosti i njezin odnos s drugim znanostima (nepravnim, nekaznenim, kaznenim).</p> <p>Povijesni razvitak politike suzbijanja kriminaliteta. Uvodne napomene – problem periodizacije. Značajke društvene reakcije na zabranjena ponašanja u predrđžavnom razdoblju. Značajke kaznenoga prava i politike suzbijanja kriminaliteta staroga vijeka. Značajke kaznenoga prava i politike suzbijanja kriminaliteta srednjega vijeka. Značajke kaznenoga prava i politike suzbijanja kriminaliteta novoga vijeka. Razvitak politike suzbijanja kriminaliteta u 20. stoljeću.</p> <p>Temeljne značajke suvremene politike suzbijanja kriminaliteta. Dvije orijentacije u suvremenoj politici suzbijanja kriminaliteta (represija i prevencija) te njihov odnos. Temeljna načela suvremene politike suzbijanja kriminaliteta: načelo pravne i socijalne države, načelo ograničenja kaznenopravne prisile, načelo zakonitosti, načelo krivnje, načelo individualizacije, načelo pravednosti, načelo humanosti, načelo znanstvenosti.</p> <p>Kaznenopravne sankcije kao represivni dio suvremene politike suzbijanja kriminaliteta. Povijest i suvremenost kaznenopravnih sankcija. Pojam kaznenopravnih sankcija. Bitne značajke suvremenih kaznenopravnih sankcija. Opća svrha suvremenih kaznenopravnih sankcija. Vrste kaznenopravnih sankcija: kazne i kažnjavanje, mjere upozorenja, sigurnosne mjere. odgojne mjere.</p> <p>Nerepresivni dio suvremene politike suzbijanja kriminaliteta. Politika suzbijanja kriminaliteta kao nekaznena, nerepresivna, pravna i izvanpravna djelatnost. Depenalizacija, dekriminalizacija i dejuridizacija suvremene politike suzbijanja kriminaliteta.</p> <p>Globalizacija i međunarodni značaj suvremene politike suzbijanja kriminaliteta.</p>		
Obveze studenata		
Predavanja, konzultacije i polaganje pismenog i usmenog ispita.		
Obvezna literatura		
<p><i>Horvatić, Željko – Cvitanović, Leo: Politika suzbijanja kriminaliteta, MUP RH, Zagreb 1999.</i></p> <p><i>Horvatić, Željko: Djelovanje međunarodnih organizacija u suzbijanju kriminala, Pravni fakultet u Zagrebu (Poslijediplomski studij iz kaznenopravnih znanosti), Zagreb 2002.</i></p>		
Osnovna izborna literatura		
<i>Ansel, Marc: Karakteristična obilježja moderne politike suzbijanja kriminaliteta (predavanje održano</i>		

na Pravnom fakultetu u Zagrebu u svibnju 1959.g.), Zbornik PFZ, 10/1960.(1):5-13

Bavcon, Ljubo: Preporuke za oblikovanje kriminalne politike, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, Zagreb, 3/1996.(1):3-22

Cvitanović, Leo: Svrha kažnjavanja u suvremenom kaznenom pravu, Hrvatsko udruženje za kaznenopravne znanosti i praksu – MUP RH, Zagreb 1999. (372)

Horvatić, Željko: Kazneno materijalno pravo i njegova reforma u ostvarivanju politike suzbijanja kriminaliteta za vrijeme tranzicije, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, Zagreb, 3/1996.(2):469-500;

Horvatić, Željko: Globalno suprotstavljanje kriminalu na prijelomu milenija, Zbornik PFZ, Zagreb, 51/2001.(2):249-306;

Horvatić, Željko: Ostvarenje i zaštita vladavine prava u hrvatskom kaznenom pravu, Zbornik PFZ, Zagreb 51/2002.(6):1195-1224;

Horvatić, Željko: Djelovanje međunarodnih organizacija u suzbijanju kriminala, PFZ, Zagreb 2002.

Horvatić, Željko – Đurđević, Zlata: Program Ujedinjenih naroda za sprečavanje kriminaliteta i kazneno pravosuđe, Hrvatska i Ujedinjeni narodi, Zagreb 1996, str.215-236.

*** The United Nations and Crime Prevention, UN, New York 1996.

*** Crime and criminal justice in Europe, Strasbourg Cedex : Council of Europe Publishing, 2000

*** sadržaji na web stranicama: <http://conventions.coe.int> (konvencije Vijeća Europe); www.uncjin.org (United Nations Crime and Justice Information Network) i td.

IX.

	Kazneno pravo - opći dio II (Posebni pojavni oblici kaznenog djela)	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Petar Novoselec	
Status kolegija	Obvezni – II. Semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta	3	
Broj sati po semestru	20	
Ciljevi kolegija		
<p>Zadatak je nastave iz predmeta Kazneno pravo - opći dio II (Posebni pojavni oblici kaznenog djela) produbljivanja znanja iz drugog dijela kaznenopravne dogmatike, što je za polaznike studija od velike praktične važnosti jer se pokušaj, sudioništvo i stjecaj kao posebni pojavni oblici kaznenog djela svakodnevno pojavljuju u sudskoj praksi. Pritom posebno treba imati u vidu da je sudioništvo jedan od najsloženijih instituta kaznenog prava, pa je i studij te problematike moguć samo uz pretpostavku poznavanja cjelokupne prethodne kaznenopravne dogmatike. Imajući u vidu da je hrvatski Kazneni zakon počiniteljstvo utemeljio na teoriji o vlasti nad djelom, preuzetoj iz njemačke doktrine, u tom je dijelu nezaobilazno poznavanje njemačkog kaznenog prava.</p>		
Sadržaj kolegija (20 sati)		
<ul style="list-style-type: none"> - pokušaj (razgraničenje pokušaja od pripremnih radnji i dovršenog kaznenog djela, posebni slučajevi pokušaja, neprikladni pokušaj i putativni delikt); - dragovoljni odustanak; - sudioništvo (teorije o počiniteljstvu, posredno počiniteljstvo, supočiniteljstvo, poticanje, pomaganje, nužno sudioništvo); - stjecaj (idealni i realni stjecaj, kažnjavanje za stjecaj, prividni stjecaj); - produljeno kazneno djelo 		
Obveze studenata		
<p>Nastava se izvodi na predavanjima. Polaznik mora tijekom prvog semestra izraditi seminarski rad na temu koja je u vezi s nastavnim gradivom, a na temelju prethodnih konsultacija s nastavnikom. Provjera znanja provodi se na ispitu koji polaznik polaže nakon odslušanih predavanja i prihvaćenog seminarskog rada. Ispit mora biti tako koncipiran da se ne ograničava na provjeravanje znanja iz dodiplomskog studija, nego treba pokazati do koje je mjere polaznik stekao uvid u moderna strujanja na području kaznenopravne dogmatike i je li sposoban da nova znanja primjenjuje i na praktičnim primjerima.</p>		
Obvezna literatura		
<p><i>Novoselec</i>, Kazneno pravo, opći dio, Zagreb 2004, <i>Bojanić</i>, Počiniteljstvo kao vlast nad djelom, Zagreb 2003</p>		
Osnovna izborna literatura		
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Bačić</i>, Kazneno pravo, opći dio, peto izdanje, Zagreb 1998, - <i>Bačić/Pavlović</i>, Komentar Kaznenog zakona, Zagreb 2004. - <i>Zlatarić</i>, Napomene o sudioništvu u novom Krivičnom zakoniku, Arhiv za pravne i društvene nauke 1/1951 - <i>Zlatarić</i>, Krivični zakonik u praktičnoj primjeni, I. svezak, Zagreb 1956 - <i>Zlatarić</i>, Participation criminelle, Caire 1964/65 <p>Strana (preporuča se da se polaznik doktorskog studija upozna barem s dva udžbenika reprezentativna za neki nacionalni kaznenopravni sustav, od kojih se svaki odnosi na jedan sustav):</p>		

- *Jescheck/Weigend*, Lehrbuch des Strafrechts, Allgemeiner Teil, 5. Auflage, Berlin 1996
- *Roxin*, Strafrecht, Allgemeiner Teil, Band II: Besondere Erscheinungsformen der Straftat, München 2003
- *Stefani/Levasseur/Bouloc*, Droit pénal général, 18e édition, Paris 2003
- *Trechsel/Noll*, Schweizerisches Strafrecht, Allgemeiner Teil, 5. Auflage, Zürich 1998
- *Triffterer*, Österreichisches Strafrecht, Allgemeiner Teil, 2. Auflage, Wien 1994

X.

	Kazneno procesno pravo - opći dio II	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Davor Krapac	
Status kolegija	Obvezni – II. Semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta	3	
Broj sati po semestru	20	
Ciljevi kolegija		
<p>Predmet Kazneno procesno pravo – opći dio II studente uvodi u produblјivanje poznavanja povijesne tematike, povezane sa temelјnim pitanјem uređenja kaznenog postupka kao reakcije društvene zajednice na fenomen štetnih odnosno kažnjivih ponašanja nјezinih članova. Proučavaju se temelјne crte povijesnoga razvoja od primitivnih akuzatornih procesa slavenskih i germanskih naroda, preko njihove racionalizacije kroz kanonsko i klasično rimsko prava pa do inkvizitornog kaznenog postupka svjetovnih sudova u Europi od XIII. do XIX. stolјeća. Posebno se obrađuju kazneni postupci u kontinentalnoj Hrvatskoј i u dalmatinskim gradovima u razdoblјu inkvizitornog postupka obzirom na izvore prava, utjecajnu literaturu i autoriteta, uređenje sudstva i tijela javnog kaznenog progona i odvjetništva, dokazno pravo u vrijeme primjene torture te sam tijekom kaznenog postupka uz utjecaj vladara odnosno poglavara vlasti na kazneni postupak.</p>		
Sadržaj kolegija (20 sati)		
<p>Opći pregled povijesnog razvoja europskog kaznenog postupka: osnovni čimbenici (razvitak uloge države u suzbijanju kažnjivih ponašanja; razlike u kaznenim postupcima prema pripadnicima različitih društvenih skupina; odnos između težnje za funkcionalnošću javnog kažnjavanja i zaštite prava osoba podvrgnutih kaznenom pravosuđu) i određivanje etapa u povijesnom razvitku europskog kaznenog procesnog prava.</p> <p>Inkvizitorni kazneni postupak: postanak i razvoj u Europi od XIII. do XIX. stolјeća (postanak inkvizitornog postupka u kaznenom postupku kanonskog prava, postupak kod sudova crkvene inkvizicije, postanak inkvizitornog postupka u pravima talijanskih gradova srednjeg vijeka, Constitutio Criminalis Carolina i nјezin utjecaj na razvoj kaznenog procesnog prava srednje Europe, razvijeni inkvizitorni kazneni postupak XVIII. I njegove promjene pod konac feudalnog razdoblјa). Promjene kaznenog postupka u Francuskoј nakon Revolucije i postanak suvremenog mješovitog kaznenog postupka u kontinentalnoj Europi. Njegove osnovne značajke.</p> <p>Kazneni postupak u kontinentalnoj Hrvatskoј u razdoblјu inkvizitornog kaznenog postupka. Kazneno procesno pravo dalmatinskih gradova. Konačni oblik inkvizitornog postupka u Hrvatskoј prema austrijskom ZKP iz 1853. godine.</p>		
Obveze studenata		
<p>Nastava se izvodi na predavanјima. Osim pohađanja predavanja, student je dužan izraditi seminarski rad na temu povezanu s gradivom, pretežno iz povijesnopravne domene. Znanje se provjerava na ispitu koji na pravičan način treba pokazati stečena znanja studenta. Svrha ispita nije potraga za pogreškama i prazninama u znanju, nego demonstracija studentskog poznavanja i razumijevanja programom propisanog i od ispitivača jasno naznačenog gradiva te posjedovanje analitičkih, kritičkih i prezentacijskih pravničkih sposobnosti.</p>		
Obvezna literatura		
<p><i>D. Krapac</i>, Kazneno procesno pravo, Institucije, knjiga I., Narodne novine, II. izdanje, Zagreb 2003.</p> <p><i>D. Krapac</i>, Engleski kazneni postupak, Pravni fakultet u Zagrebu, 1995.</p> <p><i>V. Bayer</i>, Kazneno procesno pravo – odabrana poglavlja, knjiga II: Povijesni razvoj kaznenog procesnog prava, MUP RH, Zagreb 1985.</p> <p><i>I. Jaramaz-Reskušić</i>, Kaznenopravni sustav u antičkom Rimu, Zagreb 2003.</p> <p><i>M. Barada</i>, Hrvatski vlasteoski feudalizam, JAZU, Djela, knj. 44, Zagreb 1952</p>		

L. Margetić, O sudskom postupku u zagrebačkom Gradecu u XIII. i XIV. Stoljeću, Rad HAZU 471

L. Margetić, Povezanost strukture hrvatskog društva i političkih odnosa u Srednjem vijeku, Rad HAZU 487, knj. XLI, 2003

L. Margetić, Vinodolski zakon, «Adamić» Rijeka, 2000

N. Lonza, Pod plaštem pravde: kaznenopravni sustav Dubrovačke Republike u XVIII. St., Dubrovnik 1997.

V. Bayer, Ugovor s đavlom, 3. izd., Zagreb 1982, str. 215-320

N. Ogorelica, Kazneno procesualno pravo, Zagreb 1899, str. 51-64

Osnovna izborna literatura

A. Cvitanić, Prilog proučavanju problematike organizacije i funkcioniranja vlasti stare hrvatske države, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, 1983/83, str. 39-56; isti pisac: Karakteristike statutarnog uređenje srednjovjekovne bračke komune, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu br. 3-4/1962, str. 199-207; isti pisac: Položaj pučana u srednjovjekovnoj hvarskoj komuni, Komuna br. 5/1976, str. 69-71; isti pisac: Prilog proučavanju problematike organizacije i funkcioniranja vlasti stare hrvatske države, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, 1983/1984, str. 39-56; *I. Raukar*, Društvene strukture dalmatinskih komuna u Srednjem vijeku, Jugoslovenski istorijski časopis br. 1-4/1978, str. 102-110; *G. Tomašević*, Osnove problematike izučavanja krivičnog postupka u dalmatinskom statutarnom pravu, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu XXIX/1992, br. 1-2, str. 115-128; isti pisac: Neke značajke krivičnog postupka prema odredbama srednjovjekovnih statuta Korčule, Brača i Splita, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu XXV/1989, str. 171-183; *I. Jaramaz*, Osnovna obilježja kaznenog sustava srednjovjekovne šibenske komune, HLJKPP 1/1994, str. 270 i sl; ista autorica: Kazneni sustav u Šibeniku od 14. do 16. stoljeća, Gradska knjižnica “J. Šižgorić”, Šibenik 1996, 222 str.; *D. Machiedo*, Kaznene odredbe srednjovjekovnog hvarskog statuta, Hvarski zbornik 3, Split 1975, str. 173-183; *L. Margetić*, O nekim osnovnim značajkama pokretanja kaznenog postupka u srednjovjekovnim dalmatinskim gradskim općinama, HLJKPP br. 1/1998, str. 393-449; isti pisac: Perspektive daljnjeg rada na srednjovjekovnim statutima, Rad HAZU 482, Zagreb 2001;

I. Beuc, Povijest institucija državne vlasti kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije, Zagreb 1985: Doba lenskog kraljevstva; *A. Dabinović*, Hrvatska državna i pravna povijest, Matica hrvatska, Zagreb 1940; *V. Mažuranić*, Prinosi za hrvatski pravno-povijesni rječnik, natuknice: “kazan”, “božji sud”, “istraga”, “javni tužilac”, “krv”, “muka”, “osveta”, “sud”, “vražda” i dr.;

L. Margetić, Dokazna sredstva u sudskom postupku na frankapanskim primorskim posjedima, Krčki zbornik, 7, 1976, str. 205-221; isti pisac: neki aspekti razvoja organa suđenja u hrvatskim primorskim krajevima u XII. i XIII. stoljeću, Historijski zbornik, Zagreb, 1976/77, str. 87-100; isti pisac: Zapovijed (*preceptum*) – nedovoljno poznata kaznena ustanova našega starijeg prava, Zbornik PFZ 46 (1996) str. 343-355; isti pisac: Kažnjavanje ubojstva u zagrebačkom Gradecu, HLJKPP 1/2002, 117-130; *M. Apostolova Maršavelski*, Kazneno i procesno pravo Zlatne bule, u: “Zagrebački Gradec 1242 – 1850”, Zagreb 1994, str. 75-84; *Z. Tomičić*, Kazneno i kaznenoproceno pravo slavonskih statuta: Iločki statut i njegova kaznenoprocena regulacija, HLJKPP 1/2002, 131-158.

XI.

	Kriminologija II	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Željko Horvatić	
Status kolegija	Obvezni – II. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta	3	
Broj sati po semestru	20	
Ciljevi kolegija		
<p>Što se tiče općih znanja koja se stječu predmetom KRIMINOLOGIJA može sesmatrati da se ona odnose prije svega na njenu povijest koja dobrim dijelom podudara sa sadržajima iz povijesti filozofije i cjelokupnom problematikom razvitka antropoloških znanstvenih spoznaja, dakle onih koja se odnose na bitne činjenice o čovječanstvu kao cjelini brojnih svakog za sebe originalnih ali svima zajedničkim općih potreba povezanih ljudskih bića u društvenim zajednicama. Posebnim znanjima mogla bi se smatrati ona koja se odnose na pojedinosti o ličnosti osobe koja može biti ili već jest delinkvent kao biološko-psihološko jedinstvo karakteristika koje se temelje na općim primarnim i posebnim potrebama svakog socijaliziranog ljudskog bića. To su fragmenti znanja iz područja biologije, medicine, genetike, psihologije, sociologije i drugih nepravni disciplina i znanosti.</p> <p>Veza tih općih i posebnih znanja s drugim predmetima studija prepoznaje se i dokazuje odnosom kriminološke znanosti prvenstveno s kaznenim pravom i kaznenim procesnim pravom. Povijest znanosti materijalnog kaznenog prava posebno od XVIII. st. pojavom tzv "klasične škole " (C. Beccaria) dobrim se dijelom podudara sa odgovarajućim razdobljem povijesti kriminologije. / Neki anglosaksonski kriminolozi C. Beccariu smatraju ne samo utemeljiteljem klasične škole kaznenog prava već i prvim pravim kriminologom/ Osim toga, u suvremenom kaznenom zakonodavstvu mogu se prepoznati rezultati kriminoloških spoznaja o uzrocima kriminalnog ponašanja i specijalno preventivnim sankcijama za njihovo otklanjanje (npr.sigurnosne mjere) Jednako tako nema ni jednog suvremenog kaznenog zakona koji ne sadrži propise o izboru vrste i mjere kazne uzimanjem u obzir kriminoloških spoznaja o kriminogenezi koja je rezultirala kaznenim djelom (olakotne okolnosti s obzirom na posebne osobne i društve prilike počinitelja, što je jedan od najvažnijih dijelova endogene i egzogene etiologije u kriminologiji) Kriminološka tipologija delinkvenata dobro povezuje kriminologiju s kriminalistikom i kaznenim procesnim pravom, a u tom se pravu također mogu prepoznati brojni sadržaji koji se odnose na ličnost počinitelja i njegovu procesnu poziciju. Također i viktimološki sadržaji u kriminologiji sa procesnim položajem žrtve kaznenog djela itd. S obzirom na ove i druge brojne odnose kriminologije i pravnih predmeta znanja iz predmeta kriminologije značajno doprinose ukupnosti kaznenopravnog obrazovanja.</p>		
Sadržaj kolegija (20 sati)		
<p>Uzroci kažnjivih ponašanja (etiologija). Uvod u etiologiju kažnjivih ponašanja, pojam uzroka u kriminologiji, podjela kriminogenih čimbenika, uzroci i orijentacije u kriminologiji. Vanjski uzroci kažnjivih ponašanja (egzogena etiologija) : opći društveni uvjeti u državi i čovječanstvu, posebni društveni uvjeti s obzirom na društvene slojeve, profesiju, mjesto stanovanja, obiteljske prilike, rasnu, religijsku i nacionalnu pripadnost, teorije o odlučujućim djelovanjima posebnih društvenih uvjeta, teorije diferencijalne asocijacije i identifikacije, teorije kulturnog konflikta, teorije društvenog interakcionizma.</p> <p>Uzroci kažnjivog ponašanja u osobi počinitelja (endogena etiologija): Opći osobni uvjeti: fiziološke osnove psihičkih pojava, motivacija, frustracija, obrambeni mehanizmi, emocije. Posebni osobni uvjeti: ličnost počinitelja kažnjivog djela) temperament, karakter, sposobnosti, stavovi i shvaćanja). Psihički poremećene osobe kao počinitelji, tipologija delinkvenata- Teorije po kojima su endogeni uzroci odlučujući u kriminogenezi: Teorija biološke inferiornosti, teorija nasljeđenih sklonosti delinkventom ponašanju, teorija urođene kriminalne supstancije, endokrinološka teorija, psihoanalitička teorija, teorija frustracije i teorija</p>		

neprilagođenosti. Odnos djelovanja endogenih i egzogenih kriminogenih čimbenika.

Obveze studenata

Od ukupnog broja sati nastave za sva tri semestra, približno se u 1/3 vremena održavaju predavanja, u 1/3 vremena polaznici studija nakon izbora određenih tema sami iznose svoja saznanja i stajališta o odabranim sadržajima iz predmeta a 1/3 vremena se iskorištava za kriminološke eksperimente, bilo ponavljanjem nekih ranijih istraživanja zbog provjere rezultata s različitim skupinama ispitanika, bilo s novim programom istraživanja.

Znanje se provjerava tijekom rasprava o pojedinim temama, na usmenim kolokvijima nakon svakog semestra i završenog nastavnog procesa o dijelu predmeta I. i II. te pismenim i usmenim ispitom koji obuhvaća cjelokupno gradivo i sve sadržaje iz KRIMINOLOGIJE I. - III. Taj se ispit tako i naziva -ISPIT IZ KRIMINOLOGIJE I.- III. Student koji osim što je je ispunio opće uvjete studija može pristupiti ispitu iz KRIMINOLOGIJE I.-III. samo ako je uspješno kolokvirao sadržaje iz KRIMINOLOGIJE I. II.

Obvezna literatura

Aristotel, Politika (pr. Ladan) Zagreb,
Rousseau, Društveni ugovor (prijev.)
Beccaria, C. O zločinima i kaznama (prijev. Cvitanić, Split
Elliot, M. Zločin u savremenom društvu (prijev.) Sarajevo
Ferri,E. Sociologia criminale /Torino 1929. (talij.)
Goeppinger,H. Kriminologie, Munchen, 1997 (nj.)
Gassin, R. Criminologie, Pariš 1994. (fr.)
Horvatić,Z. Osnove kriminologije, Zgb. 1998
Henting,H. Zločin, uzroci i uslovi (prijev.) Sarajevo
Kaiser,G. Kriminologie, Heidelberg, 2003. (nj.)
Lombroso,C. L uomo delinquente, Torino, 1879 . (talij.)
Oxford Handbook of Criminology, Oxford 1997. (engl.)
Platon, Država (prijev.)
Platon , Država (prijev.)
Quinney, R. Class, state and Crime, NY 1977. (engl.)
Sellin, T. Culture, Conflict and Crime NY. 1938. (engl.)
Schneider,H.J. Kriminologie, Berlin-NY 1997. (nj.)
Singer,M. Kriminologija, Zgb 1994.
Swaaningen, R. i dr. Critical Criminology, 1997. (engl.)
Šeparović,Z. Kriminologija i socijalna patologija, Zgb. 2001
ŠilovićJ. Uzroci zločina, Zgb 1913.

Osnovna izborna literatura

Adler, F. Mueller, G.O.W. Criminology, 2001. (engl.)
Andrew, K. Crime Victims: An Introduction to Victimology 5.th ed. 2004. (engl.) Bavcon, Lj. i dr. Socijalna patologija, Ljubljana, 1969. Ljubljana (slov.)
Bouzat, P. Pinatel, J. Traite de droit penal et de criminologie, Pariš, 2003. (fr.)
Brown, S. i dr. Criminology 5.ed. Ch. 2004. (engl.)

Doerner, W. Lab, S. Victimology, NY 2002. (engl.)

Evans, Ph. Motivation, London 1975. (engl)

Fattafe, A.E. Victim est elle coupable, Montreal, 1971. (fr.)

Henting, H. The Criminal and the Victim, New Haven, 1948. (engl.)

Hurvitz, S. Criminology, Kopenhagen-London, 1952. (engl.)

Lejins, P. Kriminogeneza, JRKKP 2-3/ 1978.

Shalev, J. Criminology: A Contemporary Handbook, Ch. 2000. (engl.)

Szabo, D. i dr. Aktuelni problemi primijenjene kriminologije, JRKKP, 1/1971.

Tard, G. Laws of Imitation, NY 1890. (engl)

Vodopivec, K. i dr. Kriminologija, Zgb, 1966.

Vouk, V. Tipovi prijestupnika, NZ 11/1972.

Williams, F. McShane, M. Criminological Theory, Boston, 1999. (engl)

XII.

	Međunarodno kazнено pravo I	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Ivo Josipović Prof. dr. sc. Davor Krapac	
Status kolegija	Obvezni – II. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta	2	
Broj sati po semestru	10	
Ciljevi kolegija		
<p>Predmet Međunarodno kazнено pravo I. studente uvodi u materiju koja u suvremenom društvu sve više dobija na važnosti. Riječ je o pravnom području koje se intenzivno razvija rušeći mnoge od pravnih i političkih dogmi koje su važile do potkraj XX. stoljeća. U prvom redu, ono snažno redefinira načelo suverenosti država. S druge strane, jača i međunarodna suradnja na progonu kriminaliteta, posebno organiziranog i transnacionalnog, pa se ustanovljavaju novi mehanizmi suradnje država na tom planu. Međunarodno kazнено pravo I. studentima daje osnovne pojmove međunarodnog kaznenog prava te ih upoznaje s njegovim filozofskim i političkim temeljima. U ovom kolegiju, uz usvajanje osnovnog pojmovnog aparata, težište je na izučavanju „klasičnog korpusa“ međunarodnog kaznenog prava, primarno na pravu imuniteta, međunarodnopravne pomoći i ekstradicije.</p>		
Sadržaj kolegija (10 sati)		
<p>Pojam i izvori međunarodnog kaznenog prava. Važenje normi međunarodnog kaznenog prava. Odnos prema drugim pravima, posebno međunarodnom javnom pravu i nacionalnom kaznenom i kaznenom procesnom pravu.</p> <p>Povijest međunarodnog kaznenog prava. Pravni, povijesni, filozofski i politički temelji međunarodnog kaznenog prava, suradnje država na području suzbijanja kaznenih djela i međunarodnih kaznenih sudova.</p> <p>Načela međunarodnog kaznenog prava.</p> <p>Subjekti međunarodnog kaznenog prava. Imunitet prema međunarodnom pravu.</p> <p>Međunarodna kaznenopravna pomoć. Ekstradicija. Hrvatski propisi o međunarodnoj kaznenopravnoj pomoći i ekstradiciji i na njima utemeljena praksa sudova i drugih državnih tijela.</p> <p>Međunarodno ratno i humanitarno pravo. Međunarodni zločini. Krivnja u međunarodnom kaznenom pravu s posebnim osvrtom na zapovjednu odgovornost. Praksa međunarodnih kaznenih sudišta. Međunarodno zajamčeni standardi vođenja postupka i aplikacija odluka Europskog suda za ljudska prava na postupke pred nacionalnim i međunarodnim sudištima. Zaštita svjedoka i žrtava.</p>		
Obveze studenata		
<p>Nastava se izvodi na predavanjima i konzultacijama uz mogućnost izrade seminarskog rada prema opciji koju odabere student. <i>Predavanja</i> posreduju gradivo predmeta u klasičnoj verbalnoj formi prema metodološkom načelu da se ona ne smiju ograničiti na puku pozitivnopravnu dogmatiku, nego trebaju uključiti i izlaganja o drugim teorijama koje se odnose na realnost prava. Na predavanjima se potiče i aktivno sudjelovanje studenata kroz primjere, pitanja i sl. Raspravljaju se slučajevi iz prakse te potiče studente da kroz simulirane primjere primijene znanja.</p> <p><i>Konzultacije</i> su individualne, na kojima studenti i nastavnik u izravnom kontaktu raspravljaju o određenoj pravnoj problematici.</p> <p>Znanje se provjerava na ispitu koji na pravičan način treba pokazati stečena znanja studenta. Svrha ispita nije potraga za pogreškama i prazninama u znanju, nego demonstracija studentskog poznavanja i razumijevanja programom propisanog i od ispitivača jasno naznačenog gradiva te posjedovanje analitičkih, kritičkih i prezentacijskih pravničkih sposobnosti. Sam ispit je usmeni.</p>		
Obvezna literatura		

Bassiouni, M. Cherif: International Criminal Law, Volumen I: Crimes, Transnational Publishers, New York

Horvatić, Željko-Šeparović, Zvonimir i dr.: Kazneno pravo, posebni dio, Masmedia, Zagreb, 1999., 5. poglavlje.

Josipović, I. – Krapac, D. - Novoselec, P., Stalni Međunarodni kazneni sud, Narodne novine, Zagreb, 2001.

Hrvatski ljetopis za kazno pravo i praksu, br. 1/2000 (tematski broj)

Novoselec, Petar, Opći dio Kaznenog prava, Pravni fakultet u Zagrebu, Zagreb, 2004., str. 477-504. (Kratak uvod u Međunarodno kazneno pravo)

Horvatić, Željko-Šeparović, Zvonimir i suradnici, Kazneno pravo – posebni dio, Pravni fakultet u Zagrebu, 1999, str. 150-186. (Kaznena djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom – Glava XIII. KZ)

Bassiouni, M. Cherif, Introduction to International Criminal Law, Transnational Publishers, 2003.

Zlatarić, Bogdan: Međunarodno krivično pravo, Prvi dio, Informator, Zagreb, 1979

Josipović, Ivo-Miljenić, Orsat: Zaštita svjedoka i žrtava pred Međunarodnim kaznenim sudom, Hrvatski žrtvoslov, Zbornik radova Prvog hrvatskog žrtvoslovnog kongresa, Zagreb, 1998, pp.415-429.

Propisi:

Ustavni zakon o suradnji Republike Hrvatske s Međunarodnim kaznenim sudom (NN 32/96)

Zakon o primjeni statuta Međunarodnog kaznenog suda i progonu za kaznena djela protiv međunarodnog ratnog i humanitarnog prava (NN 175/03 i 29/04-ispr.)

Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima (NN 178/04)

Kazneni zakon

Osnovna izborna literatura

Josipović, Ivo, Haško implementacijsko kazneno pravo, Informator/Hrvatski pravni centar, Zagreb, 2000., str. 93.-157.)

Marrus, R. Michael, The Nuernberg War Crimes Trial 1945-46, Bedford, St. Martin's, Boston, 1997.

XIII.

	Suzbijanje organiziranog kriminaliteta	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Davor Derenčinović	
Status kolegija	Obvezni – II. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta	2	
Broj sati po semestru	10	
Ciljevi kolegija		
<p>Opća i posebna znanja koja se stječu predmetom odnose se, između ostalog, na upoznavanje s normativnim okvirom za suzbijanje organiziranog kriminaliteta i mogućnostima njegove optimalne primjene u praksi djelovanja tijela kaznenog pravosuđa. Ta znanja nisu ograničena na hrvatski kaznenopravni sustav. Standardi nacionalnog zakonodavstva u suzbijanju organiziranog kriminaliteta analiziraju se iz motrišta poredbenog prava i relevantnih izvora međunarodnog prava. Uz organizirani kriminalitet, obrađuju se i uzroci, pojavnici oblici te kaznenopravni aspekti korupcije i pranja novca, kao oblika kriminalnog djelovanja koji su vrlo često povezani s organiziranim kriminalitetom. Kolegij je povezan s osnovnim predmetima poslijediplomskog studija – kaznenim materijalnim i procesnim pravom, kao i s ostalim predmetima, osobito kriminologijom i kriminalistikom. Sadržaji kolegija u tom su smislu komplementarni sadržajima ostalih predmeta poslijediplomskog studija. Organizirani kriminalitet više nije ekskluzivitet kojim se bave tek određene skupine specijalista u okviru tijela kaznenog pravosuđa. Prijetnja koju organizirani kriminalitet predstavlja za društvo u cjelini razlog je za mobilizaciju cjelokupnog sustava kaznenog pravosuđa radi njegove prevencije i suzbijanja. Stoga je produbljivanje znanja o različitim aspektima suzbijanja organiziranog kriminaliteta kao važne odrednice suvremenih strategija politike suzbijanja kažnjivih ponašanja u cjelini, potrebno ne samo specijalistima koji se svakodnevno bave suzbijanjem te vrste kriminaliteta, već i svim polaznicima poslijediplomskog studija iz kaznenopravnih znanosti. U tom smislu kolegij predstavlja značajan doprinos pravnom obrazovanju na području kaznenopravnih znanosti.</p>		
Sadržaj kolegija (10 sati)		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Definicija organiziranog kriminaliteta; 2. Tipovi organiziranih kriminalnih skupina; 3. Transnacionalnost organiziranog kriminaliteta; 4. Fenomenološki i etiološki aspekti organiziranog kriminaliteta; 5. Analiza modela interakcije između organiziranih kriminalnih skupina i političkih elita; 6. Osnovni materijalnopравни aspekti suzbijanja organiziranog kriminaliteta; 7. Pojmovi grupe i zločinačke organizacije u hrvatskom i poredbenom kaznenom pravu; 8. Kaznena djela organiziranog kriminaliteta; 9. Kaznenopravne sankcije za kaznena djela organiziranog kriminaliteta; 10. Značenje mjere oduzimanja imovinske koristi u suzbijanju organiziranog kriminaliteta; 11. Osnovni procesnopravni aspekti suzbijanja organiziranog kriminaliteta (između ostalog: uporaba mjera kojima se privremeno ograničavaju određena ustavom zajamčena prava građana, institut pokajnika, zaštita svjedoka i suradnika kaznenog pravosuđa u suzbijanju organiziranog kriminaliteta); 12. Osnovni međunarodnopravni aspekti suzbijanja organiziranog kriminaliteta kroz analizu relevantnih višestranih (Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta s protokolima) i dvostranih međunarodnih ugovora (između ostalog: međunarodna pravna pomoć, izručenje, policijska suradnja itd.); 13. Analiza Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta i funkcioniranja Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta; 		

13. Povezanost organiziranog kriminaliteta, korupcije i pranja novca;

14. Fenomenološki i etiološki aspekti korupcije, korupcijska kaznena djela, analiza Konvencije Ujedinjenih naroda protiv korupcije i Kaznenopravne konvencije o korupciji Vijeća Europe;

15. Fenomenološki i etiološki aspekti pranja novca, kazneno djelo prikrivanja protuzakonito dobivenog novca, analiza Konvencije o pranju, traganju, privremenom oduzimanju i oduzimanju predmeta stečenih kaznenim djelom;

16. Analiza relevantne sudske prakse.

Obveze studenata

Nastava iz predmeta provodi se obliku predavanja u kojem nastavnik upoznaje polaznike s osnovama materije. U iznošenju tih sadržaja nastavnik koristi metodu multimedijalne prezentacije. Premda se radi o tzv. katedarskom obliku nastave, polaznici su aktivno uključeni u njezino odvijanje. Interakcija između nastavnika i polaznika u izvođenju nastave osigurava se kroz rješavanje problemskih zadataka iz predmetne materije. Provjera znanja prije pristupanja ispitu provodi se u obliku periodičkih evaluacija i putem konzultacija (fakultativno). Nakon odslušanih predavanja polaznici stječu pravo polaganja ispita. Ispit se sastoji iz pismenog i usmenog dijela. Polaznik ima pravo pristupiti usmenom dijelu ispita bez obzira na uspjeh ostvaren u pismenom dijelu. Ispit se ne ograničava na jednostavno iznošenje sadržaja usvojenih na predavanjima, već polaznik mora iskazati sposobnost rješavanja problemskih zadataka iz ispitne materije koji se temelje na stvarnim ili hipotetičkim slučajevima iz sudske prakse.

Obvezna literatura

- Derenčinović D., Komentar Konvencije Ujedinjenih naroda protiv korupcije (odabrana poglavlja);
- Horvatić-Šeparović i suradnici: Kazneno pravo - posebni dio, Zagreb, 1999. (odabrana poglavlja);
- Kos-Tripalo, Komentar Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, Zagreb, 2001. (odabrana poglavlja).

Osnovna izborna literatura

- Adamoli et al., Organised Crime Around the World, Helsinki, 1998. (odabrana poglavlja);
- Bačić F., Neki kaznenopravni aspekti problematike organiziranog kriminaliteta, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo praksu, 6(1999).1, str.37-54.
- Derenčinović D., Mit(o) korupciji, Zagreb, 2001.(odabrana poglavlja);
- Derenčinović D., Uvod u kriminologiju i socijalnu patologiju s osnovama kaznenog prava (odabrana poglavlja);
- Einstein et al., Organized Crime – Uncertainties and Dilemmas, Chicago, 1999. (odabrana poglavlja);
- Gluščić S., Kaznenopravni sustav pred izazovom organiziranog kriminaliteta - međunarodna kaznenopravna pomoć i suradnja, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo I praksu, 5(1998),2;str.903-929.;
- Gluščić-Kralj, Zakon o zaštiti svjedoka: tekst Zakona s bilješkama i poveznicama, izvodi iz međunarodnih i domaćih izvora o zaštiti svjedoka, kazalo temeljnih pojmova, Zagreb, 2003.;
- Horvatić Ž., Djelovanje međunarodnih organizacija u suzbijanju kriminala, Zagreb, 2002. (odabrana poglavlja);
- Horvatić Ž., Globalno suprotstavljanje kriminalu na prijelomu milenija, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 51(2001),2;str.249-305.;
- Horvatić-Cvitanović: Politika suzbijanja kažnjivih ponašanja, Zagreb, 1999. (odabrana poglavlja);
- Horvatić-Đurđević: Program Ujedinjenih naroda za sprečavanje kriminaliteta i kazneno pravosuđe, Hrvatska i Ujedinjeni narodi, Zagreb, 1996;str.215-236.;
- Krapac D.: Pogled na neke važnije odredbe novoga hrvatskoga kaznenog zakonodavstva o

organiziranom kriminalitetu i pitanja njihove praktične primjene, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 5(1998),2;str.511-543.;

- Krapac D.: Posebne mjere i radnje za otkrivanje i suzbijanje kaznenih djela organiziranoga kriminaliteta u novom Zakonu o kaznenom postupku Republike Hrvatske, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 4(1997),2;str.403-418.;

- Krapac D.: Zakon o kaznenom postupku i drugi izvori hrvatskoga postupovnog prava : redakcijski pročišćeni tekst zakona, objašnjenja i poveznice, stvarno kazalo, Zagreb, 2002.;

- Kurtović A.: Organizirani kriminalitet - kaznenopravna pitanja odgovornosti (krivnje) i sankcija, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 5(1998),2;str.725-751.;

- Kurtović-Grozdanić, Kaznenopravne mjere oduzimanja dobiti kao odgovor na organizirani kriminal, Zbornik Pravnog fakulteta u Splitu, 36(1999),1-2(53-54);str.163-174.;

- Kurtović-Tomašević: Organizirani kriminalitet : oduzimanje koristi stečene kaznenim djelom, Policija i sigurnost, 8(1999), 3-4 ; str. 171-185.;

- Mayerhofer et al., Organisierte Kriminalitaet, Heidelberg: Kriminalistik Verlag, 1996. (odabrana poglavlja);

- Mrčela M., Posjedovanje droge - oblik organiziranog kriminaliteta?, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 5(1998),2;str.803-810.

- Novosel D., Kaznenopravni aspekti i dometi Zakona o uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, Hrvatska pravna revija, 1(2001),5;str.122-133.

- Novoselec P.: Organizirani kriminal - pitanja kaznenopravnih inkriminacija nedozvoljenih ponašanja, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 5(1998),2;str.763-778.;

- Sačić Ž., Suzbijanje organiziranog kriminaliteta u Republici Hrvatskoj - kriminalistička stajališta, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 5(1998),2;str.833-874.

- Sieber U., Internationale Organisierte Kriminalitaet, Cologne: Carl Heymanns Verlag, 1997. (odabrana poglavlja);

- Singer M., Organizirani kriminal, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 5(1998),2;str.547-576.

- Svedrović M., Položaj branitelja u kaznenim postupcima za kaznena djela u svezi s organiziranim kriminalitetom, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 5(1998),2;str.875-900.

- Van Duyne et al., Criminal Finances and Organising Crime in Europe, Nijmegen, 2003. (odabrana poglavlja)

XIV.

	Sudska psihijatrija II	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Dragica Kozarić-Kovačić	
Status kolegija	Obvezni – II. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta	2	
Broj sati po semestru	10	
Ciljevi kolegija		
<p>Studente se upoznaje s osnovama psihijatrijskih poremećaja, njihovom epidemiologijom, uzrocima, kliničkim slikama, liječenjem, kriminalitetom, forenzičko-psihijatrijskim značenjem u kaznenopravnim postupcima i utjecajem psihičkih poremećaja na sposobnost shvaćanja i mogućnost upravljanja tempore criminis, te primjenom sigurnosnih mjera i prisilnom hospitalizacijom.</p>		
Sadržaj kolegija (10 sati)		
<p>Pravni sadržaj forenzičke psihijatrije (razvoj posebnog statusa nebrojivih delikvenata u kaznenom pravu, pravni okviri psihijatrijskih vještačenja u kaznenom postupku, prisilna hospitalizacija osoba s težim duševnim poremećajima, psihijatrijska vještačenja u drugim pravnim postupcima)</p> <p>Opća psihopatologija (svijest, opažanje, afektivitet, volja, pažnja, psihomotorika, pamćenje, nagoni, mišljenje, inteligencija, poremećaji doživljavanja vlastite osobe)</p> <p>Odabrana poglavlja iz specijalne psihopatologije u forenzičkoj psihijatriji (demencija i poremećaji starije životne dobi, duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani zlouporabom psihoaktivnih tvari, stanje akutne opijenosti, alkoholizam i alkoholom uvjetovani poremećaji, shizofrenija, sumanuti poremećaji, inducirani sumanuti poremećaj, poremećaji raspoloženja, neurotski i somatiformni poremećaji, reakcije na teški stres i poremećaji prilagođavanja, psihijatrijski aspekti seksualnosti, poremećaji ličnosti, duševna zaostalost ili mentalna retardacija, psihički poremećaji i poremećaji ponašanja u djetinjstvu i adolescenciji, delikti u afektu, epilepsija, simuliranje, liječenje mentalnih poremećaja, psihijatrijska ekspertiza)</p>		
Obveze studenata		
<p>Predavanja uz kazuističke prikaze u okviru vježbi (10 sati predavanja + 10 sati vježbi). Usmeno polaganje ispita.</p>		
Obvezna literatura		
<p>Kozarić-Kovačić Dragica, Grubišić-Ilić Mirjana, Grozdanić Velinka. Forenzička psihijatrija, 2. izdanje. Zagreb: Medicinska naklada, 2005.</p> <p>Kozarić-Kovačić Dragica. Medicinski i pravni aspekti za zaštitu djece od zlouporabe droga i zlostavljanja. Zagreb: UNICEF, 2001.</p> <p>Kozarić-Kovačić Dragica, Borovečki Andreja. Malingering PTSD. In: Thomas A. Corrales, ed. Focus on Post-Traumatic Stress Disorder Research. Hauppauge, NY: Nova Science Publishers, Inc., 2005: 185-208.</p>		
Osnovna izborna literatura		
<p>Kozarić-Kovačić Dragica, Borovečki Andreja, Udovičić Sonja, Kocijan-Hercigonja Dubravka. Simulirani PTSP. Društvena istraživanja 2003; 12: 541-561.</p> <p>Kozarić-Kovačić Dragica, Sila Ante. Afektivni poremećaji u forenzičnoj psihijatriji kod ispitanika u krivičnim i civilnim predmetima. Penološke teme 1990; 1-2: 27-41.</p> <p>Kozarić-Kovačić Dragica, Sila Ante. Hitni prijemi psihijatrijskih bolesnika. Acta med iug 1990; 5: 589-604.</p> <p>Kozarić-Kovačić Dragica, Sila Ante. Prisilna hospitalizacija psihijatrijskih bolesnika. Acta med iug 1990; 5: 605-615.</p> <p>Kozarić-Kovačić Dragica. Vještačenja alkoholičara u civilnim predmetima. Penološke teme 1991; 7:</p>		

83-87.

Kozarić-Kovačić Dragica. Relacije jačine ega i agresivnosti alkoholičara počinitelja krivičnih djela i hospitalno liječenih alkoholičara. *Penološke teme* 1991; 6: 81-86.

Kocijan-Hercigonja Dubravka, Kozarić-Kovačić Dragica, Hercigonja-Novković Vesna. Zlostavljanje djece tijekom brakorazvoda. *Pediatrics Croatica* 2003; 47: 165-167.

Žarković-Palijan Tija, Kovačević Dragan, ur. *Iz forenzičke psihijatrije*. Zagreb: Ceres, 2001.

Kozarić-Kovačić Dragica. Alkoholičari počinitelji kaznenih djela protiv života i tijela. Zagreb: MUP RH, 1996.

Kozarić-Kovačić Dragica, Nenadić-Šviglin Korona, Ljubin Tajana. Sociopatološka obilježja narkomana i osoba s poremećajem ličnosti - počinitelja kaznenih djela. Zagreb: MUP RH, 1996.

XV.

	Mlađe osobe u kaznenom pravu (počinitelji i žrtve)	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Ante Carić	
Status kolegija	Izborni – II. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta	2	
Broj sati po semestru	10	
Ciljevi kolegija		
<p>Zadatak je predmeta Mlađe osobe u kaznenom pravu (počinitelji i žrtve) upoznati studente s osobitostima pravnog položaja mladih počinitelja i ukazati na razliku u njihovu tretmanu u odnosu na punoljetne počinitelje. U tu svrhu potrebno je obraditi odredbe Zakona o sudovima za mladež kojima se detaljno uređuje materijalnopравни i procesnopravni položaj maloljetnika i mladih punoljetnika, kao i odredbe o kaznenopravnoj zaštiti djece i maloljetnika. To su odredbe o maloljetničkim sankcijama (odgojne mjere i kazna maloljetničkog zatvora) i uvjetima za njihovu primjenu, odredbe o ustrojstvu, sastavu i nadležnosti sudova za mladež, postupku pred tim sudovima, zatim materijalnopravne i postupovne odredbe koje vrijede za mlade punoljetnike, te odredbe kojima se pruža zaštita djeci i maloljetnicima kao žrtvama kaznenih djela.</p>		
Sadržaj kolegija (10 sati)		
<p>Uvodni dio: Maloljetnička delinkvencija i razlozi za poseban tretman maloljetnika u kaznenom pravu. Posebno maloljetničko kazneno pravo. Pojam delinkvencije maloljetnika – temelj za uređenje kaznenopravnog položaja maloljetnika. Dobne kategorije mladih počinitelja u suvremenom kaznenom pravu. Maloljetni počinitelji kaznenih djela u hrvatskom kaznenom zakonodavstvu: A.) Materijalnopravni položaj maloljetnika. Opće pretpostavke za primjenu maloljetničkih sankcija. Odgojne mjere: njihova primjena, kriteriji za izbor, vrste odgojnih mjera. Maloljetnički zatvor. Primjena sankcija prema punoljetnim osobama koje su počinili kazneno djelo kao maloljetnici. B) Procesnopravni položaj maloljetnika. Dva sustava tijela nadležnih za suđenje maloljetnicima: sudski i upravni. Ustrojstvo, sastav i nadležnost sudova za mladež. Kazneni postupak prema maloljetnicima: pretpripremni i pripremni postupak, postupak pred vijećem za mladež. Uloga suca za mladež u izvršenju odgojnih mjera i kazne maloljetničkog zatvora. Mlađi punoljetnici u kaznenom pravu: Mlađi punoljetnici kao posebna dobna međukategorija počinitelja kaznenih djela. Materijalnopravni položaj mladih punoljetnika u hrvatskom kaznenom zakonodavstvu. Procesnopravni položaj mladih punoljetnika. Kaznenopravna zaštita djece i maloljetnika: Maloljetnici kao žrtve kaznenih djela (viktimološki pristup). Kaznenopravna zaštita djece i maloljetnika prema Zakonu o sudovima za mladež. Kaznena djela kojima se pruža pojačana zaštita djeci i maloljetnicima.</p>		
Obveze studenata		
<p>Nastava se izvodi na predavanjima i individualnim konzultacijama sa studentima. Na predavanjima se, osim teorijskih znanja, studentima ukazuje na praktične probleme tretmana maloljetnih i mladih punoljetnih počinitelja u postupku pred sudom za mladež, te upućuje na sudsku praksu u primjeni Zakona o sudovima za mladež. Provjera znanja provodi se na ispitu na kojemu se ocjenjuje shvaćanje i razumijevanje studenta za osobitosti pravnog položaja ove dobne kategorije počinitelja kaznenih djela.</p>		
Obvezna literatura		
<p>Carić, Ante: Mlađe osobe u kaznenom pravu (počinitelji i žrtve), Zagreb, Pravni fakultet u Zagrebu, Poslijediplomski studij iz kaznenopravnih znanosti, 2002.</p> <p>Singer, Mladen: Kaznenopravna odgovornost i zaštita mladeži, Zagreb, Globus, 2002.</p> <p>Carić, Ante: Zakon o sudovima za mladež i odredbe o maloljetnicima u Zakonu o prekršajima s komentarskim bilješkama, poveznica i sudskom praksom, Zagreb, Narodne novine, 2004.</p>		
Osnovna izborna literatura		
<p>Hirjan, Franjo – Singer, Mladen: Komentar Zakona o sudovima za mladež i kaznenih djela na štetu</p>		

djece i maloljetnika, Zagreb, Globus, 2002.

Bačić, Franjo: Kazneno pravo, opći dio, Zagreb, Informator, 1998.

Rječnik kaznenog prava (gl. urednik Željko Horvatić), Zagreb, Masmedia, 2002. (odgovarajuće natuknice).

Carić, Ante: Kazneni postupak prema maloljetnicima, Split, Pravni fakultet u Splitu, 2005.

XVI.

	Osobitosti delinkvencije žena	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Velinka Grozdanić	
Status kolegija	Izborni – II. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta	2	
Broj sati po semestru	10	
Ciljevi kolegija		
Ovim predmetom stječu se znanja o svim posebnostima - fenomenološkim i etiološkim koje se odnose na delinkvenciju žena, o nekim tipičnim i zanimljivim kaznenim djelima koja čine žene, te o načinima izdržavanja kazne zatvora za žene kao jednom obliku reakcije društva na njihova delinkventna ponašanja. Predmet je zbog svoje naglašene interdisciplinarnosti usko povezan sa slijedećim predmetima studija: Kazneno pravo, Kriminologija, Penologija i penitencijarno pravo i Sudska psihijatrija. Navedeni sadržaj predmeta zbog fokusiranja na specifičnosti delinkvencije žena osvještavao bi navedenu problematiku, pa bi se na taj način širili vidici, ali i olakšalo snalaženje u ovom području u praksi.		
Sadržaj kolegija (10 sati)		
Žene u mitovima, literaturi i društvu. Kriminalitet žena. Fenomenologija kriminaliteta žena. Statistika o kriminalitetu žena. Udio u ukupnom kriminalitetu. Vrste kaznenih djela. «Tamna brojka» ženskog kriminala. Žene povratnice. Etiologija kriminaliteta žena. Traganje za uzrocima kriminalnog ponašanja u osobi žene: Antropološka učenja, Psihološka učenja, Utjecaj društvene sredine na kriminalitet žena, Feminizam i delinkvencija. Žene i kazneno pravo: Čedomorke. Žene ubojice. Žene i droge. Kažnjavanje žena: Odmjeravanje kazne, Žene i kazna zatvora.		
Obveze studenata		
Nastava se izvodi predavanjima, a provjera znanja ispitima.		
Obvezna literatura		
Frances Heidensohn: Women and Crime, Macmillan Press LTD, London, 1996. Grozdanić- Šelih: Žene i kazna zatvora, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, 2001. Grozdanić - Karlavaris-Bremer: Poremećaj kao element bića kaznenog djela čedomorstva, Zbornik Pravnog fakulteta u Rijeci, vol. 17., br.2./1996. Kanduč – Grozdanić: Prostitucija (nepoželjna tema, kažnjiva radnja i stalna pojava), Zbornik Pravnog fakulteta u Rijeci, vol.19., br.1./1998.		
Osnovna izborna literatura		
Claudia Heyne: Täterinnen: offene und versteckte Agresion von Freuen, Zürich: Kreuz-Verl., 1993. Grozdanić, V., U.: Pisana riječ u funkciji resocijalizacije u ženskim zatvorima, Zbornik Pravnog fakulteta u Rijeci, vol.23. br.2/2002. Grozdanić, V.: Kazna zatvora za ovisnice – represija i/ili prevencija?, Zbornik Pravnog fakulteta u Rijeci, vol. 26., br.2/2005. Joycelyn M. Pollock: Criminal women, Anderson publishing, Cincinnati, 1999. Beverly R. Fletcher, Linda D. Shaver, Dreama G. Moon: Women Prisoners: a forgotten Population, Praeger, London, 1993.		

XVII.

	Zaštita ljudskih prava u kaznenom postupku	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Davor Krapac	
Status kolegija	Izborni – II. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta	2	
Broj sati po semestru	10	
Ciljevi kolegija		
<p>Predmet Zaštita ljudskih prava u kaznenom postupku omogućava studentima produblјivanje spoznaja o odnosu državne represivne vlasti i pojedinca u okviru provedbe legitimnih mjera za suzbijanje kriminaliteta od kojih se sastoji kazneni postupak i državno kazneno pravosuđe. Te mjere moraju biti utemeljene na ustavnim normama, precizno određene normama zakonskoga ranga a provedba im podvrgnuta višestrukoj kontroli neovisnih državnih tijela koja nadziru zakonitost i primjerenost, posebice prema načelu razmjernosti. Time se studenti upoznaju i s ustavnim te kriminalnopolitičkim aspektima kaznenog postupka i kaznenog procesnog prava.</p>		
Sadržaj kolegija (10 sati)		
<p>Nekoliko međunarodnih mnogostranih ugovora ili konvencija sadrži danas standarde i instrumente zaštite ljudskih prava u kaznenom postupku od kojih su neki postali čak i <i>jus cogens</i> međunarodnog prava. Razmatranje tih ugovora, posebice Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda koja uspostavlja naddržavni mehanizam kontrole nad osiguranjem okrivljenikovih prava obrane i procesnih jamstava u kaznenom postupku, uvodi studente u relevantnu materiju. Premda judikatura Europskog suda za ljudska prava prema Konvenciji od 1959. godine do danas ne obuhvaća cjelokupno područje kaznenog postupka pa tako ne sadrži podlogu za uspostavu općenitih koncepcija o ustroju i provođenju kaznenog postupka, ipak njegove odluke uspostavljaju tzv. minimume procesnih standarda okrivljenikove obrane i zaštite okrivljenikovog položaja naspram represivnoj vlasti države u kaznenom postupku. Studentima se izlaže analiza tih odluka, relevantnih za svaki postupak nacionalnih vlasti povodom «optužbe za kazneno djelo». U njemu okrivljenik mora, prema autonomnoj judikaturi Suda, uvijek imati jamstvo određenih prava koja se odnose na uhićenje i pritvor, zaštitu od mučenja, nečovječnog i ponižavajućeg postupanja, nepovredivost doma te osobnog i obiteljskog života, zabranu retroaktivne primjene kaznenih zakona, na suđenje pred objektivnim i nepristranim sudom čija je nadležnost utvrđena zakonom te u postupku određene kvalitete i primjerenog trajanja, u kojem mu pravnu pomoć uvijek mora moći pružiti branitelj po slobodnom izboru. Povrede tih prava, kao i pogrešne osude, okrivljenik uvijek mora moći pobijati učinkovitim pravnim sredstvom a država mu mora odgovarati za štetu koju je pretrpio neosnovanom osudom.</p>		
Obveze studenata		
<p>Nastava se izvodi u obliku predavanja i diskusija. Znanje se provjerava na ispitu koji na pravičan način treba pokazati stečena znanja studenta. Ispit se polaže u pisanom i usmenom obliku. Pisani dio se sastoji od ispita znanja kroz pitanja koja zahtijevaju poznavanje gradiva i sposobnost pravne analize.</p>		
Obvezna literatura		
<i>D. Krapac</i> , Kazneno procesno pravo, Institucije, knjiga I., Narodne novine, II. izdanje, Zagreb 2003.		
Osnovna izborna literatura		
<i>R. Esser</i> , Auf dem Weg zu einem europäischen Strafverfahrensrecht, deGruyter, Berlin 2002		
<i>B. Emmerson/A. Asworth</i> , Human Rights and Criminal Justice, Sweet&Maxwell, London, 2001		

Treći semestar

XVIII.

	Kazneno pravo - posebni dio	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Petar Novoselec	
Status kolegija	Obvezni – III. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta		3
Broj sati po semestru		20
Ciljevi kolegija		
Zadatak nastave iz predmeta Kazneno pravo - posebni dio nije sustavni prikaz obilježja svih kaznenih djela opisanih u posebnom dijelu Kaznenog zakona i u sporednom kaznenom zakonodavstvu (polazi se od toga da polaznici takva znanja već imaju), nego u ukazivanju na pitanja koja su prijeporna u teoriji i praksi. Pritom se treba usredotočiti na kaznena djela koja se najčešće pojavljuju pred sudovima. Nastava podrazumijeva dobro poznavanje judikature, kako domaće, tako i strane, pa je poredbena metoda i na ovom području potrebna za produbljeni studij.		
Sadržaj kolegija (20 sati)		
Razrada najučestalijih kaznenih djela i to: <ul style="list-style-type: none">- kaznena djela protiv života i tijela- kaznena djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa- kaznena djela protiv časti i ugleda- kaznena djela protiv imovine- kaznena djela protiv opće sigurnosti ljudi i imovine i sigurnosti prometa- kaznena djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja- kaznena djela protiv vjerodostojnosti isprava- kaznena djela protiv službene dužnosti.		
Obveze studenata		
Nastava se izvodi na predavanjima. Polaznik mora tijekom prvog semestra izraditi seminarski rad na temu koja je u vezi s nastavnim gradivom, a na temelju prethodnih konsultacija s nastavnikom. Provjera znanja provodi se na ispitu koji polaznik polaže nakon odslušanijih predavanja i prihvaćenog seminarskog rada. Ispit mora biti tako koncipiran da se ne ograničava na provjeravanje znanja iz dodiplomskog studija, nego treba pokazati do koje je mjere polaznik ovladao pitanjima posebnog dijela i je li sposoban da znanja stečena tijekom nastave primjenjuje na praktičnim primjerima. Ispit se sastoji iz pismenog i usmenog dijela. Pismeni ispit treba pokazati je li student savladao problematiku predmeta i je li sposoban za precizno znanstveno izražavanje. Usmeni ispit treba pokazati je li polaznik sposoban za dijalog o prijepornim pitanjima.		
Obvezna literatura		
<i>Bačić/Pavlović, Kazneno pravo, posebni dio, Zagreb 2001</i>		
<i>Horvatić, Šeparović i suradnici, Kazneno pravo, posebni dio, Zagreb 1999</i>		
Osnovna izborna literatura		
Domaća: <ul style="list-style-type: none">- <i>Bačić/Pavlović, Komentar Kaznenog zakona, Zagreb 2004.</i>- <i>Bojanić, Isključenje protupravnosti za činjenične tvrdnje koje mogu škoditi časti i ugledu, Pravni vjesnik (Osijek) 3-4/2003, str. 9-25</i>- <i>Derenčinović, 6. radionica: Novosti kod kaznenih djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa i</i>		

kod kaznenih djela protiv imovine, HLJKPP 1/1998, str. 197-208

- *Kurtović/Garačić*, 5. radionica: Novosti kod kaznenih djela protiv života i tijela i kaznenih djela protiv slobode i prava građana, HLJKPP 1/1998,

- *Novoselec*, Kažnjavanje novinara za krivična djela protiv časti i ugleda, Pravni vjesnik (Osijek) 1-4/1992

- *Novoselec*, Novo hrvatsko prometno kazneno pravo, HLJKPP 2/1997

- *Novoselec*, Gospodarska kaznena djela, Hrvatska pravna revija 5/2001,

- *Šuperina/Garačić*, Učestalost kaznenih djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa u Republici Hrvatskoj te neka pitanja u svezi s tumačenjem i primjenom kaznenopravnih rješenja iz glave XIV. Kaznenog zakona, HLJKPP 2/2000

- *Zlatarić*, Krivični zakonik u praktičnoj primjeni, II. svezak, Zagreb 1958

Strana (preporuča se da se polaznik specijalističkog studija upozna barem s jednim udžbenikom posebnog dijela reprezentativnim za neki nacionalni kaznenopravni sustav, a dokorskog barem s dva takva udžbenika, od kojih se svaki odnosi na jedan sustav):

- *Arzt/Weber*, Strafrecht, Besonderer Teil, Bielefeld 2000

- *Kienapfel*, Grundriß des österreichischen Strafrechts, Besonderer Teil, I: Delikte gegen Personenwerte, Wien 1997; II: Delikte gegen Vermögenswerte, Wien 1993

- *Pradel/Danti-Juan*, Droit pénal spécial, Paris 2001

- *Stratenwerth*, Schweizerisches Strafrecht, Besonderer Teil I: Delikte gegen Individualinteressen, Bern 1983, II: Straftaten gegen Gemeininteressen, Bern 1984

XIX.

	Kazneno procesno pravo - posebni dio	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Davor Krapac	
Status kolegija	Obvezni – III. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta		3
Broj sati po semestru		20
Ciljevi kolegija		
<p>Predmet Kazneno procesno pravo – posebni dio studente uvodi u produbljivanje poznavanja kronologije kaznenog postupka prema tijeku njegovih stadija u tzv. redovitom postupku koji započinje odlukom suda o umjesnosti optužnog akta a završava pravomoćnošću presude o njegovoj osnovanosti. Težište je na proučavanju prethodnog postupka i glavne rasprave u kojim se stadijima rješavaju sva važna činjenična i pravna pitanja. No, studenti proučavaju ne samo proceduru koja regulira tijek postupka, nego i najvažnije norme relevantne za ustroj i funkcioniranje glavnih procesnih subjekata – suda i stranaka, a posebice pretpostavke za započinjanje i vođenje kaznenog postupka u kontekstu ostvarenja glavnog procesnog cilja – ispravnog razlikovanja između krivih i nedužnih počinitelja kaznenog djela te pravilnog izricanja zakonske kazne krivom počinitelju. Proučavanju pojedinih stadija kaznenog postupka služe i izlaganja o procesnim radnjama (odlučivanja i utvrđivanja činjenica).</p>		
Sadržaj kolegija (20 sati)		
<p>Konstrukcija i tijek suvremenog kaznenog postupka mješovitog tipa. Procesne pretpostavke. Prethodni postupak (predistražni postupak, istraga, optuživanje s kontrolom optužnice). Glavna rasprava s donošenjem i objavljivanjem presude. Postupak o pravnim lijekovima. Pravomoćnost presude i izvanredni pravni lijekovi. Skraćeni postupak. Posebni postupci.</p>		
Obveze studenata		
<p>Nastava se izvodi u obliku predavanja i diskusija. Težište je na izradi produbljenog seminara kojeg studenti pripremaju na podlozi vlastite prakse i proučavanja literature. Znanje se provjerava na ispitu koji na pravičan način treba pokazati stečena znanja studenta. Svrha ispita nije potraga za pogreškama i prazninama u znanju, nego demonstracija studentskog poznavanja i razumijevanja programom propisanog i od ispitivača jasno naznačenog gradiva te posjedovanje analitičkih, kritičkih i prezentacijskih pravničkih sposobnosti. Ispit se polaže u pisanom i usmenom obliku. Pisani dio se sastoji od ispita znanja kroz pitanja koja zahtijevaju poznavanje gradiva i sposobnost pravne analize.</p>		
Obvezna literatura		
<p><i>D. Krapac</i>, Kazneno procesno pravo, Institucije, knjiga I., Narodne novine, II. izdanje, Zagreb 2003. <i>V. Bayer</i>, Kazneno procesno pravo – odabrana poglavlja, knjiga I., Zagreb 1985. <i>D. Krapac i sur.</i> Kazneno procesno pravo – primjerovnik, Zagreb 2001 <i>D. Krapac</i>, Zakon o kaznenom postupku i drugi izvori hrvatskoga kaznenog postupovnog prava, V. izd. Zagreb 2003 <i>B. Pavišić</i>, Komentar Zakona o kaznenom postupku, Rijeka 2003.</p>		
Osnovna izborna literatura		
<p>Strani udžbenici sa područja nacionalnih kaznenih procesnih prava. Student odabire jedno pravo prema svojem poznavanju stranih jezika i dogovoru s nastavnikom. Za poredbeni pregled vrlo je korisno djelo: <i>M. Delmas-Marty/J.R. Spencer</i>, European Criminal Procedures, Cambridge University Press, 2002.</p>		

XX.

	Uvod u penologiju i penitencijarno pravo	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Zvonimir Šeparović Prof. dr. sc. Goran Tomašević	
Status kolegija	Obvezni – III. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta		3
Broj sati po semestru		20
Ciljevi kolegija		
Predmet uvodi studente u organizaciju i pravno uređenje izvršavanja kaznenopravnih sankcija, osobito kazne zatvora kao najteže kaznenopravne sankcije. Osim tijeka izvršenja kazne zatvora u Hrvatskoj i usporednih podataka izlažu se kako ustrojstveni tako i funkcionalni aspekti zatvorskog sustava, te pravni aspekti ljudskih prava zatvorenika. Osobita pozornost se pridaje izučavanju uloge suca izvršenja. Proučavanjem predmeta stječu se potrebna znanja o izvršavanju kaznenopravnih sankcija izrečenih u kaznenom postupku što studentima omogućava sagledavanje praktičnih rezultata primjene propisa Kaznenog i Kaznenog procesnog prava.		
Sadržaj kolegija (20 sati)		
Općenito o kaznenom izvršnom pravu. Odnos kaznenog izvršnog prava prema kaznenom pravu u širem smislu riječi. Kazne oduzimanja slobode u sustavu kaznenopravnih sankcija. Pravni izvori izvršavanja kazne zatvora. Način izvršavanja kazni zatvora. Izvršavanje kazne zatvora u Hrvatskoj. Tijela za izvršavanje kazne zatvora. Penitencijarna individualizacija. Sudski nadzor u postupku izvršavanja kazne zatvora - sudac izvršenja. Tijek izvršavanja kazne zatvora. Posebni oblici izvršenja kazne oduzimanja slobode. Postpenalna pomoć. Djelotvornost sustava izvršenja kazni zatvora. Izvršenje ostalih kaznenopravnih sankcija.		
Obveze studenata		
Nastava se izvodi na predavanjima. Način provjere znanja je usmeni ispit.		
Obvezna literatura		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Šeparović, Z.: <i>Kazneno izvršno pravo i uvod u penologiju</i>, Pravni fakultet, Zagreb 2003. 2. Šeparović, Z.: <i>Međunarodni standardi ljudska prava</i>, "Penološke teme", br. 1(1986), str. 1-10. 3. Žakman-Ban, V.: <i>Hrvatski penalni sustav: postignuća, dileme i primjedbe</i>. "Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu", br. 2/1996, str. 805-828. 4. Josipović, M. i Tomašević, G.: <i>Novo hrvatsko izvršno kazneno pravo</i>, "Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu", Vol. 6 - br. 2 (1999), str. 617 - 634. <p>Važniji zakonski izvori:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Zakon o izvršavanju kazne zatvora</i>, NN 128/99, izmjene 55/00, 59/00, 129/00, 59/01, 67/01, 11/02, 190/03 (pročišćeni tekst). • <i>Zakon o izvršavanju zaštitnog nadzora i rada za opće dobro na slobodi</i>, NN 128/99. • <i>Zakon o izvršenju sankcija izrečenih za kaznena djela, privredne prijestupe i prekršaje</i>, NN 21/74, 39/74, 55/88, 19/90, 26/93, 66/93, 128/99 i 73/00. 		
Osnovna izborna literatura		

XXI.

	Kriminalistika	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Berislav Pavišić Prof. dr. sc. Duško Modly	
Status kolegija	Obvezni – III. Semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta		3
Broj sati po semestru		20
Ciljevi kolegija		
<p>Cilj je kolegija upoznavanje polaznika s pojmom, ulogom i zadacima heurističke i silogističke kriminalistike, njenim temeljnim načelima, institutima, subjektima i metodologijom rada. Studenti se osposobljavaju za razumijevanje polazišta uređenja, normativnih okvira i provedbenih pravila za praktičnu primjenu kriminalističkih metoda i sredstava u svakodnevnom radu u području otkrivanja i dokazivanja kaznenih djela. Program kriminalistike u doktorskom studiju mora korespondirati drugim predmetima i mora biti usmjeren na sustavnu i temeljitu obradu pitanja koja su interferentna i značajna za stvarnu primjenu materijalnog i postupovnog kaznenog prava, ali koja polaze i od spoznaja drugih doticajnih disciplina prije svega kriminologije. Tako pozicionirana kriminalistika unosi u praktično djelovanje i teorijsko istraživanje nov pristup, nove poglede i otvara nova pitanja. Sadržaj kriminalistike korespondira i dopunjuju spoznaje iz nekih drugih predmeta u studiju, a još je važnije da omogućava daljnje potpunije i temeljitije interdisciplinarno istraživanje mnogobrojnih tema.</p>		
Sadržaj kolegija (20 sati)		
I. Uvod		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam kriminalistike 2. Predmet i ciljevi kriminalistike 3. Sustav kriminalistike 4. Odnos kriminalistike i drugih disciplina 		
II. Kriminalističko postupanje		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Spoznaja u kriminalistici 2. Spoznajne funkcije u kriminalistici 3. Metode spoznaje u kriminalistici 4. Verzije 5. Planiranje u kriminalistici 6. Tehnolijska komponenta kriminalističkog postupanja 7. Tehnička komponenta kriminalističkog postupanja 8. Normativni okviri kriminalističkog postupanja 9. Kriminalističko postupanje i ljudska prava. 		
III. Heuristička kriminalistika (otkrivanje kaznenih djela)		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Polazišta heurističke djelatnosti: morfologija, fenomenologija, kriminografija, statistika 2. Prikupljanje podataka o kaznenom djelu i počinitelju 3. Obrada prikupljenih podataka 4. Kriminalistička diferencijalna dijagnoza 		
IV. Silogistička kriminalistika (dokazivanje kaznenih djela)		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Unošenje rezultata kriminalističkih radnji u kazneni predmet 2. Posebnosti kriminalističkih sadržaja pojedinih dokaznih radnji 3. Kriminalistika kao posrednik uvođenja znanstvenog dokaza u kazneni postupak 		
Obveze studenata		
<p>Studenti su obvezni pohađati i aktivno sudjelovati u izvođenju nastave, izraditi seminarski rad i položiti pismeno-usmeni ispit.</p>		

Obvezna literatura

Pavišić B. – Modly D. – Veić P., *Kriminalistika. Prva knjiga.*, 3. izd., Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb, 2006.

Osnovna izborna literatura

Kube E. – Storzer H.U. – Timm K.J., *Kriminalistik*, Band I. und II., Booberg, Stuttgart – München – Hannover – Berlin – Weimar, 1994.;

Lee C. H., *Materijalni tragovi*, Zagreb, 1998.;

Osterburg J.W. – Ward R.H., *Criminal investigation*, 3. Ed., Cincinnati, Ohio, USA, 2000.;

Swanson R. C. – Chamelin N. C. – Territo L., *Criminal Investigation*, 8. Ed., Boston, USA, 2003.

XXII.

	Prekršajno pravo	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Ivo Josipović Prof. dr. sc. Davor Derenčinović	
Status kolegija	Izborni – III. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta		2
Broj sati po semestru		10
Ciljevi kolegija		
<p>Predmet Prekršajno pravo studente uvodi u materiju prekršajnog materijalnog i procesnog prava. Riječ je o pravnom području koje je u suvremenom društvu vrlo rašireno i s kojim se građani i poslovni subjekti susreću svakodnevno. Osim teorijskih znanja i usvajanja temeljnih pojmova prekršajnog prava, student ostvaruje uvid i u praksu prekršajnih sudova i upravnih tijela. Posebno, polazi se od činjenice da je u Hrvatskoj posljednjih godina prekršajno pravo doživjelo značajnu transformaciju od dominantno upravno-kaznenog sustava u sudsko-kazneni sustav.</p> <p>Doprinos za pravno obrazovanje predmeta Prekršajno pravo je u činjenici da se u prekršajnom pravu prelamaju različite grane prava, da su načela prekršajnog prava važna za razumijevanje cjelokupnog pravnog sustava kao i u činjenici da se prekršajno pravo vrlo često primijenjuje u pravničkoj praksi.</p>		
Sadržaj kolegija (10 sati)		
<p>Pojam prekršaja i prekršajnog prava. Razlikovanje od drugih kažnjivih radnji. Odnos kaznenog i prekršajnog postupka. Poredbenopravni pregled koncepcija o prekršajima i prekršajnom pravu. Povijesni pregled razvoja hrvatskog prekršajnog prava. Međunarodnopravni aspekti prekršajnog prava-praksa Europskog suda za ljudska prava.</p> <p>Izvori prekršajnog prava i njihovo važenje.</p> <p>Opći dio materijalnog prekršajnog prava: prekršaj, ovlast za propisivanje prekršaja, načelo zakonitosti, činjenje i nečinjenje, krivnja, vrste prekršajnih sankcija, kazne, zastara, ostali instituti općeg dijela materijalnog prekršajnog prava.</p> <p>Pregled posebnog dijela materijalnog prekršajnog prava: prekršaji protiv sigurnosti prometa, financijski prekršaji, prekršaji protiv javnog reda i mira, prekršaji protiv autorskog i srodnih prava, specifičnosti prekršaja nasilja u obitelji i nasilja na športskim terenima, izbor iz ostalih važnijih zakona koji predviđaju prekršaje.</p> <p>Prekršajni postupak. Načelo pravičnosti, načelo ekonomičnosti, načela neposrednosti, usmenosti, javnosti i kontradiktornosti. Stvarna nadležnost za vođenje prekršajnog postupka: sudovi i upravna tijela. Pokretanje prekršajnog postupka. Izvidi upravnih tijela. Prekršajni nalog. Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka. Rasprava pred prekršajnim sudom/upravnim tijelom. Dokazno pravo prekršajnog postupka. Vrste odluka u prekršajnom postupku. Pravni lijekovi.</p> <p>Izvršenje rješenja o prekršaju. Izvršenje novčane kazne i kazne zatvora. Supletorni zatvor. Izvršenje ostalih mjera.</p>		
Obveze studenata		
<p>Nastava se izvodi na predavanjima i konzultacijama u III. semestru studija. <i>Predavanja</i> posreduju gradivo predmeta u klasičnoj verbalnoj formi prema metodološkom načelu da se ona ne smiju ograničiti na puku pozitivnopravnu dogmatiku, nego trebaju uključiti i izlaganja o drugim teorijama koje se odnose na realnost prava. Na predavanjima se potiče i aktivno sudjelovanje studenata kroz primjere, pitanja i sl.</p> <p><i>Konzultacije</i> su individualne, na kojima studenti i nastavnik u izravnom kontaktu raspravljaju o određenoj pravnoj problematici.</p>		

Znanje se provjerava na ispitu koji na pravičan način treba pokazati stečena znanja studenta. Svrha ispita nije potraga za pogreškama i prazninama u znanju, nego demonstracija studentskog poznavanja i razumijevanja programom propisanog i od ispitivača jasno naznačenog gradiva te posjedovanje analitičkih, kritičkih i prezentacijskih pravničkih sposobnosti. Sam ispit je usmeni.

Obvezna literatura

Josipović Ivo, Zakon o prekršajima, uvodni tekst, redakcijski pročišćeni tekst Zakona, komentarske bilješke, Narodne novine, 2002.

Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 1/2001 tematski broj

Horvatić, Željko, Novo prijestupovno i prekršajno pravo kao dio hrvatskog kaznenopravnog sustava, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 1/2001, str. 5-20

Josipović Ivo, Zakon o prekršajima, uvodni tekst, redakcijski pročišćeni tekst Zakona, komentarske bilješke, Narodne novine, 2002.

Josipović, Ivo, Zaštita autorskog i srodnih prava u prekršajnom i kaznenom postupku, Zbornik Hrvatskog društva za autorsko pravo, vol. 5. / 2004, str. 67-96

Batinica, Milan: Kazna oduzimanja slobode u prekršajnom pravu, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu 1 (1994), 1, str. 228-234.

Blažević, Borislav: Problemi i dileme uređenja novog hrvatskog prekršajnog prava, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 1 (1994) 1, str. 193-219.

Horvatić, Željko, Novo prijestupovno i prekršajno pravo kao dio hrvatskog kaznenopravnog sustava, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 1/2001, str. 5-20

Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 1/2001 (tematski broj- radovi različitih autora)

Josipović Ivo, Zakon o prekršajima, uvodni tekst, redakcijski pročišćeni tekst Zakona, komentarske bilješke, Narodne novine, 2002.

Josipović, Ivo, Zaštita autorskog i srodnih prava u prekršajnom i kaznenom postupku, Zbornik Hrvatskog društva za autorsko pravo, vol. 5. / 2004, str. 67-96

Josipović, Ivo: Neki organizacijski i postupovni aspekti reforme prekršajnog prava u svjetlu mitova koji joj (ne) mogu biti temelj, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu 6 (1999), 2, str. 445-460.

Kovačić, Antonija: Novo materijalno i postupovno prekršajno-priestupovno zakonodavstvo kao dio novog kaznenog zakonodavstva, Aktualna pitanja novog kaznenog zakonodavstva, Inženjerski biro, Zagreb, 2000, str. 146-165.

Lovrić, Anto: Prekršajni sudovi u Republici Hrvatskoj, Aktualna pitanja novog kaznenog zakonodavstva, Inženjerski biro, Zagreb, 2000, str. 172-185.

Skorić, Ante: Kako novelirati postojeći Zakon o prekršajima, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 1 (1994), 1, str. 220-227.

Osnovna izborna literatura

XXIII.

	Poredbeno kazneno pravosuđe	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Vladimir Ljubanović	
Status kolegija	Izborni – III. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta		2
Broj sati po semestru		10
Ciljevi kolegija		
<p>Student provjerava neka opća znanja (npr. o pojmu pravosuđa i kaznenog pravosuđa, o akuzatornom i mješovitom tipu (modelu) kaznenog postupka i dr.). No student stječe posebna znanja koja se temelje na uspoređivanju uređenja pojedinih stadija kaznenog postupka u europskim državama, a osobito u Njemačkoj, Francuskoj i Italiji. Posebna znanja student stječe i glede problema sudjelovanja građana kao povremenih sudaca u kaznenom pravosuđu, te različitih načina uređenja kaznenog progona od strane državnog odvjetništva.</p> <p>Predmet Poredbeno kazneno pravosuđe je usko povezan s Kaznenim procesnim pravom i Kaznenim pravom, te s dijelom materije Ustavnog prava i Teorije države i prava.</p> <p>Doprinos za pravno obrazovanje sastoji se u stjecanju znanja o različitim mogućnostima rješenja najvažnijih pitanja uređenja kaznenog postupka, što je u skladu sa zahtjevima i općim ciljem Poslijediplomskog studija iz kaznenopravnih znanosti.</p>		
Sadržaj kolegija (10 sati)		
<p>Pojam pravosuđa i kaznenog pravosuđa.</p> <p>Općenito o mješovitom postupku kontinentalnih europskih država u kojem se isprepliću elementi spora stranaka i elementi službenog uređivanja državnih tijela.</p> <p>O tendenciji uvođenja akuzatornih procesnih formi u kaznene postupke zemalja kontinentalne Europe.</p> <p>Općenito o anglo-američkom akuzatornom kaznenom postupku kao sporu ravnopravnih stranaka pred pasivnim sudom.</p> <p>Poredbeni pregled uređenja prethodnog postupka (njemačko, francusko i talijansko pravo).</p> <p>Porebni pregled uređenja glavne rasprave (njemačko, francusko i talijansko pravo).</p> <p>Poredbeni pregled uređenja redovitih pravnih lijekova (njemačko, francusko i talijansko pravo).</p> <p>Poredbeni pregled uređenja kaznenog progona (njemačko, francusko, talijansko, švicarsko i slovensko pravo).</p> <p>Sudjelovanje građana u kaznenom pravosuđu – poredbeni prikaz.</p>		
Obveze studenata		
<p>Nastava se izvodi na predavanjima, uz aktivno sudjelovanje studenata kroz dijalog, pitanja i sl., a znanje se provjerava na usmenom ispitu koji treba pokazati koliko student razumije gradivo te kako razmišlja.</p>		
Obvezna literatura		
<p>Mirjan Damaška, O miješanju inkvizitornih i akuzatornih procesnih formi, HLJKPP, br. 2/97.</p> <p>Joachim Herrmann, Najnoviji razvoj njemačkoga kaznenog postupka, HLJKPP, br. 2/95.</p> <p>Joachim Herrmann, Modeli reforme glavne rasprave u kaznenom postupku, HLJKPP, br. 1/97.</p> <p>Barbara Huber, Javno (državno) tužilaštvo: pravni položaj, djelatnost i nadzor, Zakonitost, br. 5/92.</p> <p>Davor Krapac, Pogled na noviji razvoj krivičnog procesnog zakonodavstva Njemačke, s posebnim</p>		

osvrtno na novele ZKP iz 1986. i 1987., JRKKP, br. 4/88.

Vladimir Ljubanović, Državno odvjetništvo: njegov položaj, ustrojstvo i funkcije u kaznenom postupku, HLJKPP, br. 2/96.

Petar Novoselec, Državno odvjetništvo u Njemačkoj, Francuskoj i Švicarskoj, Pravni vjesnik, br. 3-4/90.

Takijanski kazneni postupak, redakcija Berislav Pavišić, Rijeka, 2002.

Osnovna izborna literatura

Vladimir Bayer, Kazneno procesno pravo – odabrana poglavlja, Knjiga I.

Uvod u teoriju kaznenog procesnog prava, Zagreb, 1995.

Mirjan Damaška, The Faces of Justice and State Authority: A Comparative Approach to the Legal Process, Yale UP, 1986.

Davor Krapac, Političko i organizacijsko lice pravosuđa: nova teorija o strukturalnim elementima sudskih postupaka, ZPFZ, br. 6/88.

Davor Krapac, Engleski kazneni postupak, Zagreb, 1995.

XXIV.

	Kazneno pravo izbora kaznenopravnih sankcija – mjere upozorenja i sigurnosne mjere	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Anita Kurtović	
Status kolegija	Izborni – III. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta		2
Broj sati po semestru		10
Ciljevi kolegija		
Predmet je postavljen tako da upoznaje studente s kaznenim pravom izbora mjera upozorenja i sigurnosnih mjera, funkcionalni cilj je osposobljavanje studenata za razumijevanje materijalno-pravnih pitanja ovih vrsta kaznenopravnih sankcija, dok je spoznajni cilj kolegija upoznavanje sa središnjim problemima primjene i pretpostavki za primjenu mjera upozorenja i sigurnosnih mjera.		
Sadržaj kolegija (10 sati)		
I. TEMATSKA CJELINA: MJERE UPOZORENJA		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pravna priroda i svrha mjera upozorenja 2. Sudska opomena 3. Sustavi uvjetne osude (francusko-belgijski sustav, probacijski sustav i uvjetna osuda mješovitog tipa) 4. Parcijalna uvjetna osuda 5. Formalne i materijalne pretpostavke za primjenu uvjetne osude 6. Uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom 7. Uvjeti za opoziv uvjetne osude 		
II. TEMATSKA CJELINA: SIGURNOSNE MJERE		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pravna priroda i svrha sigurnosnih mjera i načelo razmjernosti u primjeni 2. Sigurnosne mjere medicinske prirode 3. Sigurnosne mjere zabrana – zabrana obavljanja zvanja, djelatnosti ili dužnosti i zabrana upravljanja motornim vozilom 4. Protjerivanje stranca iz zemlje 5. Oduzimanje predmeta 		
Obveze studenata		
<p>Nastava se izvodi na predavanjima i konzultacijama. Predavanja se izvode u okviru 10 sati izravnog kontakta nastavnika i studenata što ukupno podrazumijeva 30 studentskih radnih sati nakon kojih su studenti stekli znanja i vještine potrebne za polaganje ispita.</p> <p>Konzultacije su individualne. Na individualnim konzultacijama nastavnik razgovara sa studentom o problematici iz područja organiziranog kriminala.</p> <p>Znanje koje se provjerava na ispitu odgovara znanjima i vještinama koje je student stekao na predavanjima i pripremama za predavanja. Od studenta se očekuje da se za jedan sat nastave priprema tri sata. Ukupno 4 sata studentskog rada dovoljna su za uspješno polaganje odnosno dijela gradiva. Znanje se provjerava tijekom nastave kroz interakciju nastavnika i studenata, te kroz pisani završni ispit. Provjeravaju se opća i posebna znanja koja je student stekao pohađajući predavanja i samostalno učeći.</p>		
Obvezna literatura		
<p><i>Horvatić</i>, Sudska opomena u praksi sudova u Hrvatskoj, NZ 9-10/1963, 426-441; <i>Cotić i dr.</i> Uslovna osuda, sudska opomena, oslobođenje od kazne, Beograd 1975; <i>Bulatović</i>, Sudska opomena, Beograd 1981;</p> <p><i>Kurtović</i>, Zakonska rješenja u svjetlu primjene mjera upozorenja, sigurnosnih mjera i oduzimanja imovinske koristi, HLJKPP 2/2000 (Sudska opomena 360-361)</p> <p>Probation and probation services: a European perspective / edited by Anton M. van Kalmthout, Jack T.M. Derks, Nijmegen, WLP, 2000</p> <p><i>Bačić</i>, Uvjetna osuda i uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom u Prijedlogu Krivičnog zakona SFRJ, NZ</p>		

6/1976, 40-56;
Horvatić, Uvjetna osuda sa zaštitnim nadzorom u novom jugoslavenskom krivičnom pravu, NZ 10/1978, 29-39;
Dragić, Uvjetna osuda u praktičnoj primjeni, NZ 7-10/1983;
Bejatović, Uslovna osuda, Beograd 1986;
Bejatović, Opozivanje uslovne osude, NZ 4/1986, 559-579;
Bačić, Još malo o uvjetnoj osudi u jugoslavenskom krivičnom zakonodavstvu, JRKKP 6/1989 i NZ 6/1988, 708-718;
Grozdanić, Sistem sankcija u Nacrtu novog hrvatskog Kaznenog zakonika, HLJKPP 1/1994, (Uvjetna osuda, 57-58);
Bačić, Marginalije uz novi Kazneni zakon (opći dio), HLJKPP 2/1997, (Uvjetna osuda, 427-428);
Valković, Uvjetna osuda u hrvatskom kaznenom pravu i sudskoj praksi, HLJKPP 1/1999, 129-153;
Žakman-Ban/Sučur, Zaštitni nadzor uz uvjetnu osudu i rad za opće dobro na slobodi - zakonske i provedbene implikacije, HLJKPP 2/1999, 635-657;
Kurtović, Zakonska rješenja u svjetlu primjene mjera upozorenja, sigurnosnih mjera i oduzimanja imovinske koristi, HLJKPP 2/2000 (Uvjetna osuda 351-359)
Tomašević, Mjera sigurnosti zabrane upravljanja motornim vozilom u Krivičnom zakonu i sudskoj praksi, u knjizi: Prometna delinkvencija i društvena samozaštita Zagreb 1981, str. 171-182;
Kurtović, Mjere sigurnosti medicinskog karaktera u krivičnom pravu SFRJ, ZRPFS 1982, str. 69-84;
Horvatić, Mjera sigurnosti zabrane upravljanja motornim vozilom u Krivičnom zakonu SFRJ i praktična primjena na području SR Hrvatske, NZ 7-10/1983, str. 37-48;
Pospišil-Završki, Mjera sigurnosti obaveznog psihijatrijskog liječenja na slobodi u praktičnoj primjeni, NZ 7-10/1983, str. 49-55;
Knežević, Nove kvalitete u mjerama sigurnosti - ispiti kušnje za forenzičku psihijatriju, NZ 7-10/1983, str. 56-62;
Tomašević, Neki problemi u postupku za primjenu mjera sigurnosti, ZRPFS 1983/84, str. 15-25;
Bejatović, Osnovna obeležja mere bezbednosti zabrane vršenja poziva, delatnosti ili dužnosti, JRKKP 1/195;
Tomašević, Mjere sigurnosti u krivičnom pravu, Split 1986;
Novoselec, Neki pravni problemi izvršenja mjere sigurnosti obaveznog liječenja alkoholičara i narkomana, Penološke teme 1-2/1986, str. 77-81;
Vouk, Dvije kritičke napomene uz opći dio Krivičnog zakona SFRJ, NZ 11-12/1987, (uz mjeru sigurnosti zabrane upravljanja motornim vozilom, str. 1362-1364);
Turčin/Goreta, Sadašnje stanje i tendencije razvoja na području mjera sigurnosti kod psihički poremećenih počinitelja krivičnih djela, Penološke teme 2/1987;
Pavelin, Mjere sigurnosti iz čl. 63, 64. i 65. KZ SFRJ, NZ 1/1988, str. 54-64;
Grozdanić, Mjera sigurnosti obaveznog psihijatrijskog liječenja na slobodi u našem krivičnom pravu, Zakonitost 2/1990, str. 234-243;
Bačić, (Sigurnosne mjere), HLJKPP 2/1995, str. 323-326 i 329-330;
Bačić, Marginalije uz novi Kazneni zakon (opći dio), (Sigurnosne mjere), HLJKPP 2/1997, str. 430-433;
Kurtović, Zakonska rješenja u svjetlu primjene mjera upozorenja, sigurnosnih mjera i oduzimanja imovinske koristi, HLJKPP 2/2000 (Sigurnosne mjere), str. 361-369;

Osnovna izborna literatura

Grozdanić, Sistem sankcija u Nacrtu novog hrvatskog Kaznenog zakonika, HLJKPP 1/1994, (Sudska opomena 56-57); *Bačić*, Marginalije uz novi Kazneni zakon (opći dio), HLJKPP 2/1997, (Sudska opomena, 430); *Kraus*, Opozivanje uslovne osude, PŽ 8-9/1957, 9;
Miladinović, Da li je dovršena izgradnja novog koncepta uslovne osude, NZ 4/1986, 613-616;
Bačić, Moj alternativni Nacrt Općeg dijela KZ Republike Hrvatske, HLJKPP 1/1996, (Uvjetna osuda, 139);
Sušić, Pleše, Aktualni problemi primjene i provođenja sigurnosne mjere obaveznog psihijatrijskog liječenja, Hrvatski Ijetopis za kazneno pravo i praksu, 13(2006),2;str.915-932.
Jakovljević, Prestanak mera bezbednosti i pravnih posledica presude na osnovu sudske odluke, JRKKP 3-4/1981, str. 371-390;
Šurbanovski, Osnovna obilježja krivične sankcije zabrane bavljenja određenim zanimanjem, JRKKP

4/193;

Grozdanić, Sistem sankcija u Nacrtu novog hrvatskog Kaznenog zakonika, HLJKPP 1/1994, (Sigurnosne mjere), str. 58-62;

Turković i dr., Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama, Komentar s priložima, Zagreb 2001

Rajić, S. Izvršavanje uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom i rada za opće dobro na slobodi alternativne sankcije u RH - stanje i perspektive, Kriminologija i socijalna integracija 13 (2005), 1 ;str. 119-132

XXV. Kazneno pravo Europske unije

	Kazneno pravo Europske unije	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Zlata Đurđević	
Status kolegija	Izborni – III. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta		2
Broj sati po semestru		10
Ciljevi kolegija		
<p>Stvaranjem pravnog poretka Europske unije i prenošenjem kaznenopravne nadležnosti na tijela Unije nastalo je nadnacionalno europsko kazneno pravo koje s jedne strane postoji kao skup samostalnih nadnacionalnih propisa a s druge dolazi do njihove integracije u nacionalne kaznenopravne poretke. Znanja koja se prenose u ovom predmetu obuhvaćaju kaznenopravne pravne izvore EU i njihov pravni učinak u nacionalnim pravnim porecima.</p> <p>Gradivo se dijeli u pet tema. a) Uvodni dio, b) pravni izvori i ovlasti tijela I. stupa Unije, c) pravni izvori i ovlasti tijela III. stupa Unije, d) kriminološka i pravna analiza zaštite financijskih interesa Europske unije, d) perspektive razvoja kaznenog prava EU.</p> <p>Predmet pruža specijalističko znanje iz područja kaznenog prava i europskog prava koje je potrebno sucima, državnim odvjetnicima, policajcima i drugim državnim službenicima kao i odvjetnicima koji sudjeluju ili će sudjelovati u policijskoj i sudskoj suradnji među EU državama, kao i istraživačima i studentima koji imaju interesa za pravosudne i sigurnosne politike EU. Stoga njegovo gradivo treba biti dio programa specijalističkog kao i doktorskog studija na poslijediplomskom studiju iz kaznenopravnih znanosti.</p>		
Sadržaj kolegija (10 sati)		
<p><u>Uvodni dio:</u> Struktura pravnog sustava EU, ovlasti EZ u kaznenopravnom području, nacionalni suverenitet i kazneno pravo, kaznenopravni propisi u pravu EZ, prethodno pitanje Europskom sudu pravde u kaznenom postupku. <u>Zaštita ljudskih prava u EU:</u> Europski sud pravde, Europski sud za zaštitu ljudskih prava, razvoj zaštite ljudskih prava u pravnom sustavu EZ, Europska povelja o ljudskim pravima, kazneno pravo EU i ljudska prava. Ovlasti EZ za propisivanje i izricanje upravnih sankcija; razlikovanje kaznenih i upravnih sankcija; pravni temelj; vrste upravnih sankcija; odluke Europskog suda o prirodi nadnacionalnih sankcija.</p> <p><u>I. stup EU:</u> Mehanizmi utjecaja prava EZ na nacionalne kaznenopravne sustave: 1. Načelo asimilacije, predmet <i>ESP Komisija v. Grčka</i> iz 1989; 2. Smjernice i uredbe EZ s kaznenopravnim naputcima; načelo neposrednog učinka, primjena u kaznenopravnom području; predmeti <i>ESP: Pretore di Salo, Kolpinghuis Nijmegen, Arcaro</i>; 3. Prednost primjene prava EZ pred nacionalnim kaznenim pravom: načelo prednosti primjene prava EZ, zabrana inkriminiranja ponašanja sukladnih pravu EZ, predmeti: <i>Henn i Darby, Conegate, Leifer, Skanavi</i>, zabrana sankcioniranja protivno pravu EZ, predmeti: <i>Bouchereau, Calfa</i>, predmet <i>Cowan</i> - načelo zabrane diskriminacije, načelo razmjernosti - predmet: <i>Pieck, Leifer</i>; 4. Eurokonformno tumačenje nacionalnog kaznenog prava: obveza eurokonformnog tumačenja nacionalnog prava, granice tumačenja nacionalnog kaznenog prava; 5. Blanketno upućivanje kaznenopravnih propisa na uredbe Zajednice: blanketne dispozicije kaznenih odredbi, blanketne zakonodavne tehnike u odnosu na pravo EZ</p> <p><u>III. stup EU:</u> Izvori, institucionalan i pravni okvir kaznenopravne suradnje u EU:</p> <p>1. III stup EU: policijska i pravosudna suradnja u kaznenim stvarima; zadaci trećeg stupa EU; pravni akti trećeg stupa EU. 2. Organizacija policijske suradnje i kaznenog pravosuđa kroz ustanove trećeg stupa: EUROPOL, EUROJUST, Europska sudska mreža, OLAF, the liaison magistrates, zajednički istražni timovi; Policijska tijela i kanali za izmjenu informacija. Pravni okvir za izmjenu podataka</p>		

između tijela kaznenog pravosuđa u EU. 3. Harmonizacija kaznenog materijalnog prava (inkriminacije i sankcije): organizirani kriminalitet, terorizam, trgovina opojnim drogama; 4. Razvoj od klasične sudske suradnje u kaznenim stvarima do međusobnog priznanja kaznenih sudskih odluka; Europski uhidbeni nalog: prva provedba načela međusobnog priznanja; Europski dokazni nalog

Kaznenopravna zaštita financijskih interesa EU: Proračun EU - sustav prihoda i rashoda, EU prijevarena - fenomenologija: utaja carina i subvencijska prijevarena, kriminološka analiza metoda počinjenja i počinitelja, etiološka analiza, kaznenopravna zaštita proračuna EU u državama članicama, Konvencija za zaštitu financijskih interesa EU i Protokoli

Ustav za Europu i kazneno pravo: Perspektive razvoja kaznenog prava Europske unije; Europski javni tužitelj

Obveze studenata

Nastava se izvodi u obliku predavanja u trajanju od 10 sati i konzultacija.

Predavanja posreduju gradivo predmeta u klasičnoj verbalnoj formi prema metodološkom načelu da se ona ne smiju ograničiti na puku pozitivnopravnu dogmatiku, nego trebaju uključiti i izlaganja o drugim teorijama koje se odnose na realnost prava. Na predavanjima se potiče i aktivno sudjelovanje studenata kroz primjere, pitanja i sl. Raspravljaju se slučajevi iz prakse te potiče studente da kroz presude Europskog suda pravde primijene znanja.

Znanje se provjerava tijekom nastave kroz interakciju nastavnika i studenata, te kroz pisani i usmeni dio ispita. Svrha ispita je da na pravičan način pokaže stečena znanja studenta a ne potraga za pogreškama i prazninama u znanju. Na ispitu student treba demonstrirati poznavanje i razumijevanje programom propisanog i od ispitivača jasno naznačenog gradiva te posjedovanje analitičkih, kritičkih i prezentacijskih pravničkih sposobnosti.

Obvezna literatura

Corpus juris 2000 (2003) Zagreb: Hrvatska udruga za europsko kazneno pravo, prijevod Krapac D. / Novoselec P.

Corstens, Geert / Pradel, Jean (2002) *European Criminal Law*, The Hague: Kluwer Law International

Ćapeta, Tamara (2002) Sudovi Europske unije: Nacionalni sudovi kao europski sudovi, Zagreb: Institut za međunarodne odnose

Denza, Eileen (2002) *The Intergovernmental Pillars of the European Union*, Oxford: Oxford University Press

Derenčinović, Davor (2003) O usklađivanju hrvatskog kaznenog zakonodavstva s pravnom stečevinom (*acquis communautaire*) Europske unije na području pravosuđa i unutarnjih poslova - korupcija i terorizam, *Hrvatska pravna revija* br. 3, 99-115.

Đurđević, Zlata (2001) Europsko pravno područje i zemlje kandidati: Predstavljanje rezultata Corpus Juris projekta, *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu* br. 2, 309-314.

Đurđević, Zlata (2002) Suradnja Zajednice i država članica u zaštiti europskih financija, *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu* br. 2, 567-571.

Đurđević, Zlata (2004) Mehanizmi utjecaja prava Europske zajednice na kaznenopravne sustave država članica, *Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu*, br. 2, 287-326.

Đurđević, Zlata (2004) Proračun Europske unije, *Financijska teorija i praksa*, br. 2, 181-202.

Đurđević, Zlata (2005) Kazneno pravo Europske unije, Zagreb: Narodne novine (u pripremi)

Gluščić, Stjepan (1998) Kaznenopravni sustav pred izazovom organiziranog kriminaliteta – međunarodna kaznenopravna pomoć i suradnja, *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu* br. 2, 903-929.

Ivičević, Elizabeta (2003) Savjetovanje: Utjecaji prava Europske zajednice / Europske unije na nacionalno kazneno pravo država članica, *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu* br. 1, 247-252.

Krapac, Davor (1999) Europsko kazneno pravo: konvergencijom nacionalnog kaznenog prava prema

kaznenom pravu za Europu?, *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu*, vol. 6, br. 1, 219-249.

Krstulović, Antonija (2002) Europski tužitelj: Zelena knjiga za zaštitu financijskih interesa Europske unije, *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu* br. 1, 213-225.

Moore, Anthony (2004) *Police and Judicial Co-operation in the European Union, Fide 2004 National Reports*, Cambridge: Cambridge University Press

Satzger, Helmut (2003) Utjecaji prava Europske zajednice / Europske unije na nacionalno kazneno pravo država članica, *Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu* br. 1, 165-179

Osnovna izborna literatura

XXVI.

	Kaznenopravna odgovornost pravnih osoba	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Davor Derenčinović Prof. dr. sc. Zlata Đurđević	
Status kolegija	Izborni – III. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta		2
Broj sati po semestru		10
Ciljevi kolegija		
<p>Opća i posebna znanja koja se stječu predmetom. Donošenjem Zakona o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela 11. rujna 2003., Republika Hrvatska pridružila se sve brojnijim europskim državama koje u svojim sustavima predviđaju odgovornost pravnih osoba za kaznena djela. Time je udovoljeno ne samo preuzetim međunarodnopravnim obvezama Republike Hrvatske, već i realnim kriminalnopolitičkim potrebama koje, zbog sve prisutnije uloge pravnih osoba u različitim područjima svakodnevnog života i kaznenopravno relevantnih povreda i ugrožavanja do kojih takva prisutnost dovodi, impliciraju potrebu takvog zakonskog rješenja. Za pretpostaviti je da će odredbe Zakona o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela, koji predstavlja potpunu novost u hrvatskom kaznenom pravu, dovesti do brojnih dvojbi i različitih tumačenja osobito u prvoj fazi praktične primjene toga zakona. Stoga postoji potreba da se hrvatska kaznenopravna znanost, pa i u okviru znanstvenog poslijediplomskog studija, odredi prema temeljnim pojmovima, institutima i pravnim mehanizmima koje taj zakon predviđa te da se polaznicima od kojih će vjerojatno većina biti pravni praktičari i na taj način osigura primjerena edukacija o novim sadržajima u hrvatskom kaznenom pravu.</p> <p>Predmet pruža specijalističko znanje o kaznenoj odgovornosti, sankcijama i postupku prema pravnim osobama koje su počinile kazneno djelo koje je potrebno sucima, državnim odvjetnicima, odvjetnicima, policajcima, kao i istraživačima i studentima koji imaju interesa za ovo područje.</p>		
Sadržaj kolegija (10 sati)		
<p><u>Uvodni dio:</u> Pojam pravne osobe. Teorije o pravnom subjektivitetu pravnih osoba. Načelo <i>societas delinquere non potest</i> u znanosti kaznenog prava. Vrste odgovornosti pravnih osoba - kaznena i prekršajna odgovornost. Kriminalitet pravnih osoba. Povijesni pregled odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela. Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela.</p> <p><u>Odgovornost pravnih osoba za kaznena djela u međunarodnom, europskom i poredbenom pravu:</u> Međunarodnopravni izvori koji predviđaju odgovornost pravnih osoba za kaznena djela: OECD, Ujedinjeni narodi, Vijeće Europe. Pravni izvori Europske unije, posebno Drugi protokol Konvencije za zaštitu financijskih interesa Europskih zajednica. Odgovornost pravnih osoba u europskom kaznenom zakonodavstvu općenito i pregled pojedinih stranih kaznenih zakonodavstava (SAD, Engleska, Belgija, Danska, Finska, Francuska, Slovenija i dr.).</p> <p><u>Modeli kaznene odgovornosti pravnih osoba:</u> Izvedena i autonomna kaznena odgovornost. Objektivna i subjektivna kaznena odgovornost. Supsidijarna i kumulativna kaznena odgovornost fizičke i pravne osobe.</p> <p><u>Kaznena odgovornost i sankcije prema Zakonu o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela:</u> Primjena zakona. Supsidijarna primjena kaznenog zakonodavstva. Temelj odgovornosti pravnih osoba - pretpostavke kažnjivosti pravnih osoba. Kaznena djela za koja odgovaraju pravne osobe. Pojam i utvrđivanje odgovorne osobe u pravnoj osobi. Uračunavanje krivnje odgovorne osobe pravnoj osobi. Isključenje i ograničenje odgovornosti nekih pravnih osoba. Odgovornost u slučaju promjene statusa pravne osobe. Kazne i druge kaznenopravne sankcije. Vrste kaznenopravnih sankcija. Novčana kazna. Visina novčane kazne. Izricanje novčane kazne za stjecaj kaznenih djela. Ukidanje pravne osobe. Uvjetna osuda. Zastara. Vrste sigurnosnih mjera. Zabrana obavljanja određenih djelatnosti ili poslova. Zabrana poslovanja s korisnicima državnog i lokalnih proračuna. Zabrana stjecanja dozvola, ovlasti ili koncesija. Oduzimanje predmeta. Oduzimanje imovinske</p>		

koristi. Javno objavljivanje presude. Obavijest o izrečenoj kaznenopravnoj sankciji.

Kazneni postupak prema pravnim osobama: Općenito o kaznenom postupku prema pravnim osobama. Jedinstveni postupak prema odgovornoj i pravnoj osobi. Odlučivanje o kaznenom progonu prema načelu svrhovitosti. Mjesna nadležnost. Pokretanje kaznenog postupka po prijedlogu. Predstavnik okrivljene pravne osobe i njegovo utvrđivanje. Postavljanje predstavnika. Dostava odluka i dopisa pravnoj osobi. Dovodjenje. Mjere opreza prema pravnoj osobi. Troškovi predstavnika. Branitelj. Sadržaj optužnice. Glavna rasprava. Sadržaj presude.

Obveze studenata

Nastava se izvodi u obliku predavanja u trajanju od 10 sati i konzultacija.

Predavanja posreduju gradivo predmeta u klasičnoj verbalnoj formi prema metodološkom načelu da se ona ne smiju ograničiti na puku pozitivnopravnu dogmatiku, nego trebaju uključiti i izlaganja o drugim teorijama koje se odnose na realnost prava. Na predavanjima se potiče i aktivno sudjelovanje studenata kroz primjere, pitanja i sl. te se raspravljaju slučajevi iz prakse.

Znanje se provjerava tijekom nastave kroz interakciju nastavnika i studenata, te kroz pisani i usmeni dio ispita. Svrha ispita je da na pravičan način pokaže stečena znanja studenta a ne potraga za pogreškama i prazninama u znanju. Na ispitu student treba demonstrirati poznavanje i razumijevanje programom propisanog i od ispitivača jasno naznačenog gradiva te posjedovanje analitičkih, kritičkih i prezentacijskih pravničkih sposobnosti.

Obvezna literatura

Barbić, Jakša (2003) Osobe koje vode poslove kao odgovorne osobe i određenje predstavnika pravne osobe po Zakonu o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, br. 2, 779-842;

Derenčinović, Davor (2002) Odgovornost pravnih osoba u hrvatskom kaznenom pravu, Hrvatska pravna revija, 2-12, 116-130.

Derenčinović, Davor (2003) Sedam pitanja u vezi s utvrđivanjem pojma "odgovorne osobe" u hrvatskom kaznenom pravu i sudskoj praksi, Pravo i porezi, br. 9, 3-9;

Derenčinović, Davor (2003) Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela, Zagreb: Nocci

Đurđević, Zlata (2003) Kaznena odgovornost i kazneni postupak prema pravnim osobama u Republici Hrvatskoj, HLJKPP br. 2, 719-770.

Đurđević, Zlata (2005) Komentar Zakona o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela, Zagreb: Narodne novine.

Jakulin Vid (2000) Odgovornost pravnih oseb za kazniva dejanja v Sloveniji, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, 21-2, 725-740.

Josipović, Ivo (2004) Odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela: pohvale i kritike novom zakonodavstvu te mogući problemi u njegovoj primjeni, Kaznena odgovornost pravnih osoba: Savjetovanje, 8. lipnja 2004, Zagreb, Narodne novine;

Kurtović, Anita (2002) Kaznena odgovornost pravnih osoba, Aktualna Pitanja kaznenog zakonodavstva, Zagreb: Inženjerski biro, 45-70.

Novosel, Dragan (2004) Primjena Zakona o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela - državnoodvjetnički pristup, Aktualna pitanja kaznenog zakonodavstva, Zagreb: Inženjerski biro, 316-340;

Novoselec, Petar (1999) Odgovornost pravnih osoba u budućem hrvatskom kaznenom pravu, Zbornik PFZ, 49 (6) 695-729.

Novoselec, Petar (2002) Odgovornost pravnih osoba za kaznena djela – značajna novost u hrvatskom pravnom sustavu, Pravo u gospodarstvu br. 4., 104-130.

Novoselec, Petar (2004) Opći dio kaznenog prava, Zagreb: Sveučilišna tiskara.

Zadnik, Slavko (2004) Osvrt na Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela i njegova primjena u praksi, Hrvatska pravna revija, lipanj, 75-81.

Osnovna izborna literatura

XXVII.

	Gospodarska kaznena djela	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Petar Novoselec	
Status kolegija	Izborni – III. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta		2
Broj sati po semestru		10
Ciljevi kolegija		
<p>Zadatak nastave iz predmeta Gospodarska kaznena djela je upoznavanje sa specifičnostima što ih sadrže ta kaznena djela glede pojedinih instituta općeg dijela, a onda i pobliže upoznavanje s problematikom najvažnijih takvih kaznenih djela, koja nerijetko pravnike u praksi stavljaju pred ne lako rješive zadatke. U tome je i opravdanje da se gospodarska kaznena djela izdvoje iz predmeta Kazneno pravo - posebni dio u samostalni predmet. Predmet dobiva na važnosti ima li se u vidu da je upravo na području gospodarskih kaznenih djela jaka tendencija harmonizacije u okviru Europske unije. To je zadatak koji se postavlja prvenstveno pred zakonodavca, ali i pred sudove jer odgovarajućom interpretacijom treba osigurati jednaki tretman gospodarskog kriminaliteta u Europi, kako se ne bi stvarale “oaze nekažnjivosti” u pojedinim zemljama. Stoga je i na ovom području za produbljeni studij potrebna poredbeni metoda.</p>		
Sadržaj kolegija (10 sati)		
<ul style="list-style-type: none"> - specifičnosti pojedinih instituta općeg dijela kod gospodarskih kaznenih djela (akcesornost, odgovorna osoba kao počinitelj, uzročnost, garantni položaj kod gospodarskih kaznenih djela počinjenih nečinjenjem, krajnja nužda, zablude, specifične sankcije itd.), - pojedina gospodarska kaznena djela i njihov međusobni odnos (prijevara u gospodarskom poslovanju, pronevjera, zlouporaba ovlasti u gospodarskom poslovanju, zlouporaba položaja i ovlasti, insolventijska kaznena djela, kaznena djela protiv tržišnog natjecanja, pranje novca itd.) 		
Obveze studenata		
Nastava se izvodi na predavanjima. Provjera znanja provodi se na ispitu. Ispit se sastoji iz pismenog i usmenog dijela.		
Obvezna literatura		
<p><i>Novoselec</i>, Gospodarska kaznena djela, Zagreb 2004 (skripta dostupna besplatno polaznicima)</p> <p><i>Bačić/Pavlović</i>, Komentar Kaznenog zakona, Zagreb 2004</p>		
Osnovna izborna literatura		
<p><i>Barbić</i>, Položaj i odgovornost članova uprave i nadzornog odbora društvu, dioničarima i vjerovnicima za štetu - Imovinski odnosi u društvu pravnoj osobi, u zbirci: Aktualna pitanja novoga kaznenog zakonodavstva, Inženjerski biro Zagreb, travanj 2000,</p> <p><i>Barbić</i>, Privatnopravna obilježja predloženog novog kaznenog djela zlouporaba povjerenja, u knjizi: <i>Bačić i dr.</i> Konačni prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, važnije izmjene i dopune, Zagreb 2003,</p> <p><i>Katušić-Jergović</i>, Prilog razmatranju o kaznenoj odgovornosti odgovornih osoba u trgovačkim društvima, u zborniku: Aktualna pitanja kaznenog zakonodavstva, IV. savjetovanje - 2002, Inž. biro Zagreb 2002.,</p> <p><i>Katušić/Jergović</i>, Prilog razmatranju kaznenih djela gospodarskog kriminaliteta prema izmjenama Kaznenog zakona, HLJKPP 2/2003,</p> <p><i>Novoselec</i>, Kaznenopravna zaštita tržišnog natjecanja, Gospodarstvo i pravo 1/2005</p> <p><i>Pavlović</i>, Kaznena djela gospodarskog kriminaliteta, s naglaskom na novo kazneno djelo zlouporabe povjerenja, u knjizi: <i>Bačić i dr.</i> Konačni prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, važnije izmjene i dopune, Zagreb 2003,</p>		

Pavlović, Kazneno djelo zlouporabe povjerenja (čl. 294a KZ) - značajna promjena u Kaznenom zakoniku, HPR 10/2003, *Pavlović*, Insolventijska kaznena djela, u knjizi: Aktualna pitanja kaznenog zakonodavstva, 2004. godina, Inž. biro Zagreb

XXVIII.

	Kriminologija III	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Željko Horvatić	
Status kolegija	Izborni – III. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta		2
Broj sati po semestru		10
Ciljevi kolegija		
<p>Što se tiče općih znanja koja se stječu predmetom KRIMINOLOGIJA može se smatrati da se ona odnose prije svega na njenu povijest koja dobrim dijelom podudara sa sadržajima iz povijesti filozofije i cjelokupnom problematikom razvitka antropoloških znanstvenih spoznaja, dakle onih koja se odnose na bitne činjenice o čovječanstvu kao cjelini brojnih svakog za sebe originalnih ali svima zajedničkim općih potreba povezanih ljudskih bića u društvenim zajednicama. Posebnim znanjima mogla bi se smatrati ona koja se odnose na pojedinosti o ličnosti osobe koja može biti ili već jest delinkvent kao biološko-psihološko jedinstvo karakteristika koje se temelje na općim primarnim i posebnim potrebama svakog socijaliziranog ljudskog bića. To su fragmenti znanja iz područja biologije, medicine, genetike, psihologije, sociologije i drugih nepravničkih disciplina i znanosti.</p> <p>Veza tih općih i posebnih znanja s drugim predmetima studija prepoznaje se i dokazuje odnosom kriminološke znanosti prvenstveno s kaznenim pravom i kaznenim procesnim pravom. Povijest znanosti materijalnog kaznenog prava posebno od XVIII. st. pojavom tzv "klasične škole" (C. Beccaria) dobrim se dijelom podudara sa odgovarajućim razdobljem povijesti kriminologije. / Neki anglosaksonski kriminolozi C. Beccariu smatraju ne samo utemeljiteljem klasične škole kaznenog prava već i prvim pravim kriminologom/ Osim toga, u suvremenom kaznenom zakonodavstvu mogu se prepoznati rezultati kriminoloških spoznaja o uzrocima kriminalnog ponašanja i specijalno preventivnim sankcijama za njihovo otklanjanje (npr.sigurnosne mjere) Jednako tako nema ni jednog suvremenog kaznenog zakona koji ne sadrži propise o izboru vrste i mjere kazne uzimanjem u obzir kriminoloških spoznaja o kriminogenezi koja je rezultirala kaznenim djelom (olakotne okolnosti s obzirom na posebne osobne i društve prilike počinitelja, što je jedan od najvažnijih dijelova endogene i egzogene etiologije u kriminologiji) Kriminološka tipologija delinkvenata dobro povezuje kriminologiju s kriminalistikom i kaznenim procesnim pravom, a u tom se pravu također mogu prepoznati brojni sadržaji koji se odnose na ličnost počinitelja i njegovu procesnu poziciju. Također i viktimološki sadržaji u kriminologiji sa procesnim položajem žrtve kaznenog djela itd. S obzirom na ove i druge brojne odnose kriminologije i pravnih predmeta znanja iz predmeta kriminologije značajno doprinose ukupnosti kaznenopravnog obrazovanja.</p>		
Sadržaj kolegija (10 sati)		
<p>Pojavni oblici kažnjivih ponašanja (fenomenologija). Prikupljanje podataka o pojavnim oblicima delinkvencije. Statistika i "tamna brojka" delinkvencije "Case study". Podaci o kriminalu u svijetu, i kod nas. Kriminal kao masovna pojava u svijetu. Tendencije i novi oblici kriminala. Posebno o fenomenološkim skupinama : Prema vrsti kaznenih djela: Zločini, kaznena djela i prekršaji. Delikti nasilja (ubojstva, terorizam, otmice, silovanja, razbojništva) Imovinski delikti , prometna delinkvencija organizirani kriminal,korupcija, pranje novca, kompjutorski kriminal. Prema počiniteljima: Maloljetni delinkventi, žene, recidivisti, duševno abnormalni delinkventi.</p>		
Obveze studenata		
<p>Od ukupnog broja sati nastave za sva tri semestra, približno se u 1/3 vremena održavaju predavanja, u 1/3 vremena polaznici studija nakon izbora određenih tema sami iznose svoja saznanja i stajališta o odabranim sadržajima iz predmeta a 1/3 vremena se iskorištava za kriminološke eksperimente, bilo ponavljanjem nekih ranijih istraživanja zbog provjere rezultata s različitim skupinama ispitanika, bilo s novim programom istraživanja.</p>		

Znanje se provjerava tijekom rasprava o pojedinim temama, na usmenim kolokvijima nakon svakog semestra i završenog nastavnog procesa o dijelu predmeta I. i II. te pismenim i usmenim ispitom koji obuhvaća cjelokupno gradivo i sve sadržaje iz KRIMINOLOGIJE I. - III. Taj se ispit tako i naziva -ISPIT IZ KRIMINOLOGIJE I.- III. Student koji osim što je ispunio opće uvjete studija može pristupiti ispitu iz KRIMINOLOGIJE I.-III. samo ako je uspješno kolokvirao sadržaje iz KRIMINOLOGIJE I. II.

Obvezna literatura

Aristotel, Politika (pr. Ladan) Zagreb,
Rousseau, Društveni ugovor (prijev.)
Beccaria, C. O zločinima i kaznama (prijev. Cvitanić, Split
Elliot, M. Zločin u savremenom društvu (prijev.) Sarajevo
Ferri,E. Sociologia criminale /Torino 1929. (talij.)
Goepfing, H. Kriminologie, Munchen, 1997 (nj.)
Gassin, R. Criminologie, Pariš 1994. (fr.)
Horvatić, Z. Osnove kriminologije, Zgb. 1998
Henting, H. Zločin, uzroci i uslovi (prijev.) Sarajevo
Kaiser, G. Kriminologie, Heidelberg, 2003. (nj.)
Lombroso, C. L uomo delinquente, Torino, 1879 . (talij.)
Oxford Handbook of Criminology, Oxford 1997. (engl.)
Platon, Država (prijev.)
Platon , Država (prijev.)
Quinney, R. Class, state and Crime, NY 1977. (engl.)
Sellin, T. Culture, Conflict and Crime NY. 1938. (engl.)
Schneider, H.J. Kriminologie, Berlin-NY 1997. (nj.)
Singer, M. Kriminologija, Zgb 1994.
Swaaningen, R. i dr. Critical Criminology, 1997. (engl.)
Šeparović, Z. Kriminologija i socijalna patologija, Zgb. 2001
Šilović, J. Uzroci zločina, Zgb 1913.

Osnovna izborna literatura

Adler, F. Mueller, G.O.W. Criminology, 2001. (engl.)
Andrew, K. Crime Victims: An Introduction to Victimology 5.th ed. 2004. (engl.) Bavcon, Lj. i dr. Socijalna patologija, Ljubljana, 1969. Ljubljana (slov.)
Bouzat, P. Pinatel, J. Traite de droit penal et de criminologie, Pariš, 2003. (fr.)
Brown, S. i dr. Criminology 5.ed. Ch. 2004. (engl.)
Doerner, W. Lab, S. Victimology, NY 2002. (engl.)
Evans, Ph. Motivation, London 1975. (engl.)
Fattaf, A.E. Victim est elle coupable, Montreal, 1971. (fr.)
Henting, H. The Criminal and the Victim, New Haven, 1948. (engl.)
Hurvitz, S. Criminology, Kopenhagen-London, 1952. (engl.)

Lejins, P. Kriminogeneza, JRKKP 2-3/ 1978.

Shalev, J. Criminology: A Contemporary Handbook, Ch. 2000. (engl.)

Szabo, D. i dr. Aktuelni problemi primijenjene kriminologije, JRKKP, 1/1971.

Tard, G. Laws of Imitation, NY 1890. (engl)

Vodopivec, K. i dr. Kriminologija, Zgb, 1966.

Vouk, V. Tipovi prijestupnika, NZ 11/1972.

Williams, F. McShane, M. Criminological Theorv, Boston, 1999. (engl)

XXIX.

	Međunarodno kazneno pravo II.	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Ivo Josipović	
Status kolegija	Izborni – III. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta		2
Broj sati po semestru		10
Ciljevi kolegija		
<p>Predmet Međunarodno kazneno pravo II. studentima daje opća znanja o reakcijama međunarodnog i nacionalnih pravnih sustava na međunarodne zločine, posebice na tzv. ratne zločine. Stječu se okvirna znanja o svim međunarodnim kaznenim sudištima. Posebice, detaljno se izučava pravo Međunarodnog kaznenog suda za biv. Jugoslaviju (ICTY) te stalnog Međunarodnog kaznenog suda (ICC). Analiziraju se presude ICTY i njihove implikacije na razvoj međunarodnog kaznenog prava ali i utjecaj na nacionalna prava. Suradnja država i ICTY, odnosno ICC, studira se, ne samo na normativnoj razini, već i kroz praksu koju je Republika Hrvatska imala u suradnji s ICTY. Izučavaju se odredbe Ustavnog zakona o suradnji Republike Hrvatske s Međunarodnim kaznenim sudom te Zakona o primjeni statuta Međunarodnog kaznenog suda i progonu za kaznena djela protiv međunarodnog ratnog i humanitarnog prava. Posebna se pozornost pridaje praksi hrvatskih sudova u progonu ratnih zločina i utjecaju međunarodnog kaznenog prava, posebice statuta ICTY i ICC kao i prakse međunarodnih sudišta, na hrvatsko pravo i sudsku praksu.</p>		
Sadržaj kolegija (10 sati)		
<p><i>Ad hoc</i> međunarodni sudovi, mješovito sudovanje, stalni Međunarodni kazneni sud i ostali oblici reakcije na zločine (istražna povjerenstva, aktivnosti UN, vladinih i nevladinih organizacija i dr.)</p> <p>Međunarodni kazneni sud za biv. Jugoslaviju i druga <i>ad hoc</i> međunarodna sudišta – osnivanje, ustroj, materijalno-pravne odredbe, postupak, izvršenje presude i drugih odluka. Odnos država i <i>ad hoc</i> sudišta. Pravni aspekti odnosa Republike Hrvatske i Međunarodnog kaznenog suda za biv. Jugoslaviju.</p> <p>Rimski statut Međunarodnog kaznenog suda. Ustroj, materijalno pravo i postupak pred Međunarodnim kaznenim sudom.</p> <p>Izvršavanje odluka međunarodnih kaznenih sudišta.</p> <p>Hrvatsko kazneno materijalno pravo – kaznena djela komplementarna međunarodnim zločinima. Praksa hrvatskih sudova u postupku protiv počinitelja međunarodnih zločina. Implementacija prava međunarodnih kaznenih sudišta u hrvatskom zakonodavstvu.</p>		
Obveze studenata		
<p>Nastava se izvodi na predavanjima i konzultacijama kao i kroz opciju izrade seminarskog rada, sukladno pravilima studija. <i>Predavanja</i> posreduju gradivo predmeta u klasičnoj verbalnoj formi prema metodološkom načelu da se ona ne smiju ograničiti na puku pozitivnopravnu dogmatiku, nego trebaju uključiti i izlaganja o drugim teorijama koje se odnose na realnost prava. Na predavanjima se potiče i aktivno sudjelovanje studenata kroz primjere, pitanja i sl. Raspravljaju se slučajevi iz prakse te potiče studente da kroz simulirane primjere primijene znanja.</p> <p><i>Konzultacije</i> su individualne, na kojima studenti i nastavnik u izravnom kontaktu raspravljaju o određenoj pravnoj problematici.</p> <p>Znanje se provjerava na ispitu koji na pravičan način treba pokazati stečena znanja studenta. Svrha ispita nije potraga za pogreškama i prazninama u znanju, nego demonstracija studentskog poznavanja i razumijevanja programom propisanog i od ispitivača jasno naznačenog gradiva te posjedovanje</p>		

analitičkih, kritičkih i prezentacijskih pravničkih sposobnosti. Sam ispit je usmeni.

Obvezna literatura

Ambos, Kai: Novija praksa međunarodnih sudova u kaznenom procesnom pravu, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, br. 6/1999, str.955-1002.

Bassiouni, M. Cherif – Manikas, P.: The Law of the International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia, Transnational Publishers, Inc, New York, 1996. (*)

Bassiouni, M. Cherif: International Criminal Law, Volumen I: Crimes, Transnational Publishers, New York

Horvatić, Željko-Šeparović, Zvonimir i dr.: Kazneno pravo, posebni dio, Masmedia, Zagreb, 1999., 5. poglavlje.

Josipović, Ivo: Haaško implementacijsko kazneno pravo, Informator-HPC, Zagreb, 2000.

Josipović, Ivo: Uhićenje i pritvor pred Međunarodnim kaznenim sudom, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, br. 4/1997, str. 465-496.

Josipović, Ivo-Miljenić, Orsat: Zaštita svjedoka i žrtava pred Međunarodnim kaznenim sudom, Hrvatski žrtvoslov, Zbornik radova Prvog hrvatskog žrtvoslovnog kongresa, Zagreb, 1998, pp.415-429.

Josipović, Ivo – Krapac, Davor – Novoselec, Petar: Stalni međunarodni kazneni sud, Narodne novine – Hrvatski pravni centar, Zagreb, 2001.

Krapac, Davor: Međunarodni sud za ratne zločine na području bivše Jugoslavije, HHO-HPC, Zagreb 1995.

Krapac, Davor: Statut i pravila o postupku i dokazivanju Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju s motrišta hrvatskoga kaznenog procesnog prava, Hrvatska i Ujedinjeni narodi, Zagreb, 1996, str. 197-213.

Ljubanović, Vladimir: Može li Međunarodni kazneni sud za bivšu Jugoslaviju izdati tzv. subpoena duces decum suverenoj državi ili državnom dužnosniku, Pravni vijesnik, br, (13) 3-4/1997, str. 332-334.

Morris, Virginia – Scharf, P. Michael: An Insider's Guide to The International Criminal Tribunal for The Former Yugoslavia, (I. – II.), Transnational Publishers, Inc, New York, 1995. (*)

Roggemann, Herwig: Die Internationalen Strafgerichthoefe, Berlin Verlag, 1998. (*)

Zlatarić, Bogdan: Međunarodno krivično pravo, Prvi dio, Informator, Zagreb, 1979

Propisi i www

Podaci i propisi sadržani na web-stranicama

www.ictr.org - Međunarodni kazneni sud za Runadu

www.icty.org - Međunarodni kazneni sud za biv. Jugoslaviju

www.un.org - UN

www.un.org/law/icc - Međunarodni kazneni sud (stalni)

Statut i pravila o postupku i dokazima ICTY

Statut međunarodnog kaznenog suda (Rimski statut)

Ustavni zakon o suradnji Republike Hrvatske s Međunarodnim kaznenim sudom (NN 32/96)

Zakon o primjeni statuta Međunarodnog kaznenog suda i progonu za kaznena djela protiv međunarodnog ratnog i humanitarnog prava (NN 175/03 i 29/04-ispr.)

Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima (NN 178/04)

Kazneni zakon

Osnovna izborna literatura

Bassiouni, M. Cherif: Crimes Against Humanity in International law, Martinus Nijhoff Publishers, Dordrecht, 1992.

Degan, Vladimir-Đuro: The War in Croatia: Temporal Application of Conventional Rules Prohibiting

- International Crimes, Politička misao, br. 30/1993, str. 5-18.
- Dinstein, Yoram-Tabory, Mala (eds.): War Crimes in International Law, Martinus Nijhoff Publishers, Dordrecht, 1996.
- Horvatić, Željko: Zaštita prava žrtava rata, Odvjetnik, br. 69/1996, str. 93-108.
- Josipović, Ivo: The International Criminal Tribunal and the Croatian Legal System: the Legal Framework of International Criminal Trials, Croatian International Law Review, br. 2/1996, str. 2-14.
- Josipović, Ivo: Implementing Legislation for the Application of the Law on the International Tribunal for the Former Yugoslavia and Criteria for its Evaluation, Yearbook of International Humanitarian Law, vol.1/1998, pp 35-68.
- Josipović, Ivo: Marginalije povodom mogućeg procesuiranja ratnih zločina počinjenih u ratu u Hrvatskoj, Zakonitost, br., 11-12/1991, str. 1294-1303.
- Josipović, Ivo: Obveze država prema Međunarodnom kaznenom sudu za bivšu Jugoslaviju, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, vol 2. br.1/1995, pp. 143-166.
- Klip, Andre-Sluite, Goran: Annotated Leading Cases of International Criminal Tribunals, vol.I. Intersentia, Antwerp, 1999
- Krapac, Davor: The Haque Tribunal Proceedings: proceedings before the International Tribunal for the Prosecution of Persons Responsible for Serious Violations of International Humanitarian Law Committed in the Territory of the Former Yugoslavia since 1991: main characteristics, subjects, rules of procedure and surrender of the accused, Croatian International Relations Review, br.2/1996, str. 14-22.
- Ratner, Steven – Abrams, S. Jason: Accountability for Human Rights Atrocities in International Law, Claredon Press, Oxford, 1997.
- Roggemann, Herwig: Internacionalni kazneni sud Ujedinjenih naroda iz 1993. i zločini u balkanskom ratu, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, br. (31) 1-2/1994., str. 39-48.
- Turković, Ksenija: The Contribution of the Statute of the ad hoc International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia to the Development of International Humanitarian Law, Croatian International Relations Review, br.2/1996, str. 95-123.

XXX.

	Kazneno pravo izbora vrste i mjere sankcija	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Željko Horvatić	
Status kolegija	Doktorski seminar – IV. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta	6	
Broj sati po semestru	10	
Ciljevi kolegija		
<p>Što se tiče općih znanja koja se stječu predmetom može se smatrati da se ona odnose ptije svega na podudarnost povijesti kažnjavanja sa sadržajima iz povijesti filozofije i cjelokupnom problematikom razvitka antropoloških znanstvenih spoznaja, dakle onih koja se odnose na bitne činjenice o čovječanstvu kao cjelini brojnih svakog za sebe originalnih ali svima zajedničkim općih potreba povezanih ljudskih bića u društvenim zajednicama, o religioznim i opće ljudskim postavkama o dobru i zlu, o počinjenom zlu i kazni kojom se kažnjava počinitelj zla. Svrha kažnjavanja i oštrina represije opći je problem čovječanstva. Posebnim znanjima mogla bi se smatrati ona koja se odnose na pojedinosti o propisivanju kazni i drugih kaznenopravnih sankcija i njihovoj primjeni. To su posebnosti izbora određene sankcije i u mjeri koja je usuglašena sa barem tri načela suvremenog kaznenog prava: Načelom redukcije kaznenopravne represije na neophodno nužnu mjeru, načelom zakonitosti kaznenopravnih sankcija i načelom njihove individualizacije.</p>		
Sadržaj kolegija (20 sati)		
<p>Sadržaj predmeta podudaran je s uobičajenim dijelom učenja kaznenog prava i to njegovim općim dijelom koji se odnosi na suvremeno učenje o izboru vrste i mjere kaznenopravnih sankcija (kažnjavanja, primjene mjera upozorenja, sigurnosnih mjera i drugih oblika kaznenopravne represije ili prevencije), te posebnog dijela tog prava koji se odnosi na propisivanje kazni / zakonska kaznena politika/ za pojedina kaznena djela iz kataloga inkriminacija. (U nj. znanosti k.p. Strafumessunglehre).</p> <p>Za učenje i razumijevanje suvremenih teoretskih spoznaja, zakonodavnih rješenja i sudske prakse kažnjavanja i primjene ostalih kaznenopravnih sankcija (tzv. sudska kaznena politika) u sadržaj predmeta ulazi dio povijesti kazne i kažnjavanja u tijeku razvitka ljudskog društva. (kratki prikaz do kraja XVIII. st., zatim od utemeljitelja tzv. klasične škole i uspostave načela zakonitosti kazni - <i>nulla poena sine lege</i> podrobnije.) Slijede ovi sadržaji:</p> <p>Učenje o bitnim osobinama suvremenih kaznenopravnih sankcija;</p> <p>Posebno o načelu zakonitosti i individualizacije;</p> <p>Svrha kažnjavanja i ostalih kaznenopravnih sankcija;</p> <p>Posebno o generalnopreventivnim i specijalnopreventivnim ciljevima kažnjavanja i primjene drugih kaznenopravnih sankcija;</p> <p>Vrste kazni u povijesti i suvremenosti kaznenog prava i posebno vrste suvremenih kaznenopravnih sankcija (Od tzv. dvostrukog do višestrukog "kolosjeka");</p> <p>Posebno o smrtnoj kazni;</p> <p>Posebno o kazni oduzimanja slobode;</p> <p>Posebno o novčanoj kazni;</p> <p>Uvjetna osuda, povijest i suvremenost (kontinentalni i anglosaksonski model);</p> <p>Sigurnosne mjere, povijest i suvremenost;</p> <p>Načini propisivanja kazni u kaznenom zakonu / apsolutno i relativno određene kazne/;</p> <p>Sudski izbor kazne;</p>		

Olakotne i otegotne okolnosti;
Ublažavanje propisanih kazni (zakonsko i sudsko ublažavanje);
Obrazloženje izbora vrste i mjere kaznenopravne sankcije u presudi;
Sudska praksa izbora vrste i mjere kaznenopravnih sankcija (povijesni i komparativni pristup).

Obveze studenata

Od ukupnog broja sati nastave u 1/3 vremena održavaju predavanja, u 1/3 vremena polaznici studija nakon izbora određenih tema sami iznose svoja saznanja i stajališta o odabranim sadržajima iz predmeta a 1/3 vremena se iskorištava za analize konkretnih sudskih spisa i pravomoćnih presuda uz kritičku raspravu o izboru vrste i mjere kaznenopravnih sankcija u tim sudskim odlukama. Znanje se provjerava tijekom rasprava o pojedinim temama, ocjenama seminarske radnje koju svaki polaznik izrađuje o izabranoj temi, te pismenim i usmenim ispitom koji obuhvaća cjelokupno gradivo i sve sadržaje iz tog predmeta.

Obvezna literatura

Beccaria, C. O zločinima i kaznama (prijev. Cvitanić, Split)
Bačić, F. Kazneno pravo ,opći dio Zgb, 1998.
Bačić, F. Pavlović, Š. Komentar Kaznenog zakona, Zgb, 2004.
Bavcon, Li. Šelih, A. Kazensko pravo, splošni del, Ljubljana, 1996 (slov.)
Horvatić, Z. Kazneno pravo opći dio I. Zgb, 2003.
Horvatić, Ž. Kazneno pravo i druge kaznene znanosti, zbirka radova Zgb 2004.
Horvatić, Z. Izbor kazne u jugoslavenskom krivičnom pravu i sudskoj praksi Zgb, 1980.
Šilović, . Kazneno pravo po Janki Zgb. 1913.

Osnovna izborna literatura

Svi radovi iz Hrvatskog ljetopisa za kazneno pravo i praksu br. 2/2004

XXXI.

	Dokazna sredstva u kaznenom postupku	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Davor Krapac	
Status kolegija	Doktorski seminar – IV. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta	6	
Broj sati po semestru	10	
Ciljevi kolegija		
<p>Polaznici u ovom predmetu odabiru produblјivanje stećenih znanja sa dodiplomskog studija, utemeljeno na prezentaciji najnovijih razvojnih trendova u poredbenom kaznenom procesnom pravu. U njemu je sve češća primjena matematičko-analitičkih metoda statističke vjerojatnoće kao sredstva postizanja potrebnog uvjerenja o postojanju činjenica kod sudaca, oslanjanje na derivirane dokaze u postupcima za kaznena djela naglašenog značaja za državu i širu društvenu zajednicu te potreba produblјene analize dokaznih zabrana koje procesno pravo nadovezuje na nezakonito dobivanje dokaza ili na nezakonite dokaze u kaznenom postupku. U toj analizi posebno mjesto zauzima razmatranje postupaka sa tzv. ugroženim svjedocima koji imaju legitimni interes na očuvanje tjelesne, osobne i imovinske nepovredivosti ali koji interes mora biti usklađen s procesnim principima i jamstvima prava okrivljenikove obrane.</p>		
Sadržaj kolegija (10 sati)		
<p>Opća pitanja u vezi s dokazima i dokazivanjem: modeli izvođenja dokaza i ocjena dokaza u kaznenom postupku; račun vjerovatnoće i ocjena dokaza u kaznenom postupku, izvorni i derivirani dokazi (dokazi «iz druge ruke»), zabrana <i>hearsaya</i>; dokazne zabrane. Pojedini dokazi: iskaz okrivljenika, svjedoka, vještaka, isprave, tehničke snimke.</p>		
Obveze studenata		
<p>Nastava se izvodi u obliku predavanja i diskusija, prikazu slučajeva iz prakse. Težište je na spajanju teorijskih razmatranja i praktičnog rješavanja slučajeva iz nadležnosti instancijskih sudova u našem i stranom kaznenom postupku.</p> <p>Ispit se polaže u pisanom i usmenom obliku. Pisani dio se sastoji od ispita znanja kroz pitanja koja zahtijevaju poznavanje gradiva i sposobnost pravne analize.</p>		
Obvezna literatura		
<p><i>D. Krapac</i>, Kazneno procesno pravo, Institucije, knjiga I., Narodne novine, II. izdanje, Zagreb 2003. <i>M. Damaška</i>, Dokazno pravo u kaznenom postupku: oris novih tendencija, Pravni fakultet u Zagrebu, 2001.</p>		
Osnovna izborna literatura		
<p>Strane monografije sa područja nacionalnih kaznenih procesnih prava. Student odabire jedno pravo prema svojem poznavanju stranih jezika i dogovoru s nastavnikom.</p>		

XXXII.

	Kazneno pravo u sudskoj praksi	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Petar Novoselec	
Status kolegija	Doktorski seminar – IV. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta	6	
Broj sati po semestru	10	
Ciljevi kolegija		
Svrha je predmeta da se teorijsko znanje kaznenog materijalnog i procesnog prava provjeri na praktičnim primjerima.		
Sadržaj kolegija (20 sati)		
Predmet obuhvaća kompletno gradivo iz kaznenog prava opći dio I, opći dio II i kazneno pravo, posebni dio, kao i iz predmeta kazneno procesno pravo.		
Obveze studenata		
Nastava je u znaku načela “ <i>exemplis discimus</i> ”: nastavnik ne predaje <i>ex cathedra</i> , nego daje zadatke (činjenična stanja) polaznicima koje oni rješavaju u zajedničkoj raspravi. Zadaci moraju biti tako izabrani da sadrže jedno ili više teorijski prijepornih pitanja. To mogu biti stvarni primjeri iz domaće ili strane sudske prakse, a mogu biti i izmišljeni. Nastavnik ima ulogu moderatora te postavljanjem potpitanja olakšava nalaženje rješenja. Na taj se način, s jedne strane, ostvaruje povezivanje teorije i prakse te materijalnog i procesnog kaznenog prava, a s druge strane, aktivno sudjelovanje polaznika i njihovo vježbanje u pravnom argumentiranju. Provjera znanja provodi se na ispitu. Ispit se sastoji iz pismenog i usmenog dijela. Pismeni ispit se sastoji u pismenom rješavanju dobivenih zadataka, dok u usmenom dijelu polaznik daje dopunska objašnjenja i odgovara na pitanja koja nije obradio u pismenom radu.		
Obvezna literatura		
Literatura je identična literaturi propisanoj za predmete kazneno pravo - opći dio I i II, kazneno pravo - posebni dio, kazneno procesno pravo		
Osnovna izborna literatura		
Kao dopunska preporuča se literatura koja se odnosi na način izvođenja nastave svojstven ovom predmetu i to:		
<i>Kühl</i> , Höchstrichterliche Rechtsprechung zum Besonderen Teil des Strafrechts, 90 Entscheidungen für Studium, Examen und Referendariat, München 2002		
<i>Roxin</i> , Höchstrichterliche Rechtsprechung zum Allgemeinen Teil des Strafrechts, 100 Entscheidungen für Studium und Examen, München 1998		
<i>Rudolphi</i> , Fälle zum Strafrecht, Allgemeiner Teil, München 2000		
<i>Tiedemann</i> , Die Anfängerübung im Strafrecht, München 1997		

XXXIII.

	Kazneno procesno pravo – poredbeni sustavi	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Berislav Pavišić	
Status kolegija	Doktorski seminar – IV. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta	6	
Broj sati po semestru	10	
Ciljevi kolegija		
<p>Kolegij tematizira poredbeno kazneno postupovno pravo. Usmjeren je sustavnom, poredbenom prikazu temeljnih modela kaznenog postupka u aktualnim kaznenim zakonodavstvima. Težište je na organizacijskim i dinamičkim značajkama uređenja najvažnijih sustava i ključnim teorijskim pitanjima. Osim uređenja položaja, prava i dužnosti subjekata, zatim tijeka postupka, razmatra se uređenje pojedinih radnji i postupovnih mjera te drugi sadržaji. Program obuhvaća najvažnije modele pravnih sustava (<i>common law</i>, europsko - kontinentalno pravo, latinsko- američko, islamsko pravo). Detaljnije se izlažu sustavi koji su značajni za šire regionalno ili sadržajno bliska uređenja. Posebna pozornost posvećena je odnosu ustroja i pojedinih radnji prema temeljnim jamstvima prava i sloboda u međunarodnim izvorima i ustavnim odredbama. Student stječe znanja o osnovama uređenja kaznenog postupka u glavnim svjetskim sustavima.</p>		
Sadržaj kolegija (10 sati)		
I. Pojam, predmet i metode poredbenog kaznenog postupovnog prava		
<ol style="list-style-type: none"> Pojam i predmet poredbenog kaznenog postupovnog prava Metode poredbenog kaznenog postupovnog prava 		
II. Sustavi kaznenog postupka u poredbenom pravu		
<ol style="list-style-type: none"> Klasifikacija sustava prema skupinama prava Zajedničke značajke pojedinih skupina 		
III. Usporedba osnovnih postupovnih elemenata u različitim sustavima		
<ol style="list-style-type: none"> Povod i opseg kaznenog postupka Subjekti Tijek postupka Tipične ustanove 		
IV. Poredbeni pregled		
<ol style="list-style-type: none"> Austrija Bosna i Hercegovina Engleska Francuska Italija Njemačka Ruska Federacija Model Zakonika o kaznenom postupku za Iberijsku Ameriku Kina SAD 		
Obveze studenata		
Studenti su obvezatni: a) pohađati nastavu, izraditi pisani rad ili pripremiti usmeno izlaganje i položiti pisani ispit.		
Obvezna literatura		
<p>Damaška, M., <i>Two Faces of Justice and State Authority</i>, New York, 1986., Delmas- Marty, M. (sous la direction), <i>M. Procédures pénales d'Europe</i>, PUF, Paris, 1995., Krapac, D., <i>Engleski kazneni postupak</i>, Zagreb, 1995., <i>Le droit pénal all'aube du troisième millénaire</i>, Ed. CUJAS, Paris, 2006., <i>Transition of Criminal Procedure Systems</i> (Ed. Pavišić B.), Volumen 2, Rijeka, 2004., str. XI – LIII.;</p>		

Pradel J. *Droit pénal comparé*, 2e éd., Dalloz, Paris, 2002;
Van den Wyngaert, C., *Criminal Procedure Systems in the European Community*, Butterworths, 1993.

Osnovna izborna literatura

Codigo procesal penal modelo para Iberoamerica/Zakonik o kaznenom postupku - model za Iberijsku Ameriku/Codice processuale penale modello per l'Iberoamerica, (red. Pavišić, B.) Rijeka, 2005., str. 300 - 314;

Delmas- Marty, M., *Les grands systèmes de politique criminelle*, Paris, 1992.,

Pavišić B. - Bertaccini D., *Le altre procedure penali: Transizioni dei sistemi processuali penali*, Torino, 2002., str. XIII - LII;

Pavišić B., *Pogled na prethodni postupak u europskom kaznenom postupku*, objavljeno u: *Savremeni kriminalitet - decenija posle smrti profesora Vodinića*, Institut za pravne i društvene nauke Pravnog fakulteta u Kragujevcu, Centar za krivično pravo Pravnog fakulteta u Kragujevcu, Policijska akademija iz Beograda, *Viša škola unutrašnjih poslova Zemun*, 2004., str. 457 - 489;

XXXIV.

	Kriminalistika – odabrane teme	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Berislav Pavišć Prof. dr. sc. Duško Modly	
Status kolegija	Rad s mentorom na izabranim temama – V. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta		6
Broj sati po semestru		10
Ciljevi kolegija		
Cilj je kolegija upoznavanje i osposobljavanje polaznika za provedbu ključnih kriminalističkih zadaća. Opće taktičke zadaće student se osposobljava da može provesti na operativnoj, a ekspertne na koordinativnoj razini. Predavanja imaju konkretno usmjeren cilj: osposobljavanje za praktičnu sustavnu primjenu kriminalističkih znanja. Težišna područja su: a) planiranje i koordiniranje rada na mjestu događaja prema suvremenim međunarodnim standardima (npr. ATOS), b) kriminalističko djelovanje u opasnim situacijama (ekološki incidenti, talačke situacije, epidemiološke krize, pobuna, katastrofa, prijeteci sukob, stvoreno protipravno stanje i dr.), c) koordiniranje ekspertnog rada. Predmet je nadogradnja i razrada temeljnog obveznog predmeta Kriminalistika kojim se usmjerava i razrađuje složeno područje djelovanja u posebnim situacijama odnosno kojim se student osposobljava za pripremu i planiranje najsloženijih kriminalističkih zadaća.		
Sadržaj kolegija		
I. Mjesto događaja		
1. Pojam mjesta događaja 2. Morfolojsko – funkcijska klasifikacija mjesta događaja 3. Istraživanje mjesta događaja: taktičke sheme (ATOS, OFA i dr.) i međunarodni standardi 4. <i>Prvi zahvat: organizacijski pristup – sastavljanje plana, rješavanje konkretnih zadataka</i> 5. <i>Evaluacija rezultata rada na mjestu događaja: kritička rasprava o slučajevima</i>		
II. Kriminalističko postupanje u opasnim situacijama		
1. Pojam i tipologija opasnih situacija 2. Posebnosti kriminalističkog postupanja u opasnim situacijama 3. <i>Planiranje postupanja u zadacima: a) prometna katastrofa, b) ekološki incident, c) talačka situacija, d) protupravno zauzimanje prostora.</i>		
III. Koordiniranje ekspertnog istraživanja: rješavanje zadataka		
1. <i>Otkrivanje, osiguranje i čuvanje uzoraka</i> 2. <i>Identificiranje ciljeva i metoda</i> 3. <i>Konsultiranje eksperata</i> 4. <i>Nadzor nad ekspertnom analizom</i> 5. <i>Oblikovanje rezultata</i>		
Obveze studenata		
Studenti su obvezni pohađati i aktivno sudjelovati u izvođenju nastave, izraditi seminarski rad i položiti pismeno – usmeni ispit.		
Obvezna literatura		
Pavišić B. – Modly D. – Veić P., <i>Kriminalistika. Prva knjiga.</i> , 3. izd., Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb, 2006.		
Osnovna izborna literatura		
Aleksić, Ž. – Kostić, R., <i>Požari i eksplozije</i> , Privredna štampa, Beograd, 1982.; Anderson, B.M. – Woodrow J.P., <i>Rising from the Ashes: Development Strategies in Times of Disaster</i> , Lynne Rienner Publishers, June 1998.; <i>Handbook of Crisis and Emergency Management (Public Administration and Public Policy)</i> , Farazmand A. (Editor), CRC, 2001.; Jigyasu, R., La Trobe, S., Villagran Da Leon, C. J., Pelling, M., Rodríguez, H., Shaw, Ben Wisner,		

R., Comfort, K., L., and Briceño, S., Comments on the World Conference on Disaster Reduction (WCDR), Kobe, Hyogo, Japan, 18-22 2005, pp. 141-160.
Pavišić, B., Metodika istraživanja prometnih delikata, MUP zagreb, 1993.;
Preuß, E., Eisenbahnunfälle in Europa, Transpress, Berlin 1991.;
Vodinečić, Vladimir i grupa autora, Saobraćajna kriminalistika, Savremena administracija, Beograd, 1986.;
Walters, J. – Sumwalt, R., Aircraft Accident Analysis: Final Reports. McGraw-Hill, New York, 2000.

XXXV.

Kazneno rimsko pravo i Europa		
Ime nositelja kolegija	Doc. dr. sc. Ivana Jaramaz Reskušić	
Status kolegija	Doktorski seminar – IV. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta		6
Broj sati po semestru		10
Ciljevi kolegija		
<p>Cilj je kolegija pokazati na koji je način rimsko kazneno, posebice procesno, pravo - promatrano kroz prizmu njegova tisućljetnog razvoja koji nije bio prekinut niti nakon propasti Rimskog Carstva - postalo jednim od bitnih čimbenika zapadnoeuropske, pa tako i hrvatske, pravne kulture. Budući da je i kršćanstvo odigralo sličnu, ključnu ulogu u povijesti čovječanstva, kolegij je koncipiran tako da se najprije izlažu tri, sukcesivno nastala, rimska kazneno-postupovno-sudbena sustava (<i>iudicia populi-quaestiones perpetuae-cognitio extra ordinem</i>), pri čemu se težište stavlja na postklasični sustav <i>cognitio extra ordinem</i> temeljem kojeg je rimsko pravo - kako zbog njegovih autohtonih karakteristika tako i zbog usvojenih onovremenih kršćanskih ideja - steklo značenje univerzalne sastavnice srednjovjekovnog i kasnijeg europskog kaznenog prava. Kolegij se nastavlja prikazom srednjovjekovnog kanonskog prava, pri čemu se nastoje istaknuti osnovna kaznenopravna načela preuzeta iz rimskog postklasičnog razdoblja. Kako bi se rasvijetlio daljnji život rimskih kaznenopravnih zasada, u nastavku se izlaže tijek prihvata kanonskog inkvizitornog postupka u praksi svjetovnih sudova talijanskih gradova (primjerice Firenze), a potom uzroci i načini recepcije tako stvorenog rimsko-kanonskog kaznenog procesnog prava u <i>Constitutio Criminalis</i> njemačkog cara Karla V. iz 1532.g. Radi ostvarenja zaokružene slike o rimskim kaznenopravnim korjenima, kolegij završava sumarnim prikazom dvaju direktnih povijesnih temelja hrvatskog kaznenog procesnog prava u 19.st. - austrijskog kaznenog postupnika iz 1873.g. i francuskog kaznenog postupnika iz 1808.g.</p>		
Sadržaj kolegija (10 sati)		
<p>I. Osnovna obilježja rimskog kaznenog prava (3 sata)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Iudicia populi</i> - kaznena djela, bipolarni sustav kažnjavanja i pravila komicijsko-magistratskog postupka 2. <i>Quaestiones perpetuae</i> - kaznena djela, trovsne <i>poenae legis</i> i akuzatorni kazneni postupak 3. <i>Cognitio extra ordinem</i> - <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Nova kaznena djela s naglaskom na postklasičnom oblikovanju kaznenih djela protiv kršćanske religije 3.2. Vrste i svrha kazni: razlike između razdoblja principata i razdoblja dominata 3.3. Inkvizitorni kazneni postupak s naglaskom na postklasično ograničenje sudačkih sloboda <p>II. Utjecaj rimskog prava na srednjovjekovno kanonsko kazneno pravo (2 sata)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam kažnjivog djela i kazne 2. Karakteristike kaznenog postupka <p>III. Srednjovjekovni kazneni postupak kanonskog prava i praksa svjetovnih sudova talijanskih gradova: Firenca nasuprot Venecije (2 sata)</p> <p>IV. Recepcija rimsko-kanonskog kaznenog prava u njemačkim zemljama: <i>Constitutio Criminalis Carolina</i> (2 sata)</p> <p>V. Hrvatsko kaznenoproceno pravo u 19.st. - potraga za rimskim korjenima (1 sat)</p>		
Obveze studenata		
Studenti su obvezatni sudjelovati u oblicima izvođenja nastave, izraditi pisani rad ili održati usmeno		

izlaganje, položiti usmeni ispit.

Obvezna literatura

V. Bayer: Kazneno procesno pravo – odabrana poglavlja, knj. II: Povijesni razvoj kaznenog procesnog prava, Zagreb, 1995.

B. Biondi: Il diritto romano cristiano, vol. I i vol. III, Milano, 1952-54.

G. Gottschalk: Über den Einfluß des römischen Rechts auf das kanonische Recht, Aalen, 1997 (repr.).

I. Jaramaz-Reskušić: Kaznenopravni sustav u antičkom Rimu, Zagreb, 2003.

I. Jaramaz-Reskušić: Osnovna obilježja kaznenog postupka u sustavu *cognitio extra ordinem*, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, br. 3-4/2006, str. 439-470.

G. Ruggiero: Law and Punishment in Early Renaissance Venice, The Journal of Criminal Law and Criminology, 69/2, 1978.

D. Schiappoli: Diritto penale canonico, Padova, 1912.

M. E. Wolfgang: Crime and Punishment in Renaissance Florence, The Journal of Criminal Law and Criminology, 81/3, 1990.

Osnovna izborna literatura

Strane monografije i članci koje student odabire prema svojem poznavanju stranih jezika i dogovoru s nastavnikom.

XXXVI.

	Europsko konvencijsko kazneno procesno pravo	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Davor Krapac	
Status kolegija	Rad s mentorom na izabranim temama – V. Semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta		5
Broj sati po semestru		
Ciljevi kolegija		
<p>Predmet uvodi studente u produbljivanje znanja iz zaštite ljudskih prava u kaznenom postupku. U tom cilju potrebno je detaljnije proučavanje značajnijih odluka ESLJP koje na temelju prikaza razvoja judikature ESLJP i ispitivanje njegove uloge u harmonizaciji kaznenog procesnog prava zemalja članica Vijeća Europe putem autonomne interpretacije pojmova u EKLJP, uspostavljaju novi sadržaj i opseg kaznenoprocenih pojmova kao što su «kaznena optužba», pretpostavka optuženikove nedužnosti, razmjernost u primjeni procesne prisile prilikom različitih mjera (kao što su npr. uhićenje i pritvor) ili radnji (npr. pretrage stana, zapljene predmeta, tajnog nadzora i snimanja, uporabe prikrivenih istražitelja i dr.). Posebice se produbljuju pitanja koja se u drugim predmetima samo dotiču, kao što su konstrukcijski standardi za ustanovljavanje i djelovanje neovisnog i nepristranog suda te uređenja postupka o pravnim lijekovima, ili koja se proučavaju ali se reflektiraju kroz neke funkcionalne standarde (npr. «jednakost oružja») na glavna pitanja uređenja kaznenog postupka kao što je izbor između stranačkog i službeničkog modela postupanja.</p>		
Sadržaj kolegija		
<p>Općenito o ulozi Europskog suda za ljudska prava (ESLJP) u harmonizaciji kaznenog procesnog prava zemalja članica Vijeća Europe. Pojam kaznenog postupka u praksi ESLJP. Pitanja uređenja prethodnog kaznenog postupka: sukladnost procesnih prisilnih mjera i Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, okrivljenikova prava obrane. Pitanja uređenja glavne rasprave: pravo na suđenje pred neovisnim i nepristranim sudom, konstrukcijska pitanja glavne rasprave, meritorne i formalne odluke o kaznenoj optužbi. Uređenje postupka po pravnim lijekovima. Pitanja posebnih postupaka.</p>		
Obveze studenata		
<p>Oblici provođenja nastave i način provjere znanja jesu predavanja, individualne konzultacije, diskusije u malim grupama te pisani ispit u obliku tri mini-eseja i razgovor sa nositeljem.</p>		
Obvezna literatura		
<p>Osim domaćih djela (<i>D. Krapac, ZKP</i> i drugi izvori hrvatskog kaznenog postupovnog prava, Narodne novine, 6. izdanje, Zagreb 2006 u dijelu uvodnih napomena uz pojedine glave zakona; <i>B. Pavišić, Kazneno pravo Vijeća Europe, Golden marketing, Zagreb 2006, str. 29-132</i>) literatura je na stranim jezicima i polaznik ju odabire u dogovoru s nastavnikom.</p>		
Osnovna izborna literatura		
<p>Preporuča se: <i>R. Esser, Auf dem Weg zu einem europäischen Strafverfahrensrecht, deGruyter, Berlin 2002.</i></p>		

XXXVII.

	Teorije o svrsi kažnjavanja	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Leo Cvitanović	
Status kolegija	Rad s mentorom na izabranim temama – V. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta		5
Broj sati po semestru		
Ciljevi kolegija		
Opća znanja: poznavanje temeljnih izvora iz povijesti filozofije Posebna znanja: kaznenopravne i kaznene znanosti.		
Sadržaj kolegija		
<p>Uvod – definicija pojma svrhovitosti; definicija kazne; općenito o svrsi kažnjavanja (distinkcija prema pojmu opravdanja kažnjavanja). Kazneno djelo i počinitelj - različiti učinci kazne (poželjni i nepoželjni).</p> <p>Svrha kažnjavanja kao jedno od temeljnih pitanja kaznenopravne filozofije (kazneno pravo i filozofija): povezanost s drugim pitanjima kaznenopravne filozofije posebno onim o slobodi volje.. Svrha kažnjavanja kao jedno od temeljnih kriminalnopolitičkih pitanja (kazneno pravo i politika suzbijanja kriminaliteta). Pitanje svrhe kažnjavanja u kontekstu odnosa kaznenoga prava i drugih kaznenopravnih odnosno kaznenih znanosti.</p> <p>Povijest kažnjavanja – problem periodizacije: tzv.klasična periodizacija i periodizacija prema kriteriju svrhe kažnjavanja.</p> <p>Svrha kažnjavanja u filozofiji i kaznenom zakonodavstvu staroga vijeka i antike; svrha kažnjavanja u filozofiji i kaznenom zakonodavstvu srednjovjekovlja; svrha kažnjavanja u novovjekovnoj filozofiji i zakonodavstvu (prosvjetiteljstvo). Svrha kažnjavanja u kaznenopravnoj filozofiji i zakonodavstvu 19. i 20. stoljeća.</p> <p>Temeljne kategorije filozofskog i pravnog određenja svrhe kažnjavanja: autonomna i heteronomna etika; prisila; retributivizam i utilitarizam; represija i prevencija.</p> <p>Nadzor kao temeljni sadržaj kaznenopravne reakcije. Formalni i neformalni oblici nadzora.</p> <p>Najznačajnije teorije o svrsi kažnjavanja. Apsolutne, relativne i sinkretičke teorije o svrsi kažnjavanja; teorije prevencije: t. generalne prevencije: t. intimidacije, t. prijetnje, t. nužne obrane; t. specijalne prevencije: Grolmanova, popravne t. itd. - teorija naknade, - teorija ugovora. Von Lisztova t. o svrsti kažnjavanja; Lammaschova t.; Fingerova t. itd.</p> <p>Suvremene odrednice svrhe kažnjavanja. Svrha kažnjavanja u suvremenim kriminalnopolitičkim sustavima</p> <p>Posebno pitanje: element nadzora u teorijama o svrsi kažnjavanja i suvremenim kriminalnopolitičkim sustavima.</p> <p>Smjernice za izgradnju suvremenog kaznenopravnog sustava s aspekta svrhe kažnjavanja.</p>		
Obveze studenata		
Oblici provođenja nastave: predavanja i konzultacije. Način provjere znanja: polaganje ispita.		
Obvezna literatura		
Cvitanović, Leo: Svrha kažnjavanja u suvremenom kaznenom pravu,HUKZP-MUP, Zagreb 1999.		
Osnovna izborna literatura		

Ovisno o izabranoj temi; u dogovoru s nastavnikom.

XXXVIII.

	Materijalnopravna pitanja inkriminacija organiziranog kriminala	
Ime nositelja kolegija	Prof. dr. sc. Anita Kurtović	
Status kolegija	Rad s mentorom na izabranim temama – V. semestar	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave		
	Zimski semestar	Ljetni semestar
ECTS koeficijent opterećenja studenta		5
Broj sati po semestru		
Ciljevi kolegija		
Predmet je postavljen tako da upoznaje studente s inkriminacijama organiziranog kriminaliteta, funkcionalni cilj je osposobljavanje studenata za razumijevanje materijalnopravnih pitanja ovog složenog oblika kriminaliteta, dok je spoznajni cilj kolegija upoznavanje sa središnjim problemima pojma i pretpostavki kažnjavanja za inkriminacije organiziranog kriminaliteta.		
Sadržaj kolegija		
I. TEMATSKA CJELINA: Kaznenopravni pojam organiziranog kriminaliteta: zločinačko udruživanje, pojam grupe i zločinačke organizacije		
II. TEMATSKA CJELINA: Inkriminacije organiziranog kriminaliteta u posebnom dijelu kaznenog zakonodavstva		
III. TEMATSKA CJELINA: Pretpostavke kažnjivosti za inkriminacije organiziranog kriminaliteta		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Udruživanje za počinjenje kaznenih djela organiziranog kriminaliteta: kažnjavanje pripadnika kriminalne skupine i kažnjivost vođe i organizatora kriminalne skupine, radnja kaznenog djela udruživanja za počinjenje djela, pitanja stjecaja zločinačkog udruživanja i kaznenih djela s kvalifikatornom okolnosti da je djelo počinjeno u sastavu grupe ili zločinačke organizacije, djelotvorno kajanje, posredni počinitelj 2. Uvjeti kažnjivosti pravnih osoba za sudjelovanje u organiziranom kriminalitetu 		
IV. TEMATSKA CJELINA: Problematika sankcioniranja inkriminacija organiziranog kriminaliteta		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pooštavanje kazne za pojedina kaznena djela počinjena od organizirane skupine 2. Oduzimanje imovinske dobiti stečene kaznenim djelima organiziranog kriminaliteta 		
Obveze studenata		
<p>Nastava se izvodi na predavanjima i konzultacijama. Predavanja se izvode u okviru 10 sati izravnog kontakta nastavnika i studenata što ukupno podrazumijeva 30 studentskih radnih sati nakon kojih su studenti stekli znanja i vještine potrebne za polaganje ispita.</p> <p>Konzultacije su individualne. Na individualnim konzultacijama nastavnik razgovara sa studentom o problematici iz područja organiziranog kriminala.</p> <p>Znanje koje se provjerava na ispitu odgovara znanjima i vještinama koje je student stekao na predavanjima i pripremama za predavanja. Od studenta se očekuje da se za jedan sat nastave priprema tri sata. Ukupno 4 sata studentskog rada dovoljna su za uspješno polaganje odnosno dijela gradiva. Znanje se provjerava tijekom nastave kroz interakciju nastavnika i studenata, te kroz pisani završni ispit. Provjeravaju se opća i posebna znanja koja je student stekao pohađajući predavanja i samostalno učeći.</p>		
Obvezna literatura		
Osnovna izborna literatura		
<p>Franjo Bačić: <i>Neki kaznenopravni aspekti problematike organiziranog kriminaliteta</i>,</p> <p>Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, Vol. 6, br. 1, 1999, str. 37-54.</p> <p>Davor Krapac: <i>Pogled na neke važnije odredbe novoga hrvatskoga kaznenog zakonodavstva o</i></p>		

organiziranom kriminalitetu i pitanja njihove praktične primjene,

Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, Vol. 5, br. 2, 1998, str. 511-543.

Anita Kurtović: *Organizirani kriminalitet-kaznenopravna pitanja odgovornosti (krivnje) i sankcija,* Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, Vol. 5, br. 2, 1998, str. 725-751.

Anita Kurtović: *Suzbijanje kriminalnih djelatnosti pravnih osoba kao oblika organiziranog kriminaliteta,* Kriminalističke teme, Sarajevo, 2003.

Petar Novoselec: *Organizirani kriminal- pitanja kaznenopravnih inkriminacija nedozvoljenih ponašanja,* Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, Vol. 5, br. 2, 1998, str. 763-778.

Damir Kos - Dražen Tripalo: *Komentar Zakona o uUredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta,* Narodne novine, Zagreb, 2001.

Anita Kurtović, Goran Tomašević: *Organizirani kriminalitet: oduzimanje koristi stečene kaznenim djelom; Policija i sigurnost,* MUP RH, Zagreb, godina 8, br. 3-4, 1999, str. 171-185.

A. Kurtović, P. Novoselec, G. Tomašević, S. Gluščić: *XVI. međunarodni kongres za kazneno pravo,* Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu (Zagreb), Vol. 6, br 2, 1999, str. 1039-1071.

Davor Derenčinović: *Mit(o) korupciji,* NOCCI, Zagreb, 2001, 361. str

Tematski broj Hrvatskog ljetopisa za kazneno pravo i praksu, vol. 5, broj 2, 1998.

P. Novoselec i dr., *Kazneno pravo posebni dio,* Pravni fakultet, Zagreb, 2007.

Christopher L. Blakesley: *The Criminal Justice System Facing The Challenge Of Organised Crime, General Report,* International Review Of Penal Law, 1-2, 1998, str. 69-100.

Thomas Weigend: *The Criminal Justice System Facing The Challenge Of Organised Crime, General Report,* International Review Of Penal Law, 3-4, 1997, str. 523-546. Luneev V.V.: *Crime in the XXth Century, International Criminological Analysis, Chapter 9, Organized Crime,* <http://www.american.edu/traccc/Publications>

Shelley I. L.: *Transnational Organized Crime In the United States: Defining the Problem,* Kobe University Law Review, No.32:1, 1998, str 81.

H. Lilie: *National Report Germany,* Organized Crime in the Baltic Sea Area, AIDP, No. 16, 1998, str. 107.

V. Millitello: *Towards a European Criminal Law Against Organised Crime, Normative Proposals of the Joint European Project to Counter Organised Crime,* ed. iuscrim, Max-Planck-Institut, 2001, str. 8.

S. Moccia: *Italie: Le systeme penal a l epreuve du crime organise,* Revue internationale de droit penal, Vol.68, 1997, str. 853.

A. Dolgova: *Organized Crime in Russia,* Pre Congress Arranged by the Sweedish National Section of AIDP, 1998, str. 187.

XXXIX. Odabrane teme iz kaznenog prava, kaznenog procesnog prava, kriminologije, međunarodnog kaznenog prava, prekršajnog prava, penitencijarnog prava, gospodarskog kriminaliteta, suzbijanja organiziranog kriminaliteta, kriminalistike

Navedeni predmeti jesu granski usmjereni predmeti koji studente uvode u specifična znanstvena saznanja kroz određene oblike istraživanja u disciplini kaznenog prava. Cilj im je, osim produbljenja znanja, studentu omogućiti praćenje najnovije znanstvene literature, sudjelovanje u znanstvenim projektima i izrade znanstvenih radova. Svaki je predmet vezan na odgovarajući obavezni predmet iz prethodnih semestara. Popis obaveznih tema je otvoren i određuje se kroz liste koje do kraja četvrtog semestra objavljuju nastavnici odnosnih kolegija. Time se omogućava ažuriranje studijskog programa sukladno najnovijim kretanjima u znanosti kaznenog prava te polaznicima studija prilagođavanje studijskog programa njihovim interesima kao i uspješna priprema izrade doktorske disertacije. Način izvođenja programa sastoji se od samostalnih i/ili vođenih istraživanja doktoranda. Ispunjenjem obveze u pojedinom predmetu student stječe 5 ECTS bodova.